

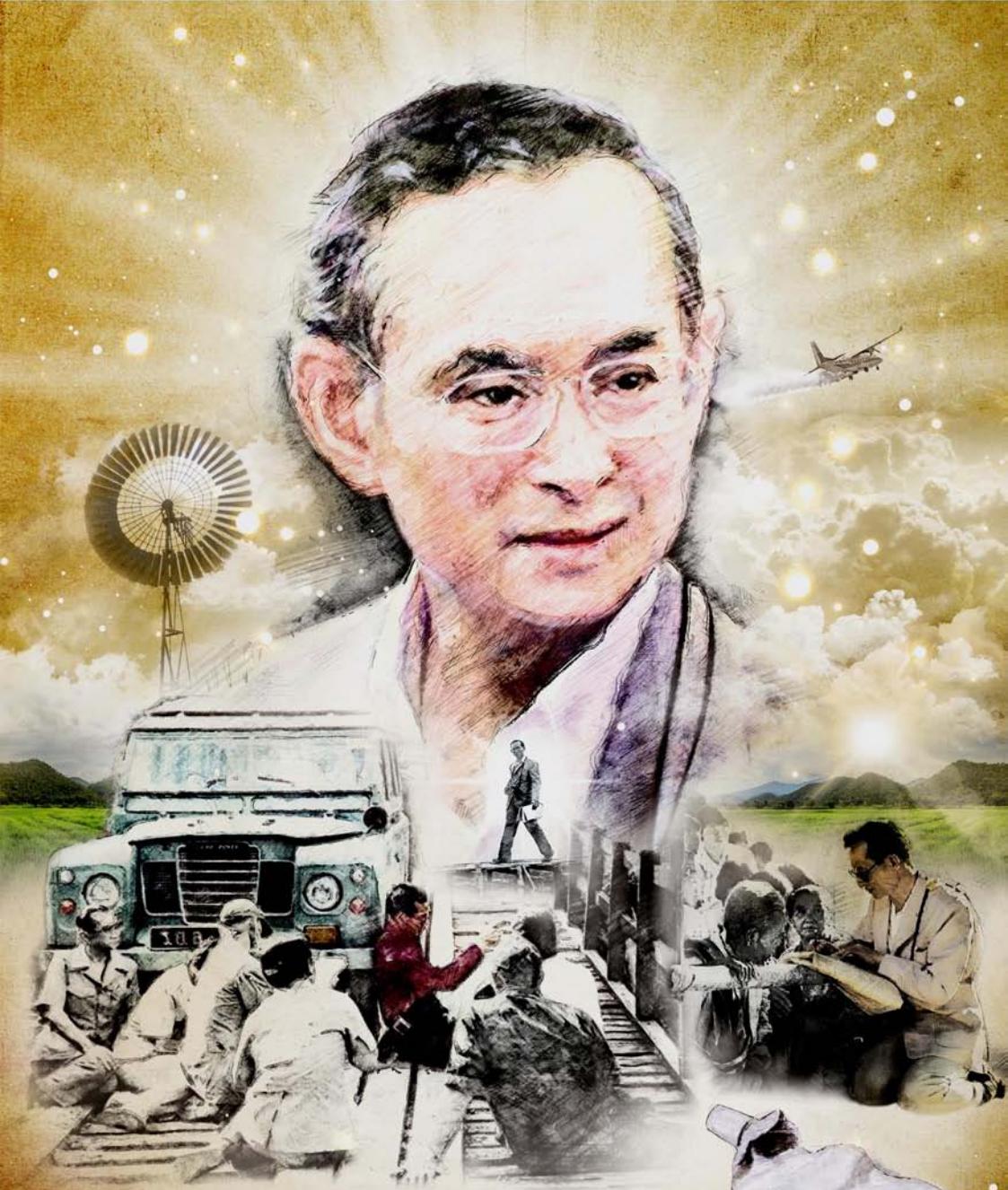

ទ្វូលត្រួតពីការបោះឆ្នែន
តែការចេរារាយក្រុមត្រួតបោះឆ្នែន
ប្រព័ន្ធបានផលចំណេះចំណេះ
និងឱ្យជួយដំឡើងក្រោមគគ់

ដ៏ខ្លួនឯកសារនឹងការបោះឆ្នែន
ប្រព័ន្ធបានផលចំណេះចំណេះ
ប្រព័ន្ធបានផលចំណេះចំណេះ
គគ់បានផលចំណេះចំណេះ

♥ ឥឡា

การบริหารบ้านเมือง “แบบคนจน”
“การขาดทุนของเรา เป็นการได้กำไรของเรา”
(Our loss is our gain.)

พระราชนัดร์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๓

ນາ
ວຍາລົມ
ຄວາມເກຮົ້າ
ເຮາວັນນີ້

ນາງ.ແຄລະຈ

ข่าวพระองค์ทรงจากไปในวันนี้
คนแจ้งเหตุเชิดน้ำตาอุราร้าว
เพลงสรรเสริญพระบรมราชูปถัมภ์
ธารสินธุ์ริบบอนให้รวมร่วมกันมา
ทั้งเลือดผ้าอาหารนำมานำช่วย
ทำความดีตามรอยพระราชนิรันดร์
อุ่มชูเด็กให้อุ่นเอื้อบุญเติบใหญ่
ทำกิจกรรมไว้สร้างพิชลรังษ์ผู้คน
ดำรงชีพชื่อสัตย์พัฒนาชาติ
เคยยึดมั่นลิ่งได้ครัวครัวภูนา
ขออย่าลืมความเคร้าเราวันนี้
บำรุงรักษาประเทศของพระภูมิพล

เหมือนตะวันลับฟ้าพาเนื้อบหนา
ชาวยะรักยิ่งโศกคัลย์เกินพรรณนา
ทุกชีวิ詹รักมั่นปานภูษา
กราบบุชาพระบรมศพองค์ปรมินทร์ฯ
อำนวยรักมากมายไม่จบลืน
ไทยทั่วถิ่นพึงกันทั้งพึงตน
กล่อมเกลาใจปัญญาพาฝึกฝน
ลิ่งแวดล้อมเป็นผลจริงยิ่งสำราญ
กล้าประกาศความถูกตรงล่งสุขศันต์
เปลี่ยนปรับปานผู้แวงไวในบัดดา
สร้างพลังพลีเป็นเหตุแห่งกุศล
ให้น่ายน่าอยู่คูลาก

สารบัญ

คอลัมน์ประจำ

ห้องเรียนชีวิต/เมื่อฉันไปกราบถวายฯ	๓
บทวิจารณ์/ประณต้นน้อมฯ.....	๓๔
คุณค่าสาระ/จาเรกโศก.....	๔๕
รอบบ้านรอบตัว/กดอรหัสคำสัญญาฯ	๖๙
ด้วยคำลิริมคง/ป้ายทรายมีจิริ	๘๑
ชาดก/ทานอันสูงสุด	๘๕

รับเชิญ

หนังสือสร้างแรงงานฯ.....	๑๒
เว่อร์สัน/เหลือเกมมาตกรรม.....	๒๕
ความลงในความวุ่นวาย.....	๔๗

เรื่องเดียวจากไลน์

ถ้าโลกนี้มีคนอยู่ ๑๐๐ คน.....	๑๗
แนวปฏิบัติธรรม.....	๑๙
การนั่งคือเพชรฆาต.....	๒๐
นิทาน/พ่อครัวเจ้าปัญญา.....	๗๘

วัตถุประสงค์ในการจัดทำ “ดอกหยา”

*เพื่อยังความเป็นภราดรภาพ
และสามัคคีธรรมให้เกิดในหมู่سلمานิยิก
*เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและให้ตระหนักรถึง
คุณค่าสาระของหลักธรรมในศาสนา
ในส่วนที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและลังกม

ฉบับ：“ประนตเนื่องพระภูมิบาล
ปราກการเกิดความอาลัย”

๑๐๑๙

ปีที่ ๓๗ อันดับที่ ๑๖๓

กันยายน - ธันวาคม ๒๕๕๙

เจ้าของ : สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถนนนวมินทร์

คลองกุ้ม บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

โทร. ๐-๒๖๓๘-๕๖๓๙

www.asoke.info

E-mail: dokya@hotmail.co.uk

บรรณาธิการ : วินธรรม อโศกตระกูล

กองบรรณาธิการ : น้อมคำ สมพงษ์ สุนย์

วิสุตร ปานปัน ภูดา รัศมี

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์บุณนิธิธรรมสันติ

๖๗/๑ ถ.นวมินทร์ คลองกุ้ม บึงกุ่ม กทม.๑๐๒๔๐

E-mail : thatfah2520@yahoo.com

ผู้พิมพ์โฆษณา : เรือตระแฉนดิน เลิศบุศย์

จำนวนพิมพ์ ๒๔,๐๐๐ เล่ม

เมื่อฉันไปกราบถวาย

สักการะพระบรมศพฯ

ต.มาลาตี

๓๗ แต่ได้รับรู้ว่าสำนักพระราชวังจะเปิดให้ประชาชนทั่วไปได้เข้าไปกราบถวายสักการะพระบรมศพ เป็นอย่างหน้าพระบรมโกศ ในพระที่นั่งดุลิตมหาปราสาท โดยเริ่มวันแรกคือ วันเสาร์ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ นั้น ฉันเชื่อว่าคนไทยทุกคนตื่นใจที่จะได้มีโอกาสใกล้ชิดพระองค์ท่านเป็นครั้งสุดท้าย

หลายคนตั้งใจมาวันแรกด้วยความรัก ความศรัทธา และเคารพสุดหัวใจ แต่ก็รู้ๆ กันอยู่ว่าถ้าทุกคนพร้อมใจกันมากตามในวันนี้แล้วล้วงการณ์จะเป็นอย่างไร ซึ่งจากการติดตามข่าว บางคนมานอนรอที่สนามหลวงตั้งแต่เย็นวันศุกร์ บางคนมารอเข้าคิวตั้งแต่ตี ๔ ตี ๕ และกว่าจะได้เข้าไปกราบพระบรมศพฯ ก็ ๕-๖ โมงเย็น คือ ยืนรอกันนาน ๑๒-๑๕ ชั่วโมง และจากภาพที่เห็น ประชาชนก็แน่นท้องสนามหลวง ยืนรอกันแบบทรหดอดทนทั้งเดดที่ร้อนจัด สลับกับฝนที่ตกลงมาเป็นระยะๆ บนพื้นดินที่เปียกແฉ

๑๐๔๗

- ๑ -

ช่วง ๒-๓ วันแรก ดูจะโกลาหลพอสมควร ทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มาเนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนหลายเรื่องที่ทำให้เกิดปัญหา โดยเฉพาะเรื่องการรับบัตรคิว เรื่องกำหนดเวลาที่จะเข้าไปทราบพะบรมคพฯ จากช่วงแรก ๐๘:๐๐-๑๙:๐๐ น. ก็เปลี่ยน ๐๕:๐๐ - ๒๔:๐๐ น. และปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ รวมถึงจำนวนประชาชนที่จะได้เข้าไปทราบพะบรมคพฯด้วย (ก่อนหน้านั้นกำหนดไว้วันละ ๑๐,๐๐๐ คน แต่ประชาชนมาเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันกล่าวเป็นวันละกว่า ๓๐,๐๐๐ คนแล้ว)

หลังจากดูทิศทางลมมหาภัยวัน ฉันก็ได้ถูกษ์สำหรับตัวเองเมื่อล่วงเข้าวันที่หกคือ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และแน่นอนว่าก่อนไปก็ต้องหาข้อมูล และวางแผนการเดินทางให้ดี รวมทั้งเตรียมลิงของจำเป็นที่อาจต้องใช้พกติดตัวไปด้วย ทั้งอาหารสำเร็จรูปสำหรับรองท้อง น้ำดื่ม ร่มกันแดดกันฝน ยาดม พัดถุงไล่ยุง ถุงสำหรับรองนั่ง เสื้อกันฝน ของจำเป็นเหล่านี้พกติดกระเบ้าหรือเปล่าด้วยก็ไม่ได้หนักมาก แม้เข้าจะมีแจกและให้บริการ แต่ถ้าเราเตรียมไปพร้อมสำหรับตัวเองก็ลดภาระ และเลี่ยลஸลังให้คนอื่นได้

ฉันออกจากบ้าน ๖ โมงเช้า ไปถึงสนามหลวงประมาณ ๙ โมงระหว่างการเดินทาง แม่รถจะติดมาก แล่นนั่งจนรู้สึกเมื่อย ฉันก็ตั้งใจว่าจะไปเข้าแควรอ นานแค่ไหนก็จะรอ วันนี้จะได้เข้าไปทราบหรือไม่ก็ไม่เป็นไร เมื่อตั้งใจมาแล้วว่ายากให้ทั้งวันสำหรับวันนี้ จึงรู้สึกว่างๆ สบายๆ และวันนั้นซ่างโชคดีที่อากาศไม่ร้อน ไม่มีแดด และทางเจ้าหน้าที่ได้รีบตั้งเต็นท์สำหรับผู้มาเข้าแควรอ (ตอนนั้นยังไม่มีเก้าอี้ให้นั่ง) จึงไม่ต้องยืนการรอม และไม่ต้องกลัวเปลี่ยนถ่ายฝนตก

สำหรับผู้ที่ยังไม่ได้มา... หลายคนเมื่อเห็นแล้วได้ยินจากข่าวว่าต้องยืนรอ กันครึ่งค่อนวัน อาจไม่แน่ใจตัวเองว่าจะไหวหรือเปล่า ฉันในฐานะผู้ที่ได้มาแล้วอยากรบกวนว่า มันเป็นวันที่แสนจะประทับใจ และตั้งใจจะมาอีกเรื่อยๆ เท่าที่จะเป็นไปได้

บรรยายการขอการยืนรอ...ไม่ได้น่าเบื่อหรือเห็นอยามากอย่างที่บางคนคาดเดา แต่เป็นไปอย่างง่ายๆ และจะเคลื่อนไปข้างหน้าเรื่อยๆ ช้าบ้าง เร็วบ้าง ถ้าจังหวะที่ต้องหยุดนาน คนที่รู้สึกเมื่อยก็นั่งลงกับพื้นทั้งหนุ่มสาว วัยรุ่น และผู้สูงอายุ (ที่ยังพอยืนเดินได้ปกติ) ถ้ารู้สึกหิว คนที่เตรียมมาก็หยิบอาหารอุ่นกิน และจะมีจิตอาสาค่อยอำนวยความสะดวกด้วยความลับเฉพาะตลอดเวลาตลอดเส้นทาง (ก่อนจะเข้าสู่พระบรมมหาราชวัง) ทั้งอาหารหนัก อาหารว่าง เครื่องดื่ม ไอศกรีม ยาดม ยาหม่อง ปลาสเตอร์ยาฯ ฯลฯ ส่วนใครที่กังวลเรื่องการเข้าห้องน้ำหรือไปปืนรอห้องน้ำนานนั้นก็ง่ายใจได้ เพราะรถสุขาเคลื่อนที่และห้องน้ำ จะมีขันนานไปกับรถเป็นจำนวนมาก (แม้จะมีการปรับย้ายพื้นที่จุดพักรอ ก็เชื่อว่าปัญหาเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่ทางเจ้าหน้าที่คำนึงอยู่แล้ว)

สำหรับผู้ที่ไปเป็นหมู่คณะ ระหว่างรอ เขา ก็มีเรื่องคุยกันได้มากมาย (แบบสนับสนุน) วัยรุ่น หนุ่มสาวเขา ก็มีโทรศัพท์ให้ดูโน่นนี่เพลินๆ ไป สำหรับฉันที่ไปคนเดียว ก็มีคนที่ต่อແລว์ด้านหลังคอยพัดเพื่อแผ่มาถึง คอยถือระเปาล้มภาระให้ยกด้วยตัวเอง ไปเข้าห้องน้ำ (เป็นเพื่อนกันไปจนกว่าจะกราบฯ เสร็จ) ฉันมีขันมาก็แบ่งปันให้เข้าด้วย เรายุดคุยกันถึงความรัก ความประทับใจที่มีต่อ “พ่อหลวง” ดูบรรยายการผู้คนในห้องสนามหลวง เราให้ตามແກ้าไปเรื่อยๆ ดูนาฬิกาอีกที...ผ่านไปแล้ว ๔ ชั่วโมงโดยที่ทุกคนไม่มีลิหน้าเบื่อ เหนื่อย (ผู้สูงอายุอาจบ่นว่าเมื่อยบ้างตามความจริง) มีแต่พูดเหมือนกันว่า “พระองค์ท่านเห็นนี่อยเพื่อคนไทยมาตั้ง ๓๐ กว่าปี เราอุทิศตนให้กับประเทศไทย” ฉันฟังแล้วรู้สึกดีตันตันใจ ที่ทุกคนชาบชี้งและเข้าถึงความรักอันยิ่งใหญ่ที่พระองค์ท่านมีต่อพสกนิกรชาวไทย

ฉันได้ทราบนักว่า เมื่อเรา “ตั้งใจ” แล้วว่าจะทำอะไร ความตั้งใจจะเป็นแรงผลักดันให้เราทำลิ่งนั้นๆ จนประสบผลสำเร็จ... เมื่อที่เคยได้ยินว่า ยามที่ผู้ชายบางคนอยู่ในอาการตกหลุมรัก ก็สามารถทำในสิ่งที่ไม่คาดคิดได้ เช่น ขับรถหรือบันลักษณ์ข้ามจังหวัดไปหาคนรักได้ทุกวัน เพราะตั้งใจ อยากไป ...หรือบางคน

ไปนอนรอหน้าห้างหรือ
หน้าร้านค้าตั้งแต่เที่ยงคืน
เพื่อซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่หรือ
ซื้อรองเท้ารุ่นพิเศษเป็นคน
แรกๆ หรือบางคนไปนอน
รอที่สนามบินเพื่อจะได้เห็น
ดาราต่างชาติที่ซึ่นขอบ
ฯลฯ (เรื่องไม่สำคัญ
แบบนี้แต่เมื่อบางกลุ่ม
เห็นว่าสำคัญ เขาก็ยังทำ
ในลีบที่ไม่คาดคิดได้)

แรกๆ ที่ได้อ่านข่าวว่ามีคน (ทั้งร่างกายปกติ คนพิการ หนุ่มสาว ผู้สูงอายุ) วิ่ง-เดินจากจังหวัดต่าง ๆ เพื่อมากราบถวายลักษณะพระบรมศพฯ (บางคนใช้เวลา ๕ วัน ๑๐ วัน ๒๐ วัน) ฉันก็อดคิดเหมือนคนอื่นๆ ไม่ได้ ว่าทำไมไม่นั่งรถ มาให้ถึงใจ น่าจะดีกว่า แต่เมื่อคิดอย่างมีลิติ ไม่คิด ทำให้ได้เห็นถึงความรัก และความตั้งใจที่บุคคลเหล่านั้นอย่างแสดงออกถึงความกตัญญูที่มีต่อ “พ่อของแผ่นดิน” เพราะถ้าไม่ “ตั้งใจ” อย่างทำ คงทำไม่ได้ แต่ถ้าอย่างทำ เราก็ได้เห็น ตัวอย่างแล้วว่า “พากเขา” ทำได้ เพื่อที่จะได้รับรู้ว่า “พ่อ” เนี่ยอยามากกว่านี้ ไม่รู้กี่พันเท่า...

วันนั้น ที่คราว ฯ พูดว่าคนไม่มากเท่าไหร่ ฉันใช้เวลาเย็นรอ (มากกว่าได้นั่งแบบเล่นเก้าอี้นั่นตรี) ตั้งแต่ ๔ โมงเช้า และได้ขึ้นไปกราบถวายลักษณะพระบรมศพฯ เมื่อเวลา ๑๖.๑๕ น. ๗ ชั่วโมงที่ผ่านไปอย่างมีความสุข รอได้...ทนได้...ไม่รู้ลึกอีกด้วยหรือเบื่อน่าย เพื่อรอเวลาที่จะได้เข้าลักษณะบุคคลที่เราเครารพักร มากที่สุดในชีวิต... ซึ่งในชีวิตประจำวัน ถ้านัดใครหรือไปรือไคร แล้วเขาก็ตัดสัก

ชั่วโมง เราก็จะรู้สึกหงุดหงิดใจไม่น้อย... ก็ได้เห็น “ใจ” แล้ว ว่าทุกลิ่งอยู่ที่เราตั้งใจ ปรับใจ และทำใจ ไม่ว่ากับเรื่องใดๆ ก็ตาม

ดังนั้น แค่ยืนๆ เดินๆ รอๆ แค่นี้ก็อ้วเป็นลิงเล็กน้อยมาก เมื่อเทียบกับคนที่เดินมา วิ่งมา เข็นรถมา ปั่นจักรยานมา ที่ต้องตากแಡดหากฝนและเลี่ยงกับอุบัติเหตุระหว่างการเดินทาง

ฉันเชื่อว่าในชีวิตของทุกคนที่มา...คงจะไม่เคยต้องรอใครหรือรออะไรที่นานมากเท่านี้มาก่อน นอกจาก “มหาราชา” และ “มหาบุรุษ” พระองค์นี้ ที่คนไทยทุกคนได้มีบุญเกิดมาร่วมบุญคร่วมสมัยกับพระองค์ท่าน...พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช”

การได้ไปกราบถวายลักษณะพระบรมศพฯ นอกจากจะได้แสดงออกถึงความรักและอาลัยเป็นครั้งสุดท้ายแล้ว เรายังได้ฝึกการเดินตามรอยเท้าของพ่อ ได้ฝึกขับตี ความอดทน แม้พิยงเล็กน้อยแค่นี้แต่ก็จะเป็นแรงบันดาลใจ ให้นำไปใช้ในชีวิตประจำและเรื่องอื่นๆ อีกมากmanyต่อไป

ปล. เมื่อผ่านไปกว่า ๕๐ วัน การจัดระเบียบต่างๆ ก็ลงตัวมากขึ้น ที่เด็นท์רו มีเก้าอี้ให้นั่งนับหมื่นตัว มีพัสดุมคลายร้อน และชั่วโมงการรอคอยก็ลดลง

ก่อนหน้านี้ เราจะได้ยินว่ามีจิตอาสามาแจกอาหารกันเป็นจำนวนมากจนทำให้เกิดการกินทึ่กันขวาง เหลือเป็นขยะมากมาย ทางเจ้าหน้าที่จึงได้มีการจัดระเบียบทึ่นๆ แจกอาหารให้เป็นที่เป็นทาง และกำหนดเวลาแจกอย่างชัดเจน (๖:๐๐-๘:๐๐ / ๑๑:๐๐-๑๔:๐๐ / ๑๖:๐๐-๒๐:๐๐ น.) ระหว่างแผลที่ยืนรอลับกับการขับเดินเป็นช่วงๆ ก็จะผ่านเด็นท์หน่วยงาน องค์กรต่างๆ มากมาย ที่แม้ไม่ได้แจกอาหาร แต่ก็มีน้ำดื่ม และเครื่องดื่มวางแผนโดยให้หยิบได้ ถ้ารู้สึกกระหาย

ระหว่างอยู่ในตรา เห็นคนมองมาที่เท้าของฉันบ่อยครั้ง เลยต้องหยิบ

รองเท้าคัตชูพร้อมถุงเท้าอุกมาใส่ ทั้งที่ต้องแรกรดังใจว่าจะไปให้กลับพระราชวังมากที่สุดแล้วว่าค่อยไป...การยืนรอในเด็นที่จะลับระหว่างยืน ขยับไปเล็กน้อย เดินไป หยุดนิ่งลักพักใหญ่ (เห็นเจ้าหน้าที่บอกกว่าวันนี้เด็น ที่ขยับไปได้เรื่อยๆ ถ้าเป็นวันหยุด แผลหยุดนิ่งนานทีเดียว) ระหว่างที่หยุดนิ่งนาน ผู้สูงอายุก็จะแตกแผลออกไปนั่งเก้าอี้สนามริมฟุตบาท ส่วนคนที่เตรียมพร้อม ก็หยิบถุงพลาสติกอุกมาปูนั่ง แต่นั่งได้แบบๆ ก็ต้องขยับแผลเดินหน้าไปเรื่อยๆ

ลิ่งที่ฉันกังวลที่สุดในการมาสถานที่ที่มีคนจำนวนมากแบบนี้ คือ เรื่องห้องน้ำ คิดว่าแล้วเราจะออกจากแผลอย่างไร (โดยเฉพาะมานเดียว) ส่วนเรื่องหิวเรื่องอากาศร้อน เรื่องฝนตกนั้น 似้ายมาก ด้วยความกังวลนี้ ฉันจึงไม่ได้กินอะไรรองท้องมาเลย กลัวมีปัญหาเรื่องห้องน้ำ เอาแค่จิบน้ำลางอดไปเรื่อยๆ แต่พอผ่านมาถึงเด็นที่แรกโ哥โก้ยืน ฉันก็รับมาดีมเพิ่มพลังให้ร่างกาย ๑ แก้ว... อย่างไร

ก็ตาม ฝ่ายเจ้าหน้าที่คงตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ เช่นกัน จึงได้จัดเตรียมรถลุข จอดเรียงรายข้างน้ำไปกับแกรที่ประชาชนยืนรอตลอดแนว (ก่อนออกจากสนามหลวง ไปนั่งเก้าอี้บริเวณวัดมหาธาตุ) ซึ่งในตอนแรกก็ไม่มีใครกล้าออกไปเข้าห้องน้ำมากนัก นอกจากผู้สูงอายุ แต่พอเวลาทุกคน แล้วคนเดินวันเวลาแล้ว คาดว่าคงจะออกไปทัน โดยมีคนเฝ้าหน้าและเฝ้าหลังยินดีรับฝากล้มภาระให้ (ต้องดูดีๆ ด้วย เพราะมีมิจฉาชีพประปนมาเป็นแก๊งอยู่ไม่น้อย) ฉันจึงตัดสินใจไปเข้าห้องน้ำทั้งที่ยังไม่ปวดมาก แต่คิดว่าเข้าเลี้ยงตรงนี้ดีกว่า เพราะออกไปก็ไม่มีห้องน้ำแล้ว...ตีใจที่สุด เจอห้องน้ำติดแอร์และสะอาดมาก ไม่ต้องรอคิวนานเป็นชั่วโมง เมื่อฉันวันที่มาร้องเพลงเพื่อพ่อ (ไม่แน่ใจว่าเป็นรถห้องน้ำของสาธารณะ “นุนวรรณุช” หรือเปล่า ที่มีข่าวว่ามาจอดให้บริการอยู่ ๒ คัน)

ช่วงยืนอยู่ในແກ້ວເຊື່ອເປັນເວລາແຈກອາຫາຣ (ແຕ່ແກ້ວທີ່ຍືນຮອ ຜ່ານມາໄໝເຈອເຕັ້ນທ່ານ້າຫາຣເລີຍ ເພະຄນ້າມາໄໝກໍາ ພາກແກ້ວເລີຍໄໝຜ່ານເຕັ້ນທ່ານ້າຫາຣ) ຈະມີນ້ອງໆ ທ່ານ ແລ້ວຕ່າງໆ ມາແຈກອາຫາຣ ນ້ຳ ໄອສະກິຣີມ ໄລ້າ

กว่าจะได้ออกจากແກ້ວຢືນ(ໃນສນາມหลวง)ไปนั่งเก้าอี้ (ທີ່ໂຄຮ່າຍຄົນຄືດວ່າ ຄົງໃກລັກວາມຈົງເຂົ້າໄປມາກທຸກທີ ມາສິ່ງທຽບນີ້ ຄົງຈະຮອກີໄມ່ນານ) ຊຶ່ງເຫັນທີ່ກ່າວຈາກເພື່ອນໆ ທີ່ມາກ່ອນ ວ່າກັນວ່າຈະຕ້ອງນັ້ນຮອດຕຽນນີ້ເປັນໜ້າໂມງ...ແຕ່ວັນທີ່ฉັນໄປນັ້ນ ການນັ້ນເກົ້າອື່ນການເລັນເກົ້າອື່ນຕຽມກາກວ່າ ນັ້ງໆ ລຸກໆ ປັບແນວແກ້ວ ແລ້ວກີ ເດີ່ນຫຼາໄປເຮືອຍໆ ທຸດລະເປັນວ້ອຍຄົນ ຂ່ວງເວລານີ້ ເຈົ້າຫຼາທີ່ຈະຕຽບຄວາມເຮືອຍ-ຮ້ອຍ (ແບບຮວດເຮົວ) ອັກຄັ້ງ ວ່າແຕ່ລະຄນແຕ່ງກາຍຄູກະເບີຍບໍ່ໄໝ (ມີກາຮອນຸໂລມ ກັນນາກແລ້ວ)

ຄັດໄປ ເປັນກາຮົດແກ້ວເຂົ້າສູ່ພະບາມທາຮາຈວັງ (ວັນນັ້ນເຂົ້າທາງປະຫຼວງພຣັຕິນ໌) ລັດເລາະໄປຕາມເລັນທາງເຮືອຍໆ (ບຣາຍໄມ້ຄູກວ່າມັນຕົກລ່ວນໄທ່ ເຮີກ

ว่าอะไร) ผ่านภาพเขียนจิตรกรรมเรื่องรามเกียรติ จนออกมาสู่พระที่นั่งจักรี-มหาปราสาท (มัวแต่เหลาตามผู้คนจำนวนมาก เลยมองไม่เห็นอะไรมีเพียงพระอยู่แค่ติดผังด้านใน)

ก่อนเข้าสู่เขตพระราชฐาน เจ้าหน้าที่ก็บอกให้ปิดเสียงโทรศัพท์ และห้ามถ่ายรูปเด็ดขาด แต่ก็เห็นประชาชนหิบกล้องมาถ่ายรูปเป็นที่ระลึกกันไม่น้อย ช่วงรอແລວในวัดพระแก้ว หรือแม้กระทั่งตอนออกมายืนตั้งແລ梧กันใหม่อีกครั้ง บริเวณพระที่นั่งจักรี ฉันสามเจ้าหน้าที่ที่ดูแลความเรียบร้อยว่า ถ่ายรูปได้ไหม เขาก็บอกว่าถ่ายได้ (ปิดเสียง) และถามว่าจากตรงนี้อีกนานใหม่กว่าจะได้เข้าไปกราบฯ เข้าบอกไม่นาน (แค่ชั่วโมงกว่าๆ) ซึ่งระหว่างรอ ทุกคนก็ได้เปลี่ยนอิริยาบถตลอดเวลา ยืน นั่ง พับเพียบ (เจอบบวนเสด็จฯ พระองค์เจ้าลิวิวณรีฯ ทั้งไป-กลับ)

เมื่อเข้าสู่บริเวณพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ถึงได้เห็นว่าด้านในนั้นก็มีคนเข้าແวรรออยู่อีกหลายลิบແລວแล้ว... ขั้นตอน ณ จุดนี้ คือ ถอดรองเท้า แจกถุงดำใส่รองเท้า ผิดสเปรย์ดับกลิ่นเท้า แล้วมาเข้าແລວต่อคิวขึ้นไปกราบฯ บนพระที่นั่งฯ (กือกือกือบชั่วโมง)

แบบคิดเล็กน้อยว่าถ้าเราได้อัญญาติ เรื่องการกราบไม่มีปัญหา เพราะเคยฝึกมาบ่อย จะได้ใกล้ชิดพระองค์ทำงานมากยิ่งขึ้น แต่กลับถูกเป็นว่าແຂວของฉันถูกตัดโดยมีฉันอยู่และหังสุด คนสุดท้ายของกลุ่มนี้ ที่คงจะเป็นกลุ่มร้อยกว่าคน ตอนขึ้นบันไดจะเป็นແລວเรียงสองระยะบันไดแคบ แต่เข้าไปแล้ว นั่งແລວเรียง ๔ ตอนกราบ... เรื่องความรู้สึกนั้นก็คงไม่แตกต่างกันสำหรับประชาชนไทยที่รัก “พ่อ” ตอนที่ยืนรอในແລວ ฉันเห็นทุกคนที่เดินลงมาล้วนน้ำตาไหล... ตอนที่ได้เข้าไปกราบนั้น ฉันจำเวลาได้แม่น ๑๖.๑๕ น. รวมเวลาที่ยืนรอแบบไม่ค่อยนานเท่าไหร่ แค่ ๓ ชั่วโมงกว่าๆ เท่านั้นเอง (ยังน้อยกว่าวันแรกๆ หรือวันหยุดต่อมาก็ต้องรอ กัน ๘ - ๑๐ ชั่วโมง)

หลังเลิร์จลิ้นภารกิจ ฉันรู้สึกดีใจและโล่งใจอย่างบอกไม่ถูกที่ได้ทำลิ่งที่ควรทำแล้วในชีวิตนี้ ทั้งเพื่อชาติ เพื่อศาสนา และเพื่อพระมหากรุณาธิคุณ

จากวันที่ผ่านมา ฉันมีความรู้สึกลึกๆ ว่าคงจะได้มีโอกาสเข้าไปกราบอีกหลายครั้งในวันข้างหน้า เพราะฉันได้รู้แล้วว่า การไปปืนรองอยู่บนลิบชั่วโมงนั้น มันไม่ใช่เป็นการรอแบบหุดหิดว่าคำญี่จะ แต่เป็นการรออย่างมีความสุขที่จะได้ทำอะไรเพื่อคนที่เรารักและเคารพที่สุดในแผ่นดิน

ปล. วันนี้ (จันทร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘) มีการทางเดินเพิ่มอีก ๓๗ หลัง เพื่อที่จะสามารถรับประชาชนได้เพิ่มอีก ๒๐,๐๐๐ คน โดยไม่ต้องยืนตากแดดตากฝน และในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ จะทดลองเปิดให้จองออนไลน์ สำหรับการเข้ามาลักษณะจะพระบรมศพฯ ซึ่งก็ไม่รู้ว่าจะสะดวกกว่า หรือยุ่งยากกว่าอย่างไร...ที่แน่ๆ ก่อนถึงเดือนธันวาคม ฉันตั้งใจว่าต้องไปกราบพระองค์ท่านให้ได้อีกครั้ง

“สุขภาพจิตและสุขภาพกายนั้น พุดได้ว่าสุขภาพจิตสำคัญกว่าสุขภาพกายด้วยซ้ำ เพราะว่าคนไหนที่ร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง แต่จิตใจฟื้นเฟือนไม่ได้เรื่องนั้น ถ้าทำอะไรก็จะยุ่งกันได้ กายที่แข็งแรงนั้นก็จะไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคมอย่างใด ส่วนคนที่สุขภาพกายไม่สุจจะแข็งแรง แต่สุขภาพจิตดี หมายความว่าจิตใจดี รู้จักจิตใจของตัว และรู้จักปฏิบัติให้ถูกต้อง ย่อมเป็นประโยชน์ต่อตัวเองมาก และเป็นประโยชน์ต่อสังคมได้มาก ในที่สุดสุขภาพจิตที่ดีก็อาจจะพามาซึ่งสุขภาพกายได้ หรือถ้าสุขภาพกายไม่ดีนัก ก็ไม่ต้องถือว่าเป็นของสำคัญ....”

พระราชนำรัลในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ
ณ ทำนองกูพิงคราชนิเวศน์ วันอังคารที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
จากหนังสือคำพ่อสอนฯ หน้า ๑๙

รับเชิญ

รัศมี ภูมิธรรม

หนังสือสร้าง

แสงงาม ในความคิด

เมื่อวันพุธที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔ ฉันได้รับคำชวนเชิญจากเพื่อนที่เป็นอาจารย์สอนอยู่ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ให้ไปบรรยายพูดคุยกับนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และลัทธมศาสตร์ ในหัวข้อ “หนังสือสร้าง
แสงงามในความคิด เนรมิตโลกงามตามสมัย”

ฉันเป็นคนสงขลาโดยกำเนิด เรียนหนังสือตั้งแต่อนุบาลจนจบชั้นมัธยมต้นที่ จ.สงขลา และวิจัยเข้ามาต่อ มัธยมปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จากนั้นก็เข้าอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในวัยเด็กฉันมีเพื่อนเป็นชาวมุสลิม คุณนายกับชาวมุสลิมที่ประกอบอาชีพค้าขายร่วมกับชาวจีนและอินเดียที่มาตั้งรกรากในจังหวัดสงขลา เราอยู่ร่วมกัน

อย่างเป็นสุข สมัครสมาคมสามัคคี ทั้งชาวไทยพุทธ มุสลิม จีนและอินเดีย ฉันเป็นคนเลื่อมที่ชอบกินอาหารอินเดียและมะตะบะของพี่น้องมุสลิม

เราไม่เคยเห็นภาพการแบ่งแยก และความแตกแยกของชาวบ้านชาวเมืองที่อาศัยอยู่ในจังหวัดเดียวกัน แล้วทำไมเมื่อฉันยังโตขึ้นๆ สถานการณ์บ้านเมืองก็ยังเปลี่ยนไป เราเกรงกลัว หวาดผวาต่อบางสิ่งบางอย่างที่เราไม่รู้ว่าคืออะไร และน่าแปลกที่เราเริ่มกลัว...สิ่งที่ครั้งหนึ่งเราเคยรู้จักและคุ้นเคย

เมื่อได้รับการชวนเชิญ ฉันไม่รู้และตกลงใจทันทีที่จะไปบรรยาย เพราะอันที่จริงแล้ว ปัตตานีก็เป็นจังหวัดเพื่อนบ้านกับสงขลา...บ้านกิดของฉัน เด็กๆ แม่เคยพาฉันมาไหว้หลวงพ่อทวดวัดซ้างให้ ให้เจ้าแม่ลิ้มโกรเวี้ย และเมื่อคราวที่ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เริ่มคุกรุน รวมทั้งเกิดกรณีรือเช zie ทำให้ฉันได้มีโอกาสสามารถงานกับคุณโนรา พุฒิสุภาพงษ์ เข้าเยี่ยมครอบครัวผู้สูญเสีย และช่วยเหลือภราดรยหรือลูกๆ ของบางครอบครัวให้เดินหน้าต่อไปในช่วงเวลาแห่งความทุกข์โศกและยากลำบากนั้น

อันที่จริงลงชื่าและปัตตามนี้นั้นแสนใกล้กัน แต่มันก็ดูห่างไกล... เพราะเรา
กลัว...กลัวในสิ่งที่เราไม่รู้ว่ากลัวอะไร

เพื่อนบอกกว่า ได้ชวนวิทยากรหลายต่อหลายคน แต่ล้วนมากไม่ค่อยมีใคร
กล้าไป เพราะห่วงเรื่องความปลอดภัย ไม่มีใครรู้ว่าจะเกิดเหตุระเบิดขึ้นเมื่อไร
ที่ไหน เวลาใด แม้ตัวเองอาจจะไม่กล้าเรื่องนี้ แต่คนในครอบครัว พ่อแม่พี่น้องก็
มักจะทักท้วง ไม่ยอมให้ไปอยู่ดี จึงหาวิทยากรได้ยาก

เมื่อฉันบอกว่า ยินดีไป เรายังนัดกันได้ในไม่ช้า เพื่อนๆ ที่รู้ข่าวต่างก็
เป็นห่วง ถามว่าແนใจหรือว่าไปได้ ไปแล้วจะปลอดภัยหรือ ปากลัวหรือเลี่ยง
เกินไปไหม Rog ก่อนดีไหม เพราะข่าวที่ออกมาก็มีให้ได้ยินตลอดว่า ระเบิดตรงนั้น
ตรงนี้ไม่ได้หยุดได้หย่อน

ฉันไม่ได้กังวลใจใดๆ เมื่อได้รับโอกาส ก็คิดว่าเป็นเรื่องดีที่จะได้ไปแบ่งปัน
ประสบการณ์ของฉันกับนักศึกษาที่นั่น

เข้ามายังแรกที่เข้าสอน ตอน ๓.๓๐ น. นั้น มีนักศึกษามากอยู่ต้อนรับและพา
ขึ้นไปยังห้องเรียน ไปถึงก็พบว่านักศึกษามากกันเกือบครบแล้ว นักศึกษาหญิง
ทุกคนในห้องนั้นเป็นมุสลิม แต่ตัวเรียบหรือมาก และมีผ้าคลุมศีรษะลีข้าวทุกคน

เป็นภาพที่น่าดูมาก...ดูมีระเบียบเรียบร้อย ขาวสะอาดตา สบายใจ ในชั่วโมงนี้ ฉันได้แนะนำหนังสือต่างๆ ที่คัดสรรมาแล้ว เล่าถึงประโยชน์และคุณค่า หากเรา รู้จักเลือกและรักที่จะอ่าน การอ่านเปิดโลกให้เราได้รู้ในลิ่งที่ไม่เคยรู้ มีจินตนาการ ที่กว้างขึ้น หนังสือสามารถเป็นเพื่อนไปกับเราได้ทุกแห่งหน

นักศึกษา กสน. ใจและตั้งใจฟังลิ่งที่ฉันนำมาถ่ายทอดเป็นอย่างดี นับว่า คุ้มค่ากับการไปเยือนจริงๆ ภาคบ่ายเป็นชั่วโมงห้องเรียนใหญ่ มีนักศึกษาราวสามร้อยคนเข้าฟัง ฉันเล่าถึงประโยชน์ในการเป็นจิตอาสาและทำงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งจะว่าไปแล้วครูก็ทำได้ถ้ามีใจสมัคร ชั่วโมงภาคบ่าย นี้เป็นการบรรยายที่ trig กับคำขวัญของมหาวิทยาลัยที่ว่า ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง ฉันได้เห็นนักศึกษาที่เป็นชาวไทยพุทธมากขึ้น (เพราะเครื่องแต่งกายที่ไม่เหมือนกัน) นั่งเรียนและทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสามัคคี

ผู้ที่ได้เห็นภาพก็จะรู้สึกแปลกดานแปลกลใจมาก ที่เห็นห้องประชุมใหญ่เต็มไปด้วยนักศึกษาที่เป็นมุสลิม ดูรากับฉันไปสอนอยู่ที่ต่างประเทศที่มีประชากร มุสลิมเป็นส่วนใหญ่

ฉันรู้สึกประทับใจกับการไปสอนที่มหาวิทยาลัยลงขลานครินทร์ วิทยาเขต

ปัตตานีครั้งนี้ยิ่งนัก และหวังว่าจะมีโอกาสได้ไปอีกในวันข้างหน้า ปัตตานีเองก็เป็นเมืองที่ลุյางาม มีวัฒนธรรมผสมผสานทั้งไทย จีน และมุสลิม มีประวัติศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ บ้านช่องโบราณยังคงดงดาม แม่น้ำกลางเมือง หาดทรายที่มีเชือเลียง งานฝีมือหัตถกรรมที่ลับเอียดพิถีพิถัน ที่เราร้าวไทยควรภาคภูมิใจ

ฉันได้ไปไหว้เจ้าแม่ลิ้มโกรเวนีย์ที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่รู้จักและนับถืออย่างมาก เลียดายที่ครัวนี้เวลาນ้อย ฉันจึงไม่มีโอกาสได้ไปไหว้หลวงพ่อทวด วัดช้างให้ ซึ่งเป็นที่เคารพบูชาของทุกผู้คน

ปัตตานียังมีอะไรดีๆ อีกมากmanyให้ได้ไปศึกษาและเยี่ยมเยือน การไปครั้งนี้ทำให้ฉันได้รู้ว่า บางทีสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ไม่ได้น่ากลัวอย่างที่ใครๆ มากคิดกัน

ถ้าโลกนี้มีคนอยู่ ๑๐๐ คน

ถ้า วันนี้เป็นวันที่คุณรู้สึกแย่ๆ เอา
มา กๆ ลองอ่านเรื่องนี้ดู และคุณอาจจะ
มองสภาพรอบตัวเปลี่ยนไป

ถ้า เอาข้อมูลของประชากรทั่วโลกมา
ย่อย่นลง เปรียบโลกาเป็นเหมือนหมู่บ้าน
ของคน ๑๐๐ คน จะเป็นอย่างไร
ที่หมู่บ้านนี้จะมี ๕๗ คนเป็นคน
ເອเชีย ๒๑ คนเป็นคนยุโรป ๑๔ คนเป็น
คนอเมริกาเหนือและใต้ ๘ คนเป็น
ตนแอฟริกา

๕๒ คนเป็นผู้หญิง ๔๘ คนเป็นผู้ชาย
๓๐ คนไม่ใช่คนผิวขาว ๓๐ คนเป็น
คนผิวขาว

๓๐ คนนับถือศาสนาอื่นนอกเหนือ
จากศาสนาคริสต์ ๓๐ คนนับถือศาสนา
คริสต์

๔๙ คนเป็นรักต่างเพศ ๑๑ คนเป็น
รักร่วมเพศ

คน ๖ คนถือครองทรัพย์สิน ๕๙
เปอร์เซ็นต์ของโลก ทั้ง ๖ คนนั้นเป็น

คนล้วนชาติอเมริกา

๘๐ คนอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อม
ที่ต่างกว่ามาตรฐาน

๓๐ คนอ่านหนังสือไม่ออกร

๕๐ คนทุกข์ทรมานด้วยโรคขาดสาร
อาหาร

๑ คนอยู่ในสภาพร่ำรวยเกลี้ยตาย
ในขณะเดียวกัน อีก ๑ ชีวิตก็กำลัง
จะเกิดมา

มีเพียงคนเดียว (ใช่แล้ว คนเดียว
เท่านั้น) เรียนถึงระดับมหาวิทยาลัย
และมีเพียงคนเดียวเท่านั้นที่มี
คอมพิวเตอร์ใช้

เมื่อได้มองโลกจากภายนอกอีกหนึ่ง
จะทำให้เรารู้สึกว่าคนอื่น เข้าใจคนที่
แตกต่างไปจากเรา และคงตระหนักรู้ถึง
ความสำคัญของการศึกษาในการที่จะ
เรียนรู้และรับรู้ความเป็นจริง

หรือมาลองคิดจากมุมมองอื่น
ถ้าเข้าไปคุณตื่นขึ้นมา และรู้สึกว่า

ตัวเองแข็งแรงดี ก็เรียกได้ว่าคุณโชคดี กว่าคนอีก ๑ ล้านคนที่ภายในอาทิตย์ นี้ไม่รู้ว่าจะมีชีวิตอยู่รอดหรือไม่

ถ้าคุณไม่เคยรู้สึกถึงอันตรายจาก การสูบ ลงคราม ความทุกข์ทรมาน ความเปลี่ยวเปล่าจากการถูกกักขัง ความทรมานจากความทิ้งโยน ก็เรียกได้ว่าคุณยังดีกว่าคนอีก ๕๐๐ ล้านคน

ถ้าคุณไม่ตกรอยู่ในความหวาดกลัวต่อ ความตาย ไม่ถูกจับกุม หรือถูกทรมาน สามารถไปทำพิธีในโบสถ์ได้ ก็เรียกได้ว่า คุณยังดีกว่าคนอีก ๓,๐๐๐ ล้านคน

ถ้าคุณมีอาหารรักในตู้เย็น มีเลือดผ้า ใส่ มีหลังคาคุ้มหัว มีที่นอน ก็เรียกได้ว่า คุณมีความเป็นอยู่สุขสบายกว่าคนอีก ๗๕ เปอร์เซ็นต์ในโลก

ถ้าคุณมีเงินฝากในธนาคาร มีเงิน เหลือในกระเป๋าสถาาร์ เงินวางอยู่ใน บ้านที่ไหนลักษณะ ก็เรียกได้ว่าคุณมี ฐานะดี อยู่ในกลุ่ม ๘ เปอร์เซ็นต์ของ ผู้ที่มั่งมีที่สุดในโลก

ถ้าพ่อแม่ของคุณยังแข็งแรง และ ทั้งสองยังอยู่ด้วยกัน ต้องเรียกได้ว่าเป็น เรื่องหาได้ยากที่เดียว

ถ้าคุณได้อ่านเรื่องนี้ ต้องเรียกได้ว่า ณ ช่วงเวลาใด คุณอาจจะเป็นผู้ที่มีความสุข ส่องเท่าพระมหาชนกคิดถึงคุณและล่งข้อ ความนี้มาให้คุณ

นอกจากนั้น คุณก็ยังดีกว่าคนอีก ๒,๐๐๐ ล้านคนในโลกที่อ่านหนังสือ ไม่ออก

คนโบราณเคยกล่าวไว้ว่า คุณทำสิ่งใด ก็จะได้รับสิ่งนั้นตอบสนอง เพาะฉะนั้น

จงทำงานโดยไม่คำนึงถึงแต่เงิน จงรักผู้คนรอบตัวเล่มีอนหนึ่งไม่เคยมี ใครทำให้คุณเจ็บช้ำน้ำใจ

จงร่ายรำตามใจอย่างเลเมื่อนหนึ่ง ไม่มีกรรมของดูคุณอยู่

จงล่งเสียงร้องเพลงเลเมื่อนหนึ่งไม่มี ใครฟังอยู่

จงใช้ชีวิตบนโลกเลเมื่อนหนึ่งเป็น สรรค์บันดิน

จากหนังสือ : ถ้ามีเพียง ๑๐๐ คนบนโลกนี้
(If the world were a village of 100 peoples)

แมวปฏิบัติธรรม ให้พระ พังธรรม กิเนมาแล้ว ๔ ปี (ประเทศเกาหลี)

ที่ลังจากแมวตัวนี้ถูกไฟลวก
บาดเจ็บและมาซ่อนตัวอยู่ในร่าง
ราชาน้ำฝนหน้าด้วยเสื้อสีปีที่แล้ว (ตอน
นั้นยังเป็นลูกแมวอยู่) เจ้าอาวาลได้ช่วย
ชีวิตไว้โดยพุดกับลูกแมวว่า จะอยู่ที่วัด
ต้องปฏิบัติตัวตามคำสั่งสอนของ
เจ้าอาวาล ๓ ข้ออย่างเคร่งครัดคือ

๑. ห้ามล่งเลียรบกวนในอุโมสต
๒. ไม่กัดกินพืชผักที่พระทำนบลูกไว้
๓. ไม่ล่าสัตว์และกินเนื้อสัตว์(ให้กินเจ)
คำสั่งสอนเหล่านี้ล้วนเป็นสัญชาต-
ญาณแมว แต่ลูกแมวตัวนี้ก็สามารถ
ปฏิบัติตามได้อย่างเคร่งครัด

ยิ่งกว่านั้น ทุกๆ วันที่พระลง
โบสถ์ ทำวัตรสวดมนต์ แมวตัวนี้จะไป
หมอบฟังพระสวด และทำสมาธิเพ่ง
พระพักตร์พระพุทธธูปานประมาณ ๕
ชั่วโมงทุกวัน

เวลา กินอาหารก็จะนั่งรออย่าง
เรียบร้อย จนกว่าเจ้าอาวาลจะนำ

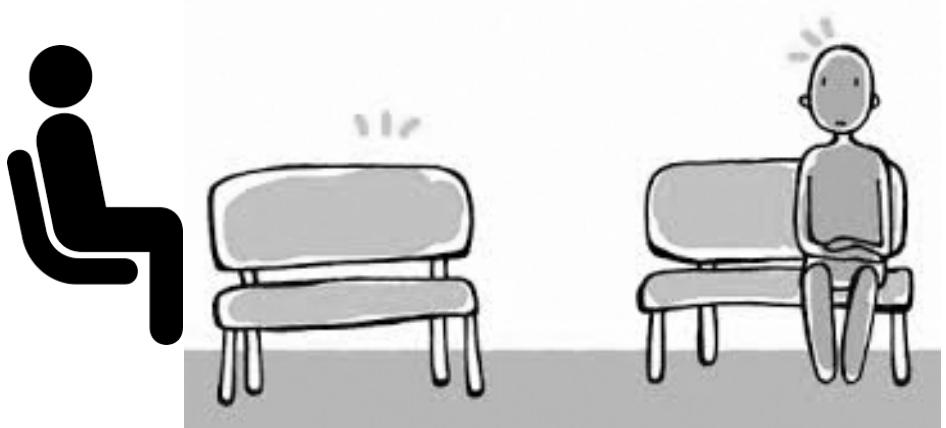

อาหารเจยืนให้ มันจะกินอย่างช้าๆ
ด้วยความสุภาพเรียบร้อย บ่อยครั้งจะ
พบร่องรอยน้ำตาไหล เมื่อนานมานักใน
บุญคุณของหลวงพ่ออย่างนัก

แม้มีมีรากและนกข่าวเอา
ปลาทอด น่องไก่ทอด ปลากระป่องไส้
จานมาล่อ แมวตัวนี้ก็ไม่แตะ
เหลือเชื่อจริงๆ ใช่มั้ย

๑๐๙๗ - ๑๕ -

การนั่ง คือ เมහณณา

ผู้ คนมักเข้าใจว่า ปืนและมีดคือเพชรฆาตทั้นควร ล้วนความดันโลหิตสูง น้ำตาลในเลือดสูง ไขมันในเลือดชนิดเลว (LDL) สูงคือเพชรฆาตผ่อนล่ง

แท้จริงแล้ว เก้าอี้นี่แหละคือมาตรฐานอิกตัวหนึ่งที่มาแบบเจียบๆ และเป็นพ่อของเพชรฆาตผ่อนล่งข้างต้น

นิตยสาร Scientific American ฉบับพฤษจิกายน ๒๐๑๔ รายงานว่า งานศึกษาวิจัย ๑๘ ชิ้น ใน ๑๙ ปีที่ผ่านมา ชี้กรอบคลุมประชากรทั้งหมด ๕๐๐,๐๐๐ คน สรุปตรงกันว่า เก้าอี้คือมาตรฐาน

ตัวอย่างเช่น การศึกษาในปี ๒๐๑๐ ชี้รายงานไว้ในวารสาร Circulation สำรวจผู้ใหญ่ ๕,๕๐๐ คน เป็นระยะเวลา ๓ ปี สรุปว่า คนที่นั่งมากกว่าวันละ

๔ ชั่วโมง ดูทีวี เมื่อเทียบกับคนที่นั่งดูทีวีน้อยกว่าวันละ ๒ ชั่วโมงแล้ว มีโอกาสเสียชีวิตเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๕๙

งานศึกษาอื่นๆ พบว่า การนั่งมากกว่าครึ่งวันในแต่ละวัน ทำให้ความเสี่ยงจากการเป็นโรคเบาหวาน โรคหัวใจ เพิ่มขึ้นหนึ่งเท่าตัว และโดยทั่วไปในภาพรวม เมื่อคำนึงถึงสาเหตุของโรคต่างๆ รวมกันแล้วก็พบว่า เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มคนที่นั่งกับกลุ่มคนที่กระชับกระ敦 เดินไปมาแล้ว คนกลุ่มนี้มีโอกาสตายสูงกว่า ถึงร้อยละ ๕๐

ทำไมแค่การนั่งธรรมดาก็ทำให้มีโอกาสตายสูงขึ้น?

คำตอบง่ายๆ ก็คือการนั่งเป็นระยะเวลานานๆ ไม่สอดคล้องกับการที่ร่างกายมุ่งเน้นภาระแบบมา ธรรมชาติสร้างให้มนุษย์เคลื่อนไหว เดินไปมา มีความกระชับกระ敦 การนั่งนานๆ อย่างไม่เคลื่อนไหว ทำให้ระบบการทำงานเผาผลาญพลังงานของร่างกาย ซึ่งทำให้อาหารที่บริโภคเข้าไปถูกเปลี่ยนเป็นพลังงานทำงานชั่วลง เกิดการสะสมของไขมัน ความอ้วนตามมาจนนำไปสู่โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคไขข้ออักเสบ และโรคอื่นๆ ที่เกี่ยวพันกับการมีน้ำหนักเกินปกติ

การนั่งก็ไม่ใช่สิ่งที่ดีสำหรับคนไม่อ้วนเช่นกัน เช่น การนั่งหลังจากวันประทานอาหารนำไปสู่การพุงสูงขึ้นของน้ำตาลในเลือด การเดินหลังอาหารสามารถลดยอดที่พุงสูงขึ้นได้ครึ่งหนึ่ง

มนุษย์มีความเข้าใจผิดว่า ปัญหาสุขภาพเกี่ยวพันกับการกินมากเกินไป โดยมองข้ามการนั่งแบบเจ้าจุกไป ... ถ้าจะมองให้ไกลออกไปก็จะพบว่า นิสัยอันเกิด

จากความเครียดในเรื่องการเคลื่อนไหวร่างกาย คือ ปัจจัยสำคัญของบรรดาปัญหาสุขภาพ ซึ่งนิสัยชอบเดินเคลื่อนไหวร่างกาย มากกว่าที่นั่งโดยไม่ทำอะไรบนเก้าอี้นั้นแก่ไขง่ายกว่า การกินมากเกินไปด้วยซ้ำ

ในประเทศไทยปัจจุบันมีการรณรงค์ “๑๐,๐๐๐ ก้าวเพื่อสุขภาพ” และตามไปสู่หลายประเทศในปัจจุบัน เป้าหมายที่เป็นรูปธรรมนี้เป็นที่นิยม ซึ่ง ๑๐,๐๐๐ ก้าวนี้ก็เท่ากับการเดินไม่ต่ำกว่า ๖ กิโลเมตรต่อวัน

สำหรับคนไทยที่ไม่ได้เดินขึ้นรถไฟฟ้า ก็ตาม หรือคนญี่ปุ่น อาจทำได้ยากหากไม่มีความมุ่งมั่น อย่างไรก็ตี หลักฐานเรื่องปัญหาสุขภาพข้างต้นก็น่าจะเพียงพอต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมที่ชอบนั่งมาเป็นยืนและเดินแทนแล้ว

นโยบาย โภนาปาร์ต มีชื่อเลียงในเรื่องการยืนทำงาน กล่าวคือ โดยที่ทำงานมีความสูงอย่างพอเหมาะสมต่อการยืนทำงาน

การไม่มีเก้าอี้ให้นั่งทำให้คนที่เข้าพบใช้เวลาล้าน จนเป็นการใช้เวลาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในปัจจุบัน บริษัทใหญ่ของญี่ปุ่นบางแห่งใช้การยืนประชุมแทนการนั่งเป็นชั่วโมงๆ ดังที่เคย และพบว่าสามารถหาข้อตกลงได้ในเวลาที่ล้านกว่าและลดคล่องกับหลักสุขภาพตามที่ได้พูดมาจากการวิจัยอีกด้วย

มีการทดลองสร้างໂຕະทำงานสูง
คร่อมสายพานเดินที่มีความเร็ว ๑-๒
ไมล์ต่อชั่วโมง ซึ่งทำให้คนทำงาน
ต้องยืนและเดินซ้ำๆ อยู่ตลอดเวลา ผู้
ทดลองพบว่า ทำให้ล้มองตื้นตัว มีความ
เครียดน้อยลง น้ำหนักลดลง ความดัน
โลหิต และน้ำตาลในเลือดลดลง ข้อ

สรุปนี้ปรากฏในวารสาร Health Services Management Research ในปี ๒๐๑๑

ถ้าจะไปใกล้ับบรรบุรุษของเรา ก็พบว่าการเดินทำให้เรามีวันนี้กัน นัก
ชีววิทยา ๒ คน คือ D.E. Lieberman และ D.M. Bramble เขียนบทความลง
วารสาร Nature ในปี ๒๐๐๕ ชี้ให้เห็นว่า บรรบุรุษของเราที่สืบทอดลูกหลาน
มาถึงทุกวันนี้ได้ก็เพราะความอึด ทนทานในการเดินและวิ่งไล่ตามเหยื่อที่เป็นสัตว์
อย่างไม่ลดลง จนในที่สุดลัตต์ก์ทันไม่ไหว ต้องล้มลงและเป็นอาหารในที่สุด

การเดินทนทานทำให้เกิดอาหารและมีพลังที่จะผลิตลูกหลาน ยืนจาก
ผู้แข็งแรงจากการเดินเหล่านี้ถูกถ่ายทอดลงมาจนถึงพวกเรา (มนุษย์ทุกคนมี
ประวัติศาสตร์ของครอบครัวที่ยาวเท่ากัน คือ ประมาณ ๓,๕๐๐ ชั่วคน หรือ
ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ปี ของช่วงเวลาที่มีหน้าตาและรูปร่างเหมือนมนุษย์ใน
ทุกวันนี้ คนที่คุยกว่าตนเองมาจากครอบครัวที่เก่าแก่กำลังลืมความจริงข้อนี้)

เมื่อนิสัยการเดินทนทานฝังอยู่ในยืนของพวกเรา จึงควรสนองตอบ สืบทอด
คุณลักษณะนี้ต่อไปเพื่อความแข็งแรงของมนุษยชาติและของตัวเราเอง

การนั่งก้มหน้าตลอดเวลา ดูลิ่งประดิษฐ์
ยศจรรย์ในปัจจุบัน ซึ่งทำกับเป็นการตัดสัมพันธ์
กับมนุษย์คนอื่นๆ ขัดแย้งกับความเป็น “สัตว์
ลังก์” ของมนุษย์ ที่ทำให้เราอยู่รอดกันมา โดย
อยู่เป็นหมู่เหล่า มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีจะนั่น
คงถูกสัตว์ร้ายฆ่าตายหมดแล้ว

หลักฐานงานศึกษาวิจัยมีท่วมท้นว่า การนั่ง
เจ้าจุกบนเก้าอี้ การมีชีวิตที่รัก การกิน น้ำ และ
นอนอย่างขาดความกระชับกระเฉง ไม่ชอบการออกกำลังกาย และไม่ชอบการเดิน
คือการทำลายสุขภาพอย่างสำคัญ

เดินให้มาก นั่งให้น้อย ไม่กินอาหารเกินพอตี มีชีวิตที่คึกคัก กระชับกระเฉง
และมีทัศนคติที่เป็นบวกต่อชีวิต ดูจะเป็นทางออกของการมีสุขภาพที่ดี ถึง
แม้จะทำให้คนที่อยากริ้วออกจากไปรำคาญมากขึ้นก็ตามที

ลงมองเก้าอี้ด้วยความระวง เพราะมันคือชาตกรตัวจริง !!

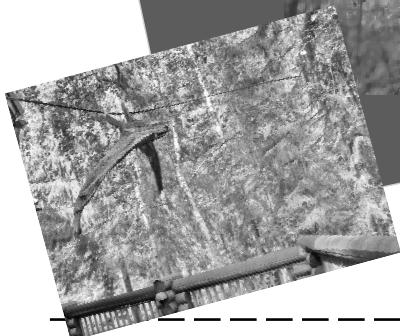

(จากกรุงเทพธุรกิจ ผู้เขียน วราภรณ์ สามโคเศศ ม.ธุรกิจบัณฑิตย์)

ความสบายนี้ของคนเป็นของที่หายาก
คนเราต้องมีความสบายนี้จึงจะมีชีวิตที่ราบรื่นได้

(พระราชดำรัส ร.๙ จากหนังสือคำพ่อสอน น.๔๐)

เรื่องสั้น

เหยียบเกมมาตรฐาน

โพธิบุตร

ป้านพักชายป่าห่างจากความเจริญสิบกิโลเมตร เงียบสงบ วालโอลและสี
ภูริยาขาว ไทยมาพักที่นี่ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคมทุกปี เพื่อสัมผัส
อากาศบริสุทธิ์ เขาและเชือดอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่มีไฟฟ้า ตักน้ำจากทะเลสาบมาดื่ม
ใช้หินเส้าสามก้อนและฟันที่วัวโลเก็บเรียงไว้คือเตาปูรุงอาหาร ไร้เนื้อสัตว์ ปลา
ในเขตบ้านหลังนั้นรอดชีวิตหากไม่ว่าယอกนกอกบริเวณ ผนังครัวล้อมด้วยฟันป่า
และทะเลสาบ ยามฝนตกเขาทำพิงจ่ายาพอหุงต้มได้ หากพยากรณ์อากาศแจ้งว่า
จะมีฝนลงแรง ก็รับประทานผัก ผลไม้สดที่ซื้อมาจากเมืองและแซ่บในตู้เย็น
ธรรมชาติคือแอ่งน้ำริมทะเลสาบ ที่นี่ฟันเป็นพิน ปลูกขั้ลญาหารไม่ได้แต่มีน้ำร่อง
หลากชนิดขี้นในฤดูร้อน

๑๐๔๗ - ๒๕๘ -

ก่อรื้อของซีกโลกແບ່ງໂຮປ່ນເອີ້ນຕັ້ງແຕ່ກາງເດືອນມີຄຸນາຍັນ ພອດິຈິ
ເດືອນສົງຫາຄົນກີ່ຢ່າງເຫຼັກຄູໃນໄຟ້ຮ່ວງ ວາລໂລາຍຸເຊື້ອສົນປີເຕີມ ໃນກຸຽວັນນີ້ເຫັນໄວ້ໄດ້
ນາມຄລອງວັນເກີດທີ່ແຜ່ນດິນແມ່ແໜ່ງນີ້ ນິ່ວໃນກະພະປັສສະວະກ້ອນໂຕເປັນແຮງ
ບັນດາລໃຈສຳຄັນສິ່ງເຂົາອີນາຍແກ່ສົກລົງທີ່ຕ້ອງກາລັກປັກງູານໃນແດນຮຽມທາງ
ກາກອື່ສານ

หากພື້ຍງແຄ່ນມາທີ່ຍາເຮອອິມແລ້ວ ປະເທດນີ້ມີຮຽມຫາຕິງດຳນາ ທະເລສາບແສນ
ແໜ່ງວັນນຳດື່ມໄດ້ ແມ່ເຮອຈະໄດ້ສົກທີໃນກາຣເປັນພລເມືອງ ແຕ່ເຮອຍືນຍັນທີ່ຈະໃຊ້ຊີວິຕ
ບັນປລາຍໃນເມືອງໄທຢ ວາລໂລແລະສົກລົງສ້າງບ້ານໃນຫຼຸມໜນແໜ່ງຮຽມ ຈະເຮີມ
ລົງສາເໝີມຕິ້ນຄຸ້ຫາວັນນີ້

“ລັນຈ່າຍການີ້ໃຫ້ຮູ້ເດືອນລະຫ້າມີ່ນັກທານານາແລ້ວ ຂອໃຊ້ສົກທີປະກວົງ ປີ
ນີ້ນໍ້າຈະເປັນບຣິກາຣຸພ່າຕັດ” ສົກຍອມເດີນທາງມາກັບສາມີດ້ວຍເຫດຸພລດ້ານສຸຂພາພ
ຂອງເຫາເທກໂນ ໂລຍືທີ່ນີ້ທັນສມ້ຍົນກາ ມີໂຮງພຍານາລສໍາຫັນຮັກຍາໂຮຄເພາທາງ
ໜ່າງຈາກເມືອງຫລວງຮາວສານສົບກີໂລເມຕຣ ວາລໂລມີປະວັດບັນທຶກເປັນຄົນໄຟ້ຂອງ
ໂຮງພຍານາລແໜ່ງນີ້ເມື່ອເດືອນກຽກງູາມ ພ.ສ.ໄຕແຕະ

ນ່າຍສອງໂມນົງກວ່າງອງວັນທີ ២៦ກຽກງູາມ ២៥៥៥ ວາລໂລເສົ່ງກາຣົງກິຈກາຣ

ตรวจร่างกายแพทย์จะโทรศัพท์แจ้งนัดวันผ่าตัดซึ่งน่าจะรอคิวนานพอสมควร เขา
มุ่งหน้าสู่บ้านพักขายป้า ใช้เวลาขับรถราวสี่ชั่วโมงหากจะเดินทางบ้าน

เมื่อขับรถออกจากเมืองหลวงประมาณหนึ่งชั่วโมง วาลโลได้เข้าไปที่
สถานเดินนำมัน “เรายังไม่ได้กินอะไรตั้งแต่เช้า พันธุ์สก็หิว หาอะไรไว้รองท้องสัก
หน่อย อีกสามชั่วโมงกว่าจึงจะถึงบ้าน” ปกติสิริทำอาหารมังสวิรัติจ่ายๆ
รับประทานกันกับสามี หากเดินทางไกลก็จะมีผลไม่เตรียมไว้แต่วันนี้เป็นวัน
คุกคามหุก เตรียมอาหารไม่ทัน มีกิจกรรมต่างๆ มากมายที่ต้องทำด้วยตัวเองครั้งนี้
เป็นครั้งแรกที่เขาและเธอรับประทานอาหารในร้านบริเวณสถานเดินนำมัน สิริ
ตักสัลัดผักที่ร่างหน้าคนเตอร์ พนักงานที่นี่คงมีนิยามให้ลูกค้าพึงพอใจ สิริ
ไม่มีปัญหา เชอเรียนรู้จากลูกค้าคนอื่นๆ ว่าเขาหยิบอะไรจากที่ไหน แต่วาลโล¹
ไม่เพิงพอใจในการบริการ เขายืนไปดูว่าพนักงานสาวซึ่งทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์
วาลโลคงลืมไปแล้วว่าที่นี่ไม่ใช่ประเทศไทย อาหารที่สั่งมาซ้ำมาก อย่ารู้แต่เครื่อง
ปรุงที่หวานน้อยไม่ยกมาให้ “ไม่มีอุปกรณ์สำหรับตักอาหารเข้าปาก

“จะให้พันกินด้วยมือหรือ” วาลโลถามสาวน้อยที่ยืนทำอาหารวางตรง
หน้า เด็กสาวเดินไปเอาส้อมและมีความวางไว้ ที่ทำเลยไม่รู้สึกผิด “ลุงถูกเตือนลง
ของแล้ว ก็ไปดำเนินเรื่อง เด็กสมัยนี้แตกต่างจากเดิม” สิริกิติ์เมื่อเรอสังเกตว่า ‘อาหาร
สั่ง’ สำหรับโต๊ะอื่นมีช้อนส้อมมีความพร้อมครบครัน ไม่ต้องเรียกหา

อาหารเคลื่อนจากแท่นโลหะที่ทำท่าพระอีกด้วย เขายังคงเดินไปเข้าห้องน้ำ สักพักใหญ่
ก็กลับมาทั้งหมด วาลโล เด็กสาวกับโต๊ะ ฝันเมื่อพึ่งสองคลึงที่ดวงตาท่าทางอ่อนแรง
“พันคงเป็นไข้รู้สึกแพลียมาก” เมื่อสักครู่ยังคุยสุดใส หรือเนื่องบุคคลากรที่สิริมอง
หน้าสามีคือความ “ไม่มีเนื้อสัตว์ผักล้วนๆ พันไม่ได้ป่วยท้อง ไม่ได้อาเจียน แต่
รู้สึกปวดท้องและหน้า冷 คงเป็นไข้ขับสัน្ត” วาลโลเดินใจกระยาออก เธอคงคิดว่า
เขากองมีอาการจากอาหารเป็นพิษ “ถ้าไม่ไข้หวัดหรือที่นอนระหว่างทางอย่าฟื้น”

ສົກລວມອານຸພາບ

ເຫຼືອເຫັນວ່າທ່າກຂັບຮຽດຕອນນີ້ຄົງໄມ້ດີແນ່ຈຶ່ງອອກອຸນຍາຍໃຫ້ສາມີໄດ້ເດີນອອກກຳລັງສັກພັກ “ພັນອຍາກເຊື້ອຂອງຝາກສຶກຂມາຕູ* ເປັນໄຍສັງເກຣະທີ່ແຜ່ນເລີກໆ ສຳຫວັນເຊື້ອບາຕຸ” ມີຫັງຈາກສຕານີ້ນໍາມັນໄມ້ໄກລນັກມີໜ້າງສຽບສິນກໍາຫາຍຂອງໃຫ້ຕ່າງໆ ວາລໂລກຸລືກຸຈອດເດີນຫາ ‘ຂອງຝາກ’ ທີ່ສົກລວມຕ້ອງການໃຫ້ເວລານາພອສນຄວາມມັນວາງໜ່ອນອູ່ຢູ່ໃນຫລືນ ແຕ່ເຫັນພວມພັນ

ຮະຫວ່າງຂັບຮຽດ ສົກລວມເຫັນວ່າເຫັນພວມພັນຄວາມໄມ້ສ່ນຍາ ຕາຫຼີປ່ອ ແລະ ອູ້ທ່າຈະໄມ້ຍອມຫຼຸດພັກຂ່າງທາງ ເຫຼືອເປີດເຫັນພວມພັນເກົ່າ ສົມບັບເຫຼົາເປັນຫນຸ່ມ “ວ້ອງໄກ້ໄຟ້ພິ່ງທັນອ່ຍເຫຼືອຮ້ອງພວມພັນພະນະ” ວາລໂລກຸລືນ ແລະ ຮ້ອງພວມຄລອດຕາມເຫັນພວມພັນຄລອດຕາມ ຄື່ງຈະຈ່ວງສຸດແສນ ສົກລວມໄມ້ກຳລັບແນ່ຈຳນີ້ພວມພັກ ຖຸກ ກີ່ພາຍານມີຮ່ອງທີ່ກົດເຮື່ອງຂໍາາມາຄຸງກັບວາລໂລກຸລືນລຶ່ງຮ້ວ້ານ້າອ່າງປລອດກັບເວລາໄກລື້ນໜຶ່ງຫຸ່ມ ແຕ່ພ້າຍັງສ່ວ່າງເຫຼືອຮ້ອງເດີນໄປໄກຖຸນແຈຮ້ວ່າ ພັນສອງມີສ້າງຮ້ວ່າເຫຼົາເປັນເດີນໄປທີ່ຮຽດສ່ວນເລື້ອກັນລມອ່າງຮວດເຮົວ ສ່ວ່າເລື້ອກັນຫາວາອູ່ໃນກະເປົາເດີນທາງໄມ້ຄືດວ່າຈະມີການຫາວັດພັນເຫັນພວມພັນໄຟຖຸນແຈຮ້ວ່າຈີນໄດ້ ກລັ້ນໃຈຂັບຮຽດຝ່າເສັ້ນທາງບຽບຮ່ວມສອງຮ້ອຍແມຕຣີຈຶ່ງທີ່ຈີນ

ວາລໂລເປີດປະຕູຮູດໜ້າ ມີໜຶ່ງທີ່ກະເປົາເສັ້ນທາງຫຼັງຈອງສົກລວມໄຟຖຸນແຈຮ້ວ່າຈີນທີ່ພັກ ກື່ອເຮື່ອນໄມ້ສັນສອງຫັ້ນທີ່ຕັ້ງອ່ອງຍຸ່ນນີ້ເປັນທັນທາງເຂົາຕະປຸ່ມຕະປ່າ ມີມອສສົ່ງສົ່ງເຂົາຕະປຸ່ມຕະປ່າ ດັ່ງກ່າວຈະມີຄຸນພື້ນຮາວທ້າເຊັນຕິເມຕຣ “ໄປທີ່ໄອຕີຕ້າ*ກ່ອນ ຜັນຫານາມາກຂອພັກສັກໜ່ອຍ ແລ້ວກ່ອຍເດີນມານຂອງທີ່ຮຽດ” ວາລໂລໃຫ້ການມາແມ່ຂອງເຫັນເຮື່ອນໄມ້ສັນຫັນນີ້ ປົກຕິເຫຼືອມີມານີ້ທີ່ຈີນ

ການເດີນເລາະ ໂບດທິນຮົມທະເລາບ ມອງເຫັນນໍາໄສນິ່ງເຮື່ອນຄຳກໍາຮະຈອກເຈາະສະຫຼຸບພາບເກະເລີກໆ ຜົ່ງຕຽນຫັ້ນເປັນຄວາມຕື່ນເຕັ້ນສັນກຸສະນາສຳຫວັນຫຸ່ມສາວນັກພັກສົກໜ້າ ສອງຫ້າງທາງລູກເບອຮົ່ງສົກລວມຕ້ອງການ ເປັນຮັບຮັບພວກ

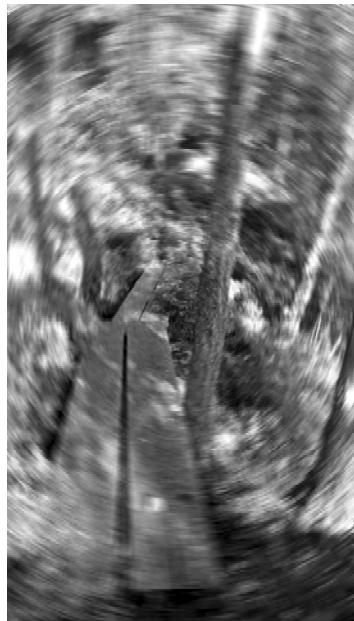

ເຫຼາຮະຍະຫ່າງຈາກທີ່ຈອດຮັດຄື່ງບັນ ໄດ້ບ້ານ ສົງເຄຍເດີນນັ້ນໄດ້ສາມວ້ອຍສົນແປດກ້າວ ຖຸກຍ່າງເດີນຕ້ອງໃຊ້ສົດ ດ້າພາດຈະລື່ນລົ້ມ ໂດຍຈ່າຍເຮືອເປັນຫ່ວງວ່າສາມີອາຈາ ໄດລົກລົງໄປ ສະພານໄມ້ແຄນໆ ສູງຈາກພື້ນຮາວສື່ເມຕຣ ສ່ວນໜຶ່ງໄມ້ມີຮາວຈັນ ຂ້າງລ່າງມີທິນກ້ອນ ໄທຜູ້ນ້ອຍເຮີຍຮາຍອູ້ໆ ມາກຕກລົງໄປ ດ້າໂສກດີຂອງຍະສຳຄັ້ງໄມ່ກະຮະບນກ້ອນທິນຫັງ ລ່າງແລະຮ່າງກາຍແໜ່ງແຮງກີ່ປັນເຂົ້າມາໃໝ່ໄດ້ ສົງເດີນຕາມຫລັງວາລ ໂອດຍ່າງກະຮັ້ນ ດ້ວຍເຫັນວ່າຂາຂອງເຫຼາໄຂວ່າເປົ່າເໜືອນທຽບຕົວລຳນາກ ເຮອດື່ງກະເປົ້າຈາກມືອຂອງ ວາລ ໂອມນາບກອງເຫຼາໄມ່ຍອມປລ່ອຍມັນ “ເຮອດີນຫາປັດແລ້ວ ອຍ່າດື່ອ ດ້າຍຫາໄປໄຫ້ ຄື່ງໄອດຕ້າ”

ເຫຼາຄລາມນີ້ທີ່ຄື່ອກະເປົ້າຫັນກື້ງໃນນັ້ນອ່າຍວ່າງ່າຍ ຄ່ອຍໆ ຍັນກຳແພັງທິນ ເຄລື່ອນກາຍໜ້າ ຈນຄື່ງບັນ ໄດ້ບ້ານໜີ່ເປັນໄມ້ພາດກວ້າງຮາວໜຶ່ງຝຸດຄວິ່ງ ຫັນບັນໄດ ເຈີດຂັ້ນ ມີຮາວຈັນຂ້າງເດືອຍ ເຫຼາປັນມັນໄດ້ຂີ່ນໄປຈົນຄື່ງປະຕູກ້ອງນອນຫັນນັ້ນ ທົ່ວ ຫັນລ່າງສໍາຮັນເກີນສັນກະຣະ ສົງເຕາມເຂົ້ນໄປ ເຫຼາຄັນຕາມກະເປົ້າເສື້ອແລະກາງເກັງທ່ວ່າ ຕົວໄມ່ພົບກຸງແຈທົ່ວ ກຸງແຈສາຮັບດອກໄປປະຕູທົ່ວ່າໄມ້ໄດ້ ເຫຼາຍືນໄອນເຈນ “ຄອ ຕ້ອງກລັນໄປນອນທີ່ຮູດ” ເສີ່ງຫາດເປັນຫ່ວງໆ ໃບໜ້າເຊື່ອດີ ຜື້ນກາຍປັນບັນໄດລົງ ນາຫຼັ້ນລ່າງຍ່າງລຳນາກ ແຕ່ຍັງໄມ່ນ່ັ້ນພັກ ເຫຼາຄງຕ້ອງກາຍໄປລົງຮັກກ່ອນຕະວັນລັບໜ້າ ເວລານັ້ນຈົນສອງຖຸ່ມແລ້ວ

วลาดโอลเดิน โซเซ ไปบนสะพานตามเส้นทางเดิมเพื่อกลับไปที่รถ สีรีพยาภานดันเอวของเขานิ่งให้เงอนไปทางด้านที่ปลอดภัย หากเขาล้มลง อย่างน้อยก็ไม่ตกร็น ประคันประคงแบบถูกถูกกังจันไกลสีสีรถ ระยะห่างเพียงห้าเมตร วลาดโอลทรุคนั่งลงกับพื้น ลูกตาดำเนหลือกขึ้น พูดภาษาที่เธอฟังไม่รู้เรื่อง ไม่ใช่ภาษาแม่ของเขานั่นนอน สักพัก เขายืนตัวลงนอน บ่นเจ็บเป็นภาษาประหาด ตัวอ มือกดอ ก สีรีรี่ไปที่รถ รือผ้าทุกชิ้นที่มีมาคลุมตัวเขา วลาดโอลเริ่มดีดีเหมือนไกลสีชัก แต่สักพักเขายานร่วมพลังที่มีอยู่ พยุงกายขึ้นยืนในเงน ก้าวเดินตุปดุเปี้ไปพิกทางที่ตรงข้ามกับรถ สีรีครึ่งลากครึ่งจูงเขากลับมาให้ถูกทางจนถึงรถ เปิดประตู ประคงให้นั่งตรงเบาะ ไกลคืนขับ จับขาเหยียดให้อยู่ในท่าสบาย ไกลสามทุ่มแล้ว ยังไม่มีดเสียทีเดียว แต่พอสีทุ่มจะมีดสนิท

โทรศัพท์มือถือของวลาดโอลวางอยู่ตระหง่านไกลเกียร์รถ สีรีหมายจะโทรศัพท์หารีเพื่อนสนิทของวลาดโอลซึ่งอยู่ห่างจากบ้านป่าแห่งนี้ราวสองร้อยกิโลเมตร ลูกสาวคนหนึ่งของวลาดโอลที่เกิดจากภารยาเดิมมีบ้านอยู่ที่เมืองหลวงแต่ช่วงนี้เชอไปพักผ่อนกับครอบครัวที่สเปน เมารีจึงเป็นที่พึ่งซึ่งน่าจะช่วยคลี่คลาย

สถานการณ์นี้ได้ ศรีขับรถไม่เป็น ภาษาแม่ของวาลโลเชอร์แบบกระท่อน-กระแท่น เนื่องไม่เคยใช้โทรศัพท์ของสามี เพิ่งหยิบใช้ครั้งนี้ กดไปกดมาเครื่องแสดงว่าให้ใส่รหัสเปิดเครื่อง เชื่อไม่รู้รหัส วาลโลกีหลับไปแล้ว จึงวางโทรศัพท์ของเข้าไว้ที่เดิม โทรศัพท์ของเธอมีหมายเลขของมินนาเพื่อนซึ่งอยู่ไกลมาก เพื่อมินนาคงให้ข้อแนะนำได้ในกรณีฉุกเฉิน แต่ศรีติดต่อมินนาหรือใครๆ ไม่ได้ เพราะแบบเตอร์โทรศัพท์หมด

ในเรื่องไม่สนมีถุงนอน ศรีพยายามหาถุงกุญแจห้องอีกครั้ง ไม่ง่ายเลย เสื้อกั๊กตัวเก่งของวาลโลมีกระเบื้องจำนวนนับไม่ถ้วน เดชะบุญ เธอจำยี่ห้อกุญแจ ที่ล็อกประตูได้จากการสังเกตตอนที่วาลโลพยายามไขประตู ชั่วขณะหนาหายใจ เชอพบถุงกุญแจยี่ห้อนั้นในกระเบื้องของเข้าที่ซ่อนไว้ด้านใน ไม่รอช้า เชอสาวเท้าอย่างระหง่านห่วงเรือนพัก ได้ถุงนอนมา “เต็นท์ท้ายรถคงได้กางก่อน มีด วาลโลจะหลับสบาย ไม่ต้องนั่งคุ้นในรถทั้งคืน ถ้า瓦ลโลเสียชีวิตในคืนนั้นจะทำอย่างไร” เธอคิดขณะหอบถุงนอนผ่านสะพานไม่ที่ไรราวจัน “ก้อยด้วยกันจนเข้าแล้วก่อຍเดินออกไปแจ้งความ” เธอตอบคำถามตนเองในใจ บ้านป่าแห่งนี้อยู่ห่างจากปากทางสู่ถนนใหญ่สิบสองกิโลเมตร เลยไปอีกแปดกิโลเมตรจึงถึงตัวเมือง ที่จริงแล้วบริเวณใกล้ๆ นั้นมีบ้านอยู่สองสามหลัง ไม่ติดกันนัก แต่พอเดินหากัน ได้ท่าว่าเขามาพักผ่อนช่วงฤดูร้อน พอปลายเดือนกรกฎาคมก็ปิดบ้านไปทำงานในเมือง กลับมาพักอีกครั้งในฤดูร้อนปีถัดไป

“ขอไปไหนมาเกิดอะไรขึ้น” วาลโลถาม ท่าทางจุนงง เขายืนอยู่ที่ท้ายรถอย่างเป็นปกติ “อาการดีขึ้นแล้วหรือ” ศรีจับมือเข้าพลาวงจูงไปทางเดินสู่เรือนไม้สน “นั้นเป็นอะไรหรือ” เขาถามด้วยแวรตามน “ไปที่ไอด์ต้าก่อน ใกล้มีดแล้ว” ศรีตัดบท วาลโลเดินไปที่เรือนอย่างคล่องแคล่ว ปืนขึ้นบันไดอย่างช้าช่อง พอดีที่นอน ฝ่ามีดพอดี วาลโลล้มตัวลงบนเตียงอย่างอ่อนแรง ตัวร้อนผ่า ศรีเอื้าเช็คหน้าผ้าฝ้ายชูน้ำจากขวดน้ำดื่มน้ำที่เธอเตรียมไว้ประจำตัว ชับที่หน้าผาก

รักแร้ ข้อพับ ขาหนีบ แล้วค่อยๆ ໄล້ໄປตามตัว เนื่องจากน้ำมีจำกัดเพียงชุดเดียว ผ้าແກ້ง น้ำหมุด ໄຟດ ວາລ ໂລດິນມືອຂ່າງໜຶ່ງຂອງກະຮຽນາກຸມ ນໍ້າຕາຕີມ “ເຮອຍ່າ ທຶ່ງຄັນ ໄປເລັ່ນເກມ ໂປ່ເກມ່ອນກັບຜູ້ໜ້າຍອື່ນອີກນະ ສັນຍາໄດ້ໄທ້ນ” ສີຣີລູນຄີຮະເຫາ ເນາ ພຣ້ອມເລົວວ່າ “ລັນຫາຊູກຖຸງແຈ ໄດ້ເລີຍເດີນນາທີ່ນີ້ເອາຊຸງນອນ ໄປໄທ້ເຮອທີ່ຮອດ” ວາລ ໂລຍັງຄາໃຈ “ແຕ່ຄັນເກີນເຮອດເດີນກັບຜູ້ໜ້າຍຄົນທີ່ນີ້ໄປຕາມຫາ ໂປ່ເກມ່ອນ ທຶ່ງຄັນ ໄວໃນຮອດ ຄັນເປັນຫ່ວງ ກລວ້າເຮອດຖຸກຂ່າຍ ທ່າທາງເຈົ້ານໍ້າ ໄນນໍ້າໄວ້ວາງໃຈ” ສີຣີຢືນ ສອງມືອແຕະແກ້ມເຫຼວຍ່າງອ່ອນໂຍນ “ຄອງຜົນໄປກະຮັມ ສີ່ຖຸ່ມແລ້ວ ພລັນເຄີດ ຄັນ ໄນໄປໄທ້ນກັບໄກຮຮອກ ມັດຕື້ອຕື້ອ ໄປໄທ້ນໄມ້ຖຸກ ໂປ່ເກມ່ອນກີ່ຄົນອນແລ້ວ” ວາລ ໂລຍັບອ່າງຍ່າຍໄດ້

ຄືນນີ້ ກ່ອນນອນ ສີຣີທົບທວນເຫດກາຮັມທີ່ເກີດຂຶ້ນ ເຮອ ໄດ້ຂ້ອສຽບປ່ວ່າ ວາລ ໂລ ອຸກວາງຍາທີ່ຮ້ານອາຫານບຣິເວນສະຕານເຕີມນໍ້າມັນແກ່ນີ້ ເຕັກຫຸ່ມສາວໜ້າໄສ ພັນກຳນານໍ້າຮ້ານກັບບຣິກຍກອາຫານເລີນ ‘ເກມມາຕກຣົມ’ ນາກບ່າວໜັງສື່ອພິມພົບ ລົງວ່າເກີດອຸບັດໜ້າ ຮັດວ່າຫຼື້ອ່ອນກັນໃນເມືອງນີ້ ພວກເຫຼົກໄດ້ແຕ່ມ ປະເທດນີ້ມີ ອຸບັດເຫດຖາງຄົນນໍ້ອຍມາກ ເກີດອຸບັດໜ້າ ຄົງຮັ້ງທີ່ນີ້ ເປັນຂ່າວ່າໄຫຍ່ທີ່ວິທີຢູ່ ໂກຮ້າຄົນ ມັນສື່ອພິມພົບທົ່ວອົນທີ່ເກີດເຫດ ແລະ ມັນສື່ອພິມພົບຮະດັບປະເທດ

ດ້າຜູ້ຕາຍຫຼື້ອຜູ້ບາດເຈັບຈາກກາຮັມກ່ອອຸບັດໜ້າ ແລະ ພວກເຫຼົກຈະ ໄດ້ແຕ່ມເພີ່ມຂຶ້ນ ມັນສະໄຈກວ່າເກມໄທດີໃນຄອນພົວເຕອຮ່າລາຍ ເທຳນັກ ແລ້ວທຳໄມວາລ ໂລຮອດໜີວິຕາມໄດ້ ໃນເວລາສາມໜ້າໂມງ ເຫັນຮັດລົງທີ່ໝາຍ ອ່າງປລອດກັບທີ່ໆ ທີ່ມີອາກາຮັມລ້າຍຄົງໜັບຄົງທີ່ຕື່ນ ສີຣີນີກສິງກາພໃນຮ້ານສຽບສິນຄ້າ ວາລ ໂລຖຸລືກຈຸດ້າພ້າໄຍສັງຄຣາະທີ່ເຮອຕັ້ງໃຈກວຍສຶກນາມາດຸ ຫຼືອນັກບວຊ ໄພົງໃນແຄນຫຮຽນແກ່ນີ້ ຕັ້ງແຕ່ຍູ້ດ້ວຍກັນນາຮ່ວມສົນສາມປີ ເກາໄມ່ຄຍບັດຂວາງ ແລະ ພຣ້ອມສັນບສນູນດ້ວຍຫ້າມື່ອກະຮຽນາປະສົງຄົງທຳປະປະ ໂຍ້ນ໌ເພື່ອສາສາ ຫຼື້ອ ເພື່ອສ່ວນຮົມ ແຕ່ກະຮຽນເລວໃນອົດຕືເຫາທຳໄວ້ຍ່າງໄຣຈີງເປັນເຫຍ່ອ ‘ເກມມາຕກຣົມ’ ຈົນແກບເອາຊີວິຕາມໂຮອດ ສີຣີໄມ້ອາຈຍ້າງຮູ້ໄດ້

เข้าวันรุ่งขึ้น วาลโลตื่นขึ้นมาอย่างสุดชื่น ร่างกายและจิตใจเป็นปกติ เขายังกิ่งสนใจที่มีลมอยู่ทั่วไปเรื่องพักไปทำการสะพานตรงที่สิรินอกกว่าเขาเกือบตกลงไป “เพื่อเด็กๆ หรือคนแก่เดินผ่านจะได้ปลอดภัยขึ้น” เข้าวันนั้น วาลโลได้แจกแจงให้สิริรู้เป็นครั้งแรกกว่ากุญแจดอกใหม่สำหรับไขของไร และเก็บไว้ที่ได้

เขายังคงด้วยกับการวิเคราะห์ของสิริเรื่อง ‘เกมมาตรฐาน’ แทนที่จะเอาความกับเด็กหนุ่มสาวหน้าใสที่เห็นชีวิตคนเป็นเกม เขายังเชอกลับลงสำรวจวัยรุ่นเหล่านั้น พวกราก็คือเหยื่อ ‘เกมมาตรฐาน’ โดยไม่รู้ตัว วาลโลสนับสนุนให้hero เพียงพร่ำข้อมูลนี้เพื่อจะได้ช่วยเยาวชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อเกมอุบาทว์ทั้งหลาย ซึ่งทำลายจิตวิญญาณของคนที่ไม่รู้เท่าทัน อันเป็นการสร้างเวรกรรมแก่กันอย่างเลือดเย็น

“ใช้ศิลปะในการเขียน อย่าให้เด็กๆ เหล่านั้นต้องเดือดร้อน” วาลโลเตือนภารยาเขามายถึงเด็กหนุ่มสาวที่เห็นการมาตรฐานเป็นเพียงเกม

ไอต์ต้า* aitta เรื่องไม้ (นักสร้างด้วยไม้สัก) ก็ง โรงเก็บของ ชั้นบนเป็นที่พักของลูกจ้างเกษตรกรเข้าของที่เดินในสมัยโบราณ ปัจจุบันปรับเป็นที่พักคนเดินทาง หรือเก็บไว้สำหรับเป็นที่พักของญาติที่เดินทางมาจากต่างถิ่น ในเรื่องสืบเนื่อง วาลโลสร้างไว้สำหรับพักผ่อนกับภารยา และเป็นที่พักของลูกหลาน รวมทั้งญาติมิตร ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนตุลาคม

สิกขมาตรฐาน* นักบวชหญิงในกลุ่มชาวอโศก

หมายเหตุ: เรื่องนี้เป็นเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นกับผู้เขียนและสามี เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ศกนี้ จำเป็นต้องเขียนเป็นเรื่องสั้น เพื่อมิให้เกิดความกระทนงภัยต่อในแง่ลบแก่ประเทศที่พลเมืองส่วนใหญ่มีความธรรมดาย遁พำด้านความซื่อสัตย์ ยังคงประยัดคดทัน รักษาสิ่งแวดล้อมคีมากร และมีความเอื้ออาทร

สังเคราะห์แก่ผู้อพยพภัยสังคมจากประเทศต่างๆ ทั้งผู้เขียนพยายามระมัดระวังไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ใคร งานเขียนนี้เป็นเพียงข้อมูลชิ้นเล็กๆ ที่ชี้ให้เห็นภัยของระบบทุนนิยมซึ่งกำลังแพร่หลายทำลายโลกด้วยความโลภอันไม่มีประณาม หากไม่รับแก้ไขจักเป็น ‘เหยื่อ’ โดยทั่วถึงกันในทุกรัฐ

๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๗

“....เราทิวเราก็ควรจะรับประทานเพื่อประทัง เพื่อแก้ความทิว นั้นเป็นของธรรมชาติของโลก แล้วร่างกายเราทุกคนถ้าไม่มีอาหารอะไรก็อ จะรักษาร่างกายเอาไว้ไม่ได้ จำเป็นต้องมีอาหารบริโภค แต่ว่าถ้าเห็นแล้วก็เกิดความอยากรับประทานเพื่อที่จะพอประทังชีวิตก็ยังไม่เป็นทุกข์ แต่ว่าถ้าเห็นว่ารับประทาน แล้วก็เกิดลงมือรับประทานจนมากเกินไป เกินความจำเป็น เพราะมันอย่างนี้เกิดเป็นทุกข์ แล้ว เป็นทุกข์ได้ เพราะเรารับประทานมากเกินไป มันก็ไม่ได้ ทำให้ร่างกายเราเสียได้เหมือนกัน อาจจะห้องเลียก็ได้ อาจจะไม่ถูกกับร่างกาย หรือแม้แต่เราว่าเรา รับประทานมากเกินไปเช่นๆ ก็อาจจะจุกจิกได้ ก็อาจจะไม่สบาย อันนี้พูดอย่างง่ายๆ เนพะเรื่องที่ว่า ถ้ารับประทานมากไปก็อาจจะไม่สบาย เราก็ชอบของอย่างนี้ แต่ว่าร่างกายเราไม่ชอบ หมายความว่าร่างกายเราไม่ถูกกับอาหารอย่างนี้ ก็ทำให้เป็นทุกข์ มันก็เกิดทุกข์ แล้วเราไปบ่นได้อย่างไรว่าทำไมมันปวดท้อง ทำไมถึงปวดท้อง มันเป็นทุกข์ ทำไม ก็เพราะว่า เราปล่อยตามความอยากรของเรา ที่รับประทานได้มากเกินไป ไม่ได้สำรวมจิตใจ คือไม่ได้ระวัง ไม่ได้รู้ว่าอะไรเป็นอะไร อันนี้ก็เป็นตัวอย่างที่พูดโดยเนพะเป็นอย่างๆ แต่ความจริงการเกิดทุกข์หรือเกิดอยางนี้ ลับซับซ้อนกว่ามาก แต่ว่า ถ้าเรารอยากที่จะทราบด้วยปัญญา จะต้องดูจะต้องแยกฐานตุออกมา ต้องศึกษาทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วอย่างนี้ก็จะไปสู่สิ่งที่ดี...”

พระราชดำรัส รัชกาลที่ ๔ ในโอกาสที่คณะชาวทั่วโลก พบกับ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดย เล็ตจพระราชกุศล และต้นเทียนพระราช ณ พระแท่นกัจตรลدارไหสรา วันพุธที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

บทวิจารณ์

-ฝ่ายเมือง ชาวทิบะฟ้า-

ประเด็นน้อมพระภูมิบาล

ในมหาปรินิพานสูตร ที่มนิกาย มหावรรค ก่อนที่สมเด็จพระสัมมา-สัมพุทธเจ้าจะเสด็จดับขันธปรินิพาน เมื่อพระพุทธองค์ทรงสำเร็จสีหไสยา ใต้ต้นสาลະเป็นครั้งสุดท้ายนั้น ต้นสาลະหักกู้ได้ผลิตออกนอกรดุกาลนานสะพรั่ง เต็มต้น ดอกสาลະเหล่านั้นร่วงหล่น ໂປຢປຣາຍຕົກຕ້ອງພຣສຣະເພື່ອນູ້ພຣ-ພຸຖອງຄໍ ດອກມາຫາຮອນເປັນທີພຶກໍຮ່ວງຫລັນຈາກອາກາສ ໂປຢປຣາຍຕົກຕ້ອງ ພຣສຣະເພື່ອນູ້ພຣພຸຖອງຄໍ ຈຸຮັນແໜ່ງຈັນທຽບອັນເປັນທີພຶກໍຮ່ວງຫລັນຈາກອາກາສ ໂປຢປຣາຍລົມນາຕ້ອງພຣສຣະເພື່ອນູ້ພຣພຸຖອງຄໍ ດົນຕວີແລະສັ້ງຄືດ ທີພຶກໍບຽບແລງໃນອາກາສເພື່ອນູ້ພຣພຸຖອງຄໍ

ครั้งนั้นพระพุทธเจ้าได้รับสั่งกับพระอานันท์ว่า “อานันท์... ตذاคดจะชื่อว่า อันบวิษักษักการะ เคราะพ นับถือ บูชา อนบน้อม ด้วยเครื่องสักการะเพียงเท่านี้ก็ หายไป ผู้ใดไม่ว่าจะเป็นภิกขุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เป็นผู้ปฏิบัติธรรมสมควร แก่ธรรม ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตามธรรมอยู่ ผู้นั้นหรือว่า สักการะ เคราะพ นับถือ บูชา อนบน้อม ด้วยการบูชาอย่างยอดเยี่ยม จะนั้น อานันท์ เชอทั้งหลายพึงสำหนึ่ย ก อย่างนี้ว่า เรายังเป็นผู้ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ปฏิบัติชอบ ปฏิบัติตามธรรม อยู่ อานันท์ เชอทั้งหลายพึงสำหนึ่ย กอย่างนี้罠”

ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงเป็น ที่พระราชบุตรของพสกนิกรชาวไทยทั้งแผ่นดินทุกหมู่เหล่า ทุกศาสนา ก็เพราะ พระองค์ท่านทรงตั้งอยู่ในธรรม โดยถึงแม้ว่าตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พระมหากษัตริย์จะไม่ทรงมีพระราชอำนาจทางการเมือง เพราะทรงอยู่เหนือ ความขัดแย้งจากการแบ่งขันทางการเมืองระหว่างฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาลก็ตาม

แต่ก็เป็นที่ประจักษ์ต่อพสกนิกรชาวไทยและชาวโลกว่า พระบาทสมเด็จ- พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงมีพระราชอำนาจโดยธรรมที่ยิ่งกว่า บุคคลใดบนแผ่นดินไทยนี้ พระราชอำนาจดังกล่าวไม่ได้เขียนไว้และก็ไม่อาจ เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใดหรือกฎหมายใดๆ เพราะเป็นพระราชอำนาจที่ เกิดขึ้นด้วยธรรม ดังเรื่องราวที่พระพุทธเจ้าตรัสเล่าไว้ในจักวัตติสูตร ที่มนิกาย ปาก្នิกาวรรค ถึงพระราชาจักรพรรดิที่เมื่อทรงประพฤติปฏิบัติอยู่ในจักวัตติวัตร อันมีความเคราะห์ ตั้งตนอยู่ในธรรม เป็นต้น ก็บังเกิด “จักรแก้วอันเป็น ทิพย์” ที่เป็นของศักดิ์สิทธิ์คุ้มบำรุงคู่เมืองขึ้น ซึ่งทำให้พระเจ้าแผ่นดินแ渭นเควน อื่นๆ ต่างพากันมาส่วนมิภักดิ์อย่างเต็มใจ โดยมิต้องใช้ศาสตรา มิต้องใช้อัญญา พระราชอาณาจักรก็ແ━━ขยายไปอย่างกว้างไกลจรดมหาสมุทรทั้งสี่ทิศได้

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ กีทรงยังให้เกิด “จักรแก้วอันเป็นพิพิธ” ขึ้นดุจเดียวกับเรื่องราวที่พระพุทธองค์ตรัสเล่าไว้เป็นบุคลาชิมฐานในจักกวัตติสูตร ซึ่งผู้มีปัญญาเก็งพอจะมองเห็น ominous แห่ง “จักรแก้วอันเป็นพิพิธ” ที่เกิดขึ้นด้วยธรรม (ไม่ใช่ด้วยรัฐธรรมนูญฉบับใดๆ) นี้ได้ไม่ยากนัก

ขณะนั้นสิ่งที่พสกนิกรชาวไทยจักพึงกระทำเพื่อความเป็นราชสักการะบูชา แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ด้วยการปฏิบัติบูชาได้ดีที่สุด ก็คือการน้อมนำหลักธรรมที่พระองค์ท่านทรงยึดถือปฏิบัติจนยังให้เกิด “อานาจโดยธรรม” ที่มีอานุภาพประดุจจักรแก้วอันเป็นพิพิธมาประพฤติปฏิบัติตามรอยเบื้องพระยุค滥บาท และอาศัย “อานาจโดยธรรม” ที่จักพึงเกิดขึ้นจากการได้ประพฤติปฏิบัติในธรรมนั้นๆ มาเป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหาน้ำหนามีอยู่เพื่อสนองแนวพระราชปณิธานแห่งพระปฐมบรมราชนิ옹การ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงรับสั่งไว้ว่า “ราชครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

ทั้งนี้หลักธรรมสำคัญที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติและได้พระราชทานเพื่อให้เป็นหนทางแก้ไขปัญหาน้ำหนามีอยู่ปัจจุบันก็คือ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งพระองค์ท่านทรงอธิบายนัยแห่งความหมายของ “หลักเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ถูกต้องตามที่ทรงมุ่งหมายไว้มื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๓ ว่า

“บางคนพูดบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไม่ถูก ทำไมได้ไม่ดี ได้ยินคนเค้าพูด แต่ว่าส่วนใหญ่บอกว่าดี แต่พวกละวันใหญ่ที่บอกว่าดีนี้เข้าใจแค่ไหนก็ไม่ทราบ แต่ยังไงก็ตามเศรษฐกิจพอเพียงนี้ขอย้ำว่า เป็นการทั้งเศรษฐกิจ หรือความประพฤติที่ทำอะไรเพื่อให้เกิดผล โดยมีเหตุและผล คือผลมันมากจากเหตุ ถ้าทำเหตุที่ดี ถ้าคิดให้ดี ให้ผลที่ออกมาก็อีสิ่งที่ติดตามเหตุ การกระทำก็จะเป็นการ

กระทำที่ดี และผลของการกระทำ
นั้นก็จะเป็นการกระทำที่ดี ดีแปล
ว่ามีประสิทธิผล ดีแปลว่ามี
ประโยชน์ ดีแปลว่าทำให้มีความ
สุข” (คณะกรรมการขับเคลื่อน
 เศรษฐกิจพอเพียง, ประมวลคำใน
 พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จ
 พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
 ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๕๓ – ๒๕๕๖
 ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจ
 พอเพียง, หน้า ๑๑๕.)

มีประสิทธิผล หมายถึง ถ้าหากการกระทำได้ใช้ทรัพยากรน้อยกว่า แต่ช่วย
 ให้บรรลุถึงผลที่ต้องการ ได้ตรงตามเป้าหมาย ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ “ดีกว่า”

มีประโยชน์ หมายถึง ถ้าหากการกระทำได้สามารถก่อให้เกิดประโยชน์สุข
 ทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมโดยรวม ได้มากกว่า ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ “ดีกว่า”

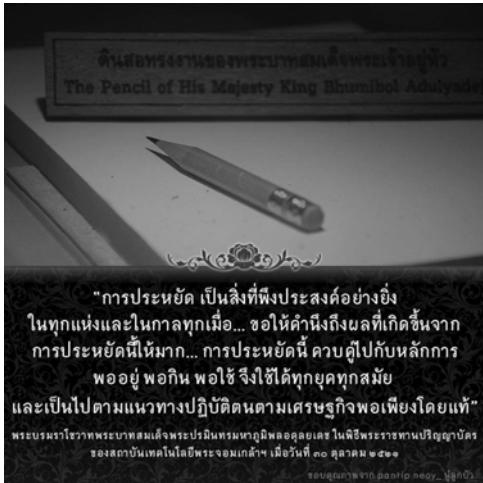
ทำให้มีความสุข หมายถึง ถ้าหากการกระทำได้ก่อให้เกิดความสุขโดยรวม
 ที่มากกว่า โดยมิใช่แค่ให้ความสุขในระยะสั้น แต่ส่งผลกระทบก่อให้เกิดปัญหา
 ความบีบคั้นเป็นทุกข์ที่มากยิ่งกว่าโดยรวมตามมาในระยะยาว ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่
 “ดีกว่า”

เช่น ถ้าหากเรามีความต้องการใช้เงิน ๑๐๐ หน่วย สำหรับซื้อหาสิ่งต่างๆ
 มา “กิน, สูบ, ดื่ม, เสพ” เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนที่ “เกินความพอเพียง”
 หรือเกินจากความจำเป็นพื้นฐานในชีวิต จึงจักนำไปบัดความบีบคั้นเป็นทุกข์จาก
 ความต้องการนั้นๆ ให้หมดไปได้ โดยถ้าเราลดความต้องการส่วนเกินความ

“การเป็นพระเจ้าแผ่นดินแห่งนั้น
 ต้องเป็นตลอด ๒๕ ชั่วโมง
 ไม่มีเวลาหยุดได้”

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมานฯ มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้พระบาททรงสัมภาษณ์
 แก่หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ

ผลแห่งการนำบัดความบีบคั้นเป็นทุกข์ที่มีอยู่นั้นๆ ให้คลี่คลายลงได้ เป็นต้น

ขณะที่เมื่อเราใช้จ่ายเงินน้อยลงเศษหนึ่งส่วนสี่ ก็จะทำให้เรามีเงินเหลือไปทำสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวมเพิ่มขึ้นอีก ๒๕ หน่วยด้วย โดยถ้าเราจัดลำดับขั้นความต้องการส่วนที่เกินความพอเพียงหรือเกินความจำเป็นในชีวิตจากน้อยไปหามาก เมื่อลดความต้องการส่วนที่เกินความจำเป็นมากที่สุดระดับบน ๒๕ หน่วยแรก (เช่น ลดการกินเหล้าซึ่งไม่จำเป็นต่อชีวิตให้น้อยลง ๆ) ก็สามารถนำเงินจำนวนนี้ไปใช้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตที่มากกว่าเดิม (เช่น เป็นค่าใช้จ่ายให้ลูกได้มีเงินไปซื้อหนังสือ หรือเป็นค่าขนมไปโรงเรียน ได้มากขึ้น เป็นต้น) ซึ่งทำกับทำให้สิ่งที่วิชาเศรษฐศาสตร์เรียกว่า “อรรถประโยชน์หน่วยสุดท้าย” (marginal utility) ของเงินจำนวน ๒๕ หน่วยนี้เพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิมโดยปริยาย จึงเป็นสิ่งที่ “มีประโยชน์” มากกว่าเดิม

ขณะเดียวกันเมื่อเราบริโภคหรือ “กิน, สูบ, ดื่ม, เสพ” ลดน้อยลง ๒๕ หน่วย ก็เท่ากับเราได้บริโภคทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัดของโลกลดลง ๒๕ หน่วย รวมถึงก่อให้เกิดผลกระทบจากการบริโภคของเราลดลง ๒๕ หน่วย ตลอดจนลดความรุนแรงเข้มข้นในการเมียดเบียนแย่งชิงทรัพยากรจากคนอื่นๆ ในโลก

พอเพียงนั้นลงได้สักเศษหนึ่งส่วนสี่เหลือแค่ต้องการใช้เงิน ๑๕ หน่วยในการซื้อหาสิ่งต่างๆ มา “กิน, สูบ, ดื่ม, เสพ” เพื่อนำบัดความต้องการส่วนที่เกินจากความจำเป็นหรือความพอเพียงพื้นฐานในชีวิต ก็เท่ากับว่าเราได้ใช้เงินอย่าง “มีประสิทธิผล” เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสามารถใช้เงินจำนวนน้อยลงกว่าเดิม ๒๕ หน่วย แต่ทำให้บรรลุ

๒๕ หน่วย ๑๖๔ ซึ่งเท่ากับลดปัญหาความบีบคั้นเป็นทุกหัวทั้งต่อตัวเราเองและผู้อื่น จากการต้องดิ่นรนแสวงหาสิ่งต่างๆ เพื่อมาตอบสนอง “ความต้องการส่วนเกินความพอเพียง” ใน การ ดำรงชีวิตดังกล่าว อันเท่ากับว่าทำให้ “มีความสุข” ทั้งต่อชีวิตของตัวเราเอง และผู้อื่น โดยรวมอย่างยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น แปรผันกับสัดส่วนของภาวะความบีบคั้นเป็นทุกหัวที่ถูกทำให้สลายตัวไปนั้นๆ

ด้วยเหตุนี้ การเข้าถึง “ความพอเพียง” หรือ “เศรษฐกิจพอเพียง” จึงเท่ากับเป็นการเข้าถึงสิ่งที่ “มีประสิทธิผล มีประโยชน์ และทำให้มีความสุข” พระองค์ท่านจึงทรงอธิบายความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงดังที่ทรงย้ำว่า หมายถึง “เป็นการทั้งเศรษฐกิจ หรือความประพฤติที่ทำอะไรเพื่อให้เกิดผล โดยมีเหตุและผล คือผลมันมาจากเหตุ ถ้าทำเหตุที่ดี ถ้าคิดให้ดี ให้ผลที่ดี ก็จะเป็นผลดี.... ดีแปลว่ามีประสิทธิผล ดีแปลว่ามีประโยชน์ ดีแปลว่าทำให้มีความสุข”

ทั้งนี้มีผู้ขยายความหมายของหลักเศรษฐกิจพอเพียงว่า ประกอบด้วย “๓ ห่วง ๒ เสื่อน ไข” ซึ่งอันที่จริงก็คือหลักการเรียนรู้สู่วิถีเศรษฐกิจพอเพียงสามขั้นตอน โดยหลัก “๓ ห่วง” ประกอบด้วย

๑. ความมีเหตุผล กล่าวคือ ขั้นตอนแรกต้องเรียนรู้เพื่อปรับทิฐิความคิดให้เที่ยงตรงในเหตุในผลเป็นสัมมาทิฐิก่อนว่า “ผลที่ดี” ซึ่งก็คือสิ่งที่

“มีประสิตชิพด มีประโยชน์และทำให้มีความสุข (อย่างยั่งยืน)” ภายใต้เงื่อนไข
กรณีนั้นๆ คืออะไร และจะต้องกระทำ “เหตุ” อะไรเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย
ของ “ผลที่ดี” อันเป็นที่พึงประสงค์ดังกล่าว (ขึ้น “เข้าใจ” หรือ “ปริยติ” หรือ
“การตั้งสมมติฐานอย่างถูกต้อง” จนเกิดปัญญาขึ้นแรกที่เป็น “สังจญาณ”)

๒. ความพอประมาณ เมื่อสามารถตั้งสมมติฐานได้อย่างเที่ยงตรงในเหตุ
ในผลแล้ว จะต้องออกแบบวิธีปฏิบัติและทดลองลงมือประพฤติปฏิบัติให้ถึงจุด
พอดีพอประมาณอย่างมี “สมดุลในเชิงพลวัต” (dynamic equilibrium) ที่ไม่น่าก
หรือน้อใจนัก เนื่องจากในเชิงพลวัต ยกระดับจากง่ายไปยากจากเล็กไปใหญ่ๆ ฯลฯ
ตามหลัก “ทางสายกลาง” ของพระพุทธศาสนาเพื่อมุ่งพิสูจน์สมมติฐานนั้นๆ
โดยมิใช่สักแต่แค่คิดหรือพูดเฉยๆ แล้วไม่ลงมือทำอะไร (ขึ้น “เข้าถึง” หรือ
“ปฏิบัติ” หรือ “การพิสูจน์สมมติฐาน” จนเกิดปัญญาอีกขึ้นในขั้นที่สองที่เป็น
“กิจจญาณ”)

๓. การมีภูมิคุ้มกัน เมื่อได้ทดลองประพฤติปฏิบัติตามสมมติฐานอย่าง
พอเหมาะสม (ตามหลักทางสายกลางที่เป็นการยกระดับสู่ความเจริญของงาน
อย่างมีสมดุลในเชิงพลวัต) จนเกิดผลอย่างโดยย่างหนึ่งแล้ว ต้องสรุปผลการ
ทดลองประพฤติปฏิบัตินั้นๆ ให้ตัดผลเป็น “ปัญญา” เพื่อจะนำไปใช้แก่ปัญหา
ต่างๆ ต่อไปให้ยั่งยืนจนกลายเป็น “ภูมิคุ้มกันของชีวิต” (ขึ้น “พัฒนา” หรือ
“ปฏิเวช” หรือ “การสรุปผลการทดลองปฏิบัติให้เกิดความคิดรวบยอดที่เป็น¹
ปัญญา” สำหรับการแก่ปัญหาอื่นๆ ได้อย่างเที่ยงตรงในเหตุในผลยิ่งๆ ขึ้นต่อไป
จนเกิดปัญญาขึ้นที่สามที่เป็น “กตญาณ”)

การมีความเข้าใจอย่างถูกต้องว่า “ผลที่ดี” คืออะไรนั้น เป็น “เงื่อนไขด้าน²
คุณธรรม” ขณะที่การมีความรู้อย่างถูกต้องว่าจะต้องกระทำ “เหตุ” อะไรและ
อย่างไร เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายของผลที่ดีดังกล่าวก็คือ “เงื่อนไขด้าน³
ความรู้” อันจะเห็นได้ว่าที่จริงแล้วหลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไขของเศรษฐกิจพอเพียง

ก็คือกระบวนการเรียนรู้แบบ “วิทยาศาสตร์” (scientific method) ที่บูรณาการเป็นเนื้อเดียว กับ “จริยศาสตร์” (Ethics) เพื่อให้ “ข้าใจ-เข้าถึง-พัฒนา” ในการประพฤติปฏิบูรณ์สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรมต่างๆ นั่นเอง

จนส่งผลทำให้ “ความรู้” ในทางวิทยาศาสตร์ที่นำไปสู่ความเจริญด้านวัตถุธรรม กับ “คุณธรรม” ในทางจริยศาสตร์ที่นำไปสู่ความเจริญของงานด้านจิตปัญญาของผู้คนในสังคม ซึ่งมีภาวะความแเปลกแยก (alienation) จากกันนั้น มีช่องว่างที่แอบลง

และเป็นกุญแจสำคัญในการแก้ไขวิกฤติปัญหางานโลกรุกวันนี้ที่เกิดจากการพัฒนาในมิติด้านวัตถุธรรม โดยไม่สมดุลกับการพัฒนาในมิติด้านคุณธรรม จริยธรรมของมนุษย์

การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประพฤติปฏิบูรณ์อย่างถูกต้อง จึงเป็นวิธีสักการะบุชาพราบทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ที่ดีที่สุดตามนัยแห่งพุทธพจน์ในมหาปรินิพพานสูตรที่ยกมาอ้างอิงข้างต้น

...คนเราถ้าพอยในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบี้ยน คนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจ จะมีมาก อาจจะมีของหรูหราได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบี้ยนคนอื่น ต้องให้พอประมาณ ตามอัตภาพ พูดจา ก็พอเพียง ทำอะไร ก็พอเพียง ปฏิบูรณ์ตน ก็พอเพียง...

พระราชนัดรัสรัชกาลที่ ๙ ณ ศาลาดุลลิสาลัย สวนจิตรลดยา พระราชนัดรัสรัชกาลที่ ๔ วันคุกครวทที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๗

- ๔๒ - ๑๐๘๗

ការអនុវត្តន៍ការងារ

● พระจันทร์

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

จงเอาชนะคนชั่วด้วยความดี จงเอาชนะความชั่วของเข้าด้วยความดีของเรา
จงเอาชนะคนที่ร้ายกับเราด้วยการทำดี จงเอาชนะคนตระหนึ่ดด้วยการให้ จงเอา
ชนะคนพูดเหลวแหลกด้วยการพูดคำจริง นี่คือถ้อยคำที่เป็นพระธรรมของพระลัม-
มาลัมพุทธเจ้า ไม่ใช่ตรัลโลหิหรือมีประภูในพระไตรปิฎกเท่านั้น ตลอดพระชนม์ชีพ
ของพระองค์ได้แสดงบทบาทแห่งคุณงามความดี จนในที่สุดธรรมะจะอธิรบดี
ความดีชนะความชั่ว

ตั้งแต่เป็นเจ้าชายลิทธิ์ตั้งแต่ทรงคุณอยู่ในวันนั้น มีนกตัวหนึ่งถูกยิงบาดเจ็บ ชมชานมาตกเบื้องหน้าลิทธิ์ตั้งแต่ราชกุமารซึ่งเสด็จอยู่ในอุทยาน บุคคลผู้ยิงนกตัวนั้นก็คือเทวทัตซึ่งเป็นเจ้าชายเช่นเดียวกัน เทวทัตยิงนกหรือยิงหล่อตัวนั้นบาดเจ็บอยู่เบื้องหน้าลิทธิ์ตั้งแต่ราชกุุมาร การเจรจาโต้ตอบ การต่อสู้ระหว่างความดีและความชั่ว เริ่มมาตั้งแต่ยังเป็นลิทธิ์ตั้งแต่ราชกุุมารและเทวทัตตั้งแต่ครั้งนั้นแล้วถ้อยคำที่ต้องการจะบอกกล่าว อาทมาได้นำประพันธ์เป็นบทกวีไว้ว่า

ଓଡ଼ିଆ - ୫୩ -

เจ้าชายเทวทัตสนั่นศร
 ศรแแหลมคอมเลียบปีกหงล์ตกลงมา
 เจ้าชายลิทธิ์ตตะทอดพระเนตร
 ค่อมย้อมหงล์แนบอุราด้วยอาทาร
 ทรงเยี่ยวญาลมนุไฟรลงไล่แฟล
 ทรงลูบไล้หงล์น้อยพลอยจำนัน
 เจ้าชายเทวทัตแสนอัดอั้น
 ทรงเป็นลิทธิ์ของข้า ณ ครานี้
 ชักก่อนเทวทัตอย่าจัดจ้าน
 คนทำลายนั้นเมลิทธิ์ชีวิตๆ
 ข้าช่วยหงล์ให้ปลดครอบเชือด
 ข้าเมลิทธิ์แมตตาและปราณี
 เทวทัตปฏิเสธซึ่งเหตุผล
 สองเจ้าชายไม่ตกลงคงความคิด
 ยิงหงล์ปีกอ่อนร่อนคลา
 เจ็บปวดปานชีวะจะขาดรอน
 แล่นลังเวชหวนไหวฤทธ์ถอน
 แล้วกอดศรเทวทัตในบัดดล
 เพื่อกันแก้เลือดให้หลนได้ผล
 พระทัยที่น้ำพระกรุณาและปราณี
 ตะคงคอกตะคืนร้องว่าເຂມານີ້
 ข້າຍົງມັນກັນທີດ້ວຍຝົມົອ
 ทรงเป็นลิทธิ์ของท่านกระนั้นหรือ
 โปรดอย่าเลือวเมลิทธิ์ชีวิตນີ້
 ข້າກົງຄວມມີລິಥີ່ชືວິຕນີ້
 ໄມເມີສີຫຼີ່ຮາວີແກ້ຊືວິຕ
 ຄືວ່າດນນັ້ນຄືອຝູດືອລິທີ່
 ໄທ້ສ່າມໜາບັນທຶທີຕິຈະຮານາ

ในที่สุดจึงแจ้งชัดคำตัดสิน
ไม่มีใครอีกอีกแล้ว
ผู้ช่วยทรงให้ปลอดรวมด้วยชีวิต
ทรงเป็นลิทธิ์ลิทธ์ตระมีพระคุณ
เจ้าชายลิทธิ์ตระชนะแล้ว
ชีวิตอย่าอีกอีกชีวิตเลย

ลิทธิ์ทั้งล้านในตัวทรงลุ้งล่งค่า
ไม่มีใครประทานความทารุณ
ความเมลิทธิ์ให้ความสงบและอบอุ่น
อย่างเนียวนุ่มยืดหยัดเท旺ทั้ตเตย
ทรงลักษ์แคล้วคลาดทุกชั้นลุขเสวย
โปรดลังเวยชีวิตด้วยจิตดี

นี่คือเรื่องราวตั้งแต่สมัยก่อนพุทธกาล อาทมาได้นำเรื่องนี้มาประพันธ์เป็นบทกวี จะจะมีการแต่งสดลงไปด้วย จำของเก่าที่เคยประพันธ์ด้วย นี้เป็นลิ่งที่ต้องการแสดงความเคารพบูชาพระบรมศาสดาลัมมาลัมพุทธเจ้าที่เราให้ความเคารพสูงสุด อาทมาไม่เคารพในโลกนี้มากไปกว่าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นบุคคลที่อาทมาให้ความเคารพสูงสุด สูงเหนือกว่าบุคคลใดครก์ตามที่เคยมีชีวิตอยู่ แม้ที่สุดจะยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบันนี้ก็ตาม ไม่มีอะไรจะเกินกว่าพระพุทธเจ้าอีกต่อไปแล้ว พระพุทธเจ้านั้นสูงล่ำสูงสุด แม้แต่ในขณะที่ยังเป็นเจ้าชายลิทธิ์ตระกล่าวได้ว่า เป็นปุพเพ กตปุญญา โดยแท้

อาทมาห่วงเป็นอย่างยิ่งว่า ลิ่งที่บอกกล่าวเชิญชวนให้ท่านทั้งหลายมาปฏิบัติตามแนวทางคำสอนที่สมเด็จภูมิลังวร สมเด็จพระลังษราชาลักษณหลังษะ บริษัทฯ ซึ่งมีแคนดิనลินกำเนิดอยู่ที่จังหวัดกาญจนบุรีนี้ ได้เทศน์ไว้มีปรากฏในหนังสือพุทธวิธีการฝึกจิต นำจะนำมายายผลให้เกิดขึ้น เป็นประโยชน์แก่พื่น้องชาวจังหวัดกาญจนบุรีไม่ใช่น้อยที่เดียว ขออนุญาตทบทวนอีกครั้งหนึ่ง คือว่า เมื่อมีผัสสะได้ที่มากราบทบจนจิตของเรานั้นเป็นทุกชั้น จงอย่ามองเหตุปัจจัยภายนอกที่ทำให้เราทุกชั้น บางท่านนามของทุกชั้นที่เกิดในจิตของเราง่ายกว่าอนึ่นได เริ่มแต่วันนี้เป็น

“จิตที่สงบ
จะทำให้ใช้
ความคิด
ได้อย่างดี”

พระบังหนู ธรรมที่เข้าใจภูมิปัญญา
และล้ำกว่าคำสอน ลักษณะเด่นของวินัย
เรื่อง “ภูมิปัญญา”

บุตต์ ๖๐๐ ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๕๐
โทร : ๐๘๑-๐๔๗๙๒๔๗๙ | Facebook : thethaibangungharaj | www.thethaibangungharaj.com

คนฉลาด

ย่อมรู้วิธีเสริมกำลัง
ให้แก่จิต ใจ

คน โน่เท่านั้น

ที่นอนเสียกำลังใจ
ไม่รู้จะแก้ไข
ใจของตนอย่างไร

สมเด็จพระญาณสัจจา
สมเด็จพระเจ้าพาราชา สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

fb : thethaibangungharaj
www.thethaibangungharaj.com

ต้นไป เพื่อเป็นการแสดงความเคารพในสมเด็จพระญาณสัจ瓦ร สมเด็จพระลังฆ-

ราชสกลมหาลังฆบริโภต ที่ท่านสอนธธรรมะนี้มาดีมาก

อ่านจิตอ่านใจก่อนได้อีก

จิตตื้นจิตลึกควรศึกษา

อยากรู้เลิศล้ำอ่านตำรา

อยากมีปัญญาให้อ่านใจ

พื่นอ้องทั้งหลาย อ่านใจของเรารู้ อ่านอารมณ์ เราจะพบว่า

สุขทุกข์อยู่ที่ใจมิใช่หรือ
ใจไม่ถือก็เป็นสุขไม่ทุกข์ใจ

ถ้าใจถือก็เป็นทุกข์ไม่สุกใส่
เรารอยกได้ความทุกข์หรือสุขนา

ท่านพุทธทาลได้ลั่งสอนไว้ว่า

ความເອຍຄວາມສຸ່
ແກກລຸ້ນຈັນກໍສຸ່ທຸກເວລາ

ໃគ្រໃគ្រທຸກຄົນຂອບເຈົ້າເຟວິ່ງຫາ
ແຕ່ດູ້ໜ້າຕາແທ້ງຍັງແຄລິໃຈ

ถ້າເຮາເພາດັນທາກົນໄຈະສຸ່
ເຂົາວ່າສຸ່ລະນັ້ນອ່າຍ່າເຫຼວໄປ

ຄືຣີຄືຣີທຸກຄົນຂອບເຈົ້າເຟວິ່ງຫາ
ມັນສຸ່ຈິງຫີ່ວິ່ງຫາ

เพราะสุขนั้นมีสองแบบคือ สุก กอไก่ กับ สุข ขอไข่ สุข ขอไข่ เป็นสุขที่เรา ประณานา สุก กอไก่ เป็นสุขที่เรามีประณานา เพราะต้องถูกต้มถูกเผาจนสุก ปกติ คนเราทุกวันนี้แสวงหาสุก กอไก่ โดยเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสุข ขอไข่ เราจึงไปหลง สุขในบาป หลงคำบก้อนเหล็กแดง หลงแต่งผิวดิน หลงกินของร้อน หลงนอนในไฟ ก็เลยถูกเผาไหม้จนเกรียม ขณะได้ก้าวตามที่เกิดความทุกข์ หันมามองจิตของเรา อ่านจิตของเรา ปรับจิตของเรา เมื่อท่านกลับไปบ้าน ท่านได้ยินถ้อยคำจากสามี จากภรรยาแล้วรู้สึกชัดชัด ปกติเราจะไปเพ่งพิจารณาที่คำพูดของสามี ของภรรยา ของลูก ของแม่ ของพ่อ ของคนใกล้เคียงว่าทำไม่เข้าถึงพูดเช่นนั้น ไม่พิจารณาว่าทำไม่ฉันจึงต้องกรธเขา ความกรธนี้มันมีประโยชน์อะไรสำหรับฉัน มันมีแต่สร้างทุกข์ให้แก่ฉันไม่รู้แล้ว แทนที่จะไปตั้งคำถามว่า ทำไมเขายังมาพูดอย่างนั้นกับฉัน ให้ตั้งคำถามใหม่ว่า เมื่อเขายังพูดเช่นนั้นกับฉัน ทำไม่ฉันจะต้องกรธด้วย มีประโยชน์อะไรที่ฉันจะต้องกรธเขา ไม่มีประโยชน์อะไรเลย

กรธเขาเราร้าวון เหลือหาย

บรร

เราร้อนเร่าเดียวดาย แดเดี๊ออด

ค่าเช้าทรมาน

อารมณ์แรงเร่าร้อน คราด

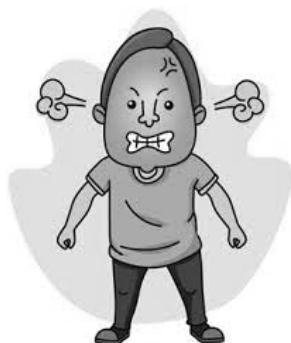
เมื่อนั้น

ใจดึงทะเลไฟ ทุกที่

ดั่งนี้ดีใจ

ติดตามติดตนไป

ใจก็พลอยอัดอั้น

กรธเขาเรามา อาจมติดใจ

จำไว้เดี๋ยวเมื่อกลับไปบ้าน ไปเจอใครพูดไม่ดี ว่าเรา ทำหนิตเตียนเรา ขัดหูเรา จงหันมาดูใจของเรางานเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ ถ้าใจเป็นทุกข์ สิ่งที่ต้องจัดการ

ก่อนอื่นไดคือคำพูดจากปากของเขาริอความทุกข์ที่จิตของเรา

ถ้าเราสามารถรับรู้ความจริงว่า ธรรมดากันๆ นี้เข้าต้องพูดอย่างนี้ ธรรมดาก็ต้องกินหมาด ธรรมดามาต้องกินลิ่งสักปรก ธรรมดากันลกปรก ก็ต้องพูดลิ่งสักปรกเป็นเรื่องธรรมดा ไม่แปลก เพราะว่าคนๆ นี้ลั้งสมเหตุปัจจัยให้มาเป็นแบบนี้ เข้าก็ต้องพูดอย่างนี้ จะให้เข้าพูดอย่างอื่น ไปทำอย่างอื่น จะเป็นไปได้อย่างไร ใจต้องปลัน ก็เป็นเรื่องธรรมดาก็ใจจะต้องปลัน จะให้ใจรามาบินทบาท ก็ไม่ได้ จะให้ใจรามาประกอบล้มมาอาชีวะก็ไม่ได้ เขาเป็นใจ เขาไม่ใช่คนธรรมดายอย่างเรา เข้าต้องมีหน้าที่ปลัน เข้าต้องมีหน้าที่ขโมย เป็นความถูกต้องของใจที่ปลัน แต่เป็นความผิดกฎหมายบ้านเมือง เป็นความถูกต้องของคนถ้อยคุณเลื่อน ที่ด่าเร้าด้วยถ้อยคำอันหยาบคาย ที่แทงเรอาข้างหลัง ที่อิจฉาริษยาเรา ที่ใช้วิธีการต่างๆ นานา จนทำให้เราย่อỷยับปนปี้ เป็นธรรมดากันของเข้า เพราะเข้าเป็นคนชั่ว เข้าต้องทำความชั่ว เข้ามาทำความดีจะเป็นคนชั่วได้อย่างไร ธรรมดากันชั่ว ก็ต้องทำความชั่ว ธรรมดามาเป็นคนดีจะให้เราไปทำความชั่วอย่างเข้า เราทำไม่ได้ เพราะเราเป็นคนดี บางคนบอกว่า ทำไม่ถูกแล้วทำความดีกับเข้า เข้าจึงยังชั่ว กับฉันอยู่ การที่เราทำความดีกับเข้าหรือกับใครก็ตาม ความดีย่อมเกิดขึ้นแก่เรา ผู้กระทำความดีแล้วในทันที แม่ที่สุดคนที่เราทำความดีกับเขานั้น เข้าจะชั่ว เข้าจะเลวร้ายตอบกลับมาหาเรา ก็ไม่ได้หมายความว่าเราทำดีแล้วเราได้ชั่ว ตามว่า เวลาเรา กินข้าวแล้วใครอื้ม เรายอื้ม เวลาเราทำดีแล้วใครได้รับผลดี เราได้รับผลดี ที่ทำแล้วใช่ไหม ความอื้มใจ ความสุขใจ ความพอใจในความดีที่เราทำ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง เป็นผลตอบแทนอันมีราคาสูงส่งยิ่ง เป็นค่าตอบแทนทางใจที่เป็นค่าหำประมานมิได้ของคนที่ทำความดีนั้นๆ แล้ว ใช่หรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้น ขอให้พื่นของทั้งหลายกรุณาจับเพียงแค่ได้มีโอกาสทำความดี โดยที่ไม่ต้องจะเสียค่า รอคอยว่า ฉันทำความดี ทำไม่คนอื่นไม่เห็นความดีที่ฉันทำ

ในขณะที่เรามีข้าวเปลือกพันธุ์ดี เรายังห่วงใยนาที่ไม่ดี แล้วข้าวเปลือกนั้นไม่คงอยู่ตามความปราถนา เราจะโทษที่นาหรือโทษที่ดินที่ห่วงข้าวเปลือกลงไป ต้องโทษเราที่ไม่รู้จักเลือกที่นา การทำความดี เราอาจจะต้องเลือกคนที่เราจะทำร่วมด้วย บางคนใจดี ให้ยืมเงินแก่คนที่ไม่รู้จักใช้เงิน นำเงินไปเล่นการพนัน ไปดื่มสุรา แสดงว่าเราเอาข้าวเปลือกไปห่วงในที่นาที่ไม่สมหมาย สมควร ข้าวเปลือกก็เลยไม่ออกเป็นข้าวเปลือกที่สวยสดงดงามเชียววะ

โดยผู้ที่อนนั่นจึงอยู่ในเบื้องหน้าขณะนี้ ขณะที่ท่านมีชีวิตอยู่ ท่านพยายามที่จะห่วงข้าวลงในนาที่ให้ผลออก夷ในทางที่ดี เป็นต้นว่า ถาวรที่ให้วัดบ้าง สร้างโรงเรียนบ้าง ให้คนอยู่อาศัยฟรีๆ นับร้อยสองร้อยไร่บ้าง กรณีเช่นนี้ เป็นการให้ที่ดี เป็นการให้ที่เกิดผลแก่บุคคลผู้ให้

การทำความดี แม้ว่าเราจะไม่ได้รับผลทันทีที่ทำ แต่ถ้าเราพิจารณาผลแห่งการทำคุณงามความดีภัยในอย่างแท้จริงแล้ว ไม่แปลกแต่ประการใดที่คุณทำคุณงามความดี รู้จักให้ รู้จักเลี้ยงล่อ ลงผลให้อายุยืนถึง ๘๓ ปี แม้ว่าท่านจะอยู่ในเงื่อนไขที่ อนิจจา วงศ์ ลังخารา อุปปากะยะรัมมโน อุปปัตซิตรา นิรุชนันติ เตลสูปะละโม ลุโขฯ แล้วก็ตามเด็ด

ณ วันหนึ่ง ท่านผู้นี้เคยเป็นคนเลี้ยงล่อ เคยเป็นคนเอื้อเพื่อแผ่ สิ่งหนึ่ง ที่เป็นคุณงามความดีของท่านผู้นี้ และน่าจะนำมาขยายผลแก่เรา ลูกเต้าเหลาหวาน ก็คือว่า เวลาที่เราจะใช้ชีวิตกับพุทธศาสนา กรุณาให้เวลา กับพุทธศาสนา นานาน ลักษณะอย่างใดใหม่ อย่าให้เวลา กับพุทธศาสนา ประเดิมประดิ่ง ทุกวันนี้ลูกเต้าเหลาหวานของเรา เวลาบวช บวช ๗ วัน ๑๕ วัน เสมือนหนึ่งว่าชีวิตการเป็นนักบวชเป็นชีวิตที่ร้อนรนเลี้ยงนี่กระไร จะต้องรับสึกไปทำโน่นทำนี่อะไรกันมาก หมายเชี้ยว

ผู้ที่นอนแหน่งอยู่เบื้องหน้าเราระบุนนี้ ครั้งหนึ่งสมัยหนุ่มๆ เคยบำบัด ณ พระราช เป็นลิ่งที่นำซีนซ์เป็นอย่างมาก ท่านผู้นี้ไม่ได้เรียนในระบบการศึกษาทางโลก แต่เรียนรู้ในทางธรรมจนสอบได้นักธรรมเอก คนที่ไม่ได้เรียนในระบบการศึกษาทางโลก แต่มีความรู้ ความฉลาดจนสามารถสอบนักธรรมเอกได้ ไม่ใช่เรื่องง่ายดายเลย ลิ่งหนึ่งที่อยากจะนำมาขยายผลคือ หากว่าเราจะบวช หากเราจะประพฤติปฏิบูรณ์ตามหลักสังฆ Wit ให้สมหมายสมควรกับการเป็นลูกผู้ชาย ที่บวชในพระพุทธศาสนา ขอร้องว่า อย่าบวช ๓ วันได้ไหม ดูด้วยสายตา หน่อยประโยชน์ ก้อนหินซึ่งนอนแหน่งอยู่ในขณะนี้ บวช ๓ ปี ท่านทั้งหลาย ใครที่บวช ๓ วันให้อายโดยก้อนหิน ไม่รับด่วนแต่งงานเลย ไม่รับด่วนมีภรรยา ไม่รับด่วนมีครอบครัว สามารถที่จะใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา ใช้ชีวิตวัยหนุ่มไปกับการบวชในพระพุทธศาสนา ลึกหาลาเพศของมาภัย เป็นบันทิตหรือเป็นทิด ใช้ชีวิตเกื้อกูลพระพุทธศาสนา สร้างวัดวาอาราม สร้างโรงเรียน บริจาคที่๒๐๐ ไร่ ให้คนอยู่อาศัยพริ่ง การทำความดีแบบนี้เป็นความดีแบบไม่หวังผลตอบแทน แม้ว่าการเกิดมาเป็นคนที่ชอบให้ ชอบเลี้ยงลูก ชอบเอื้อเพื่อแบ่งปันจากที่กล่าวมานี้จะไม่เป็นที่ประณานของลูก ไม่ว่าจะเป็นลูกสาวลูกชายสอง

คุณก็ตาม แต่ในระยะยาว ลูกชาย
คนโตกได้บอกเมื่อลักษณ์ว่า บัดนี้รู้
แล้วว่าสิ่งที่พ่อทำนั้นถูกต้อง ในสมัย
ก่อนหน้านั้น ตัดพ้อต่อว่าพ่อต่างๆ
นานาว่า ทำไมพ่อต้องให้คุณนั้น
คุณนี้ด้วย มีลูกทำไม่ໄมให้ลูก ทำไม่
ต้องไปให้คุณโน้นคนนี้ บัดนี้ลูกสาว

คนหนึ่งเป็นลูกสาวคนโตรับรู้ความจริงแล้วว่า การที่พ่อเป็นคนรู้จักให้ รู้จักเลี้ยงลูก
เอื้อเฟื้อแบ่งปันแก่คุณอื่นนั้นเป็นการกระทำที่ถูกต้องแล้ว

อาทิตยาจะนำเรื่องนี้มาขยายผลว่า จิตที่คิดจะให้ยอมลุขสบายกว่าจิต
ที่คิดจะเอา ชีวิตคนเรานี้ ถ้าเปรียบเสมือนหนึ่งเรือนที่กำลังไฟไหม้ หากว่าเรา
นำของออกจากเรือนเหล่านี้ได้มากเท่าไร ของที่เราออกไปก็จะเป็นประโยชน์กับ
เรือนหลังนี้ได้มากเท่านั้น สมมติว่าเรือนหลังนี้กำลังถูกไฟไหม้ ถ้าเราเอาที่วิออก
ไป ที่วิจะเป็นประโยชน์แก่เรา ถ้าเราเอาตู้เย็นออกไป ตู้เย็นก็จะเป็นประโยชน์
แก่เรา ถ้าเราเอาโต๊ะเตียงตั้ง เอกห้องเพชรนิลจินดาออกไป โต๊ะเตียงตั้งห้องเพชร
นิลจินดา ก็จะเป็นประโยชน์แก่เรามากเท่านั้น การนำวัสดุออกไปด้วยการให้ด้วย
การเลี้ยงลูกจะเป็นประโยชน์แก่เรา ทั้งนี้พระทรัพย์ลินเงินทองหรือสมบัติ
ใดๆ ก็ตามที่เรามีอยู่ในชีวิตหนึ่งนี้จะเป็นประโยชน์แก่เราเฉพาะในชาตินั้น
เท่านั้น แต่ถ้าเราให้ไป เลี้ยงลูกไป มันจะแปรเป็นบุญทันที พ่อแปรเป็นบุญแล้ว
ลิ้งนี้จะไม่บูดไม่เน่าไม่เสีย ลิ้งนี้จะอยู่กับเรา แม้ตายไปแล้วก็จะเป็นประโยชน์กับ
เรา จำไว้ว่าทรัพย์สมบัติถ้ายังไม่ได้แปรเป็นบุญ ก็จะเป็นประโยชน์กับเราในชาติ
นี้เพียงเท่านั้น ก็เป็นประโยชน์ใช้ไปเกิด มิใช่ทรัพย์ก็ใช้ทรัพย์ไป แต่ถ้าใช้ทรัพย์กิน
เพียงอย่างเดียว สมมติว่าเราใช้ทรัพย์นั้นไปซื้อข้าวมา กินก็เป็นประโยชน์กับเรา
เฉพาะวันหนึ่งที่ได้กินข้าวไปแล้วก็ถ่ายออกมานา แต่ถ้าหากว่าเราบริจาคทรัพย์นั้น

ไปช่วยเหลือคนอดอยาก
ยากไร้ จริงอยู่ ทวัพย์
นั้นก็เป็นประโยชน์แก่
คนอื่นต่อเมื่อกินและ
ถ่ายออกมาก แต่มันจะ
แปรเป็นบุญทันที แปร
เป็นบุญไม่สามารถที่จะ
หมดสูญลื้นไปได้ จะลัง
สมเป็นธนาคารบุญให้

ชีวิตของเรามีความอิ่มเอิบปิด ท่านทั้งหลายลังเกตดูลิ คนที่รู้จักให้ รู้จักเลี้ยงลະ
รู้จักเอื้อเพื่อเพื่อแผ่แบ่งปัน แนวทางของเขางะสุกสว่างเป็นประกาย ใบหน้าเขางะ
อิ่มเอิบ ชีวิตเขางะมีความสุข แม้บางทีบางครั้งเขากดอยากยากแคนด้เป็นปา-
ภิหาริย์เดา กิมรู้ ณ วันหนึ่ง ลิ่งที่เขาเคยทำไว้จะมาช่วยเขานในเวลาที่เขากำลัง
ขัดสน อับจน เป็นเรื่องแปลกแต่จริง ถ้าจะไม่ให้แปลก ท่านทั้งหลายลองไปลูซิช
ชีวิตเยี่ยงโอมก้อน ประทีป ดูเดิດ โอมก้อน ประทีป อายุ ๔๓ ปี เป็นคนรู้จักให้
รู้จักเลี้ยงลະ รู้จักเอื้อเพื่อเพื่อแผ่ ลงไปตามคนแควถ้ำมະเดือดูลิ อำเภอไทรโยค
จังหวัดกาญจนบุรี เราจะรับรู้ได้เลยว่า แม้คนนີจะตายไป แต่ความดีงามของคนฯ
นี้ยังคงอยู่และจะอยู่ไปอีกนาน

มีถ้อยคำปรากวินพระไตรปิฎกว่า รูปัง ชีรติ มัจฉานัง นามโคตตัง นะชีรติ
รูปกาภิย่องแตกดับ กิตติคัพท์ย่ออยืนยง หากว่าลูกลีบسانเจนารมณ์แห่งคุณความ
ดีของพ่อต่อไป เป็นคนรู้จักให้ รู้จักเลี้ยงลະ รู้จักเอื้อเพื่อเพื่อแผ่แบ่งปัน เราจะ
ต้องบอกรักบัตัวเองว่า นี่แหลกคือบุญที่เราลังสม

คนโบราณทายกันมาว่า อะไรเอ่ย ลีคุณหาม สามคนแห่ หนึ่งคนนั่งแคร์ สองคนตามไป ลีคุณหามคือ ราดุ ดิน น้ำ ลม ไฟ ประกอบเป็นร่างกายแห่งก้อนนี้ สามคนแห่ก็คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ด้วยตน หนึ่งคนนั่ง แคร์ คือจิตดวงเดียว สองคนตามไปก็คือบุญและบาป พื่น้องทั้งหลาย มีเพียงแค่ บุญและบาปเท่านั้นที่จะติดตามเราไปทุกภพทุกชาติ ไม่มีอะไรที่จะอยู่กับเรารอย่าง ยั่งยืนถาวรเท่ากับบุญและบาป จนในที่สุดเราสามารถพัฒนาตนไปสู่ความ หลุดพ้น บุญพาเราไปสู่พระนิพพานได้ นั่นหมายถึงเป็นความสุขสุดยอดของชีวิต

การตอบแทนบุญคุณพ่อแม่นั้น คือการตอบแทนในขณะที่ท่านยังมีชีวิตเป็นๆ อยู่ การจัดงานศพหลายคืน ล้วนแล้วลึกลึก แต่คิดว่าไม่ใช่การตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ ยังไม่ได้เป็นการตอบแทนบุญคุณพ่อแม่ที่เหมาะสมเท่าไหร่นัก คนที่ เลี้ยงชีวิตไปแล้วนั้นจะไม่มีโอกาสสรับรู้สิ่งที่เราทำให้ในงานศพหรืองานใดๆ เลย เพราะในระหว่างปฏิญาณได้กอล่าวไว้ชัดเจน อิกไม่นานหนอ ร่างกายนี้จะประคากจาก วิญญาณ นอนทับคอมແผ่นดินเหมือนท่อนไม้รีค่า หาประโยชน์มิได้อีกนั้น ร่างกาย นี้จะประคากวิญญาณ ไม่มีวิญญาณครองแล้ว วิญญาณคือธาตุรู้ขาดการรับรู้ เมื่อ ไม่มีเครื่องมือที่ใช่ในการรู้นั้นแล้ว ท่านจะมารู้อะไรกับเรา

คนเรานั้นตายปีบ
เกิดปีบ ส่วนจะไปเกิดเป็น
อะไรนั้นเป็นอิกเรื่องหนึ่ง
เราไม่สามารถที่จะคาดเดา
ได้ ชาวมุสลิมฉลาดมากที่
ตายแล้วผังทันที ฉลาด ดี

พุทธศาสนาของเราริ่งๆ ก็
ลับลับนั้นแนวทางการจัดงานคพ
ให้เรียบง่ายและเร็วที่สุด แต่เนื่อง
จากความยึดถือ ความผูกพัน
ความต้องการสำคัญมั่นหมายของ
เรา ทำให้ต้องตั้งศพสวัสดิ์หลายคีน
ที่ปูดเช่นนี้ไม่หมายความว่าการตั้ง
ศพสวัสดิ์หลายคีนจะไม่ดี ถ้าเราจัด
สรรรษแบบในการสวัสดิ์ให้ดีก็จะ

เป็นประโยชน์ เช่น ดึงคนมาฟังบทสวดและฟังธรรม เช่น บทสวดที่วัดเทวลัง-
หารามหรือวัดไหนนี่ เป็นบทสวดที่มีค่ามาก อาทิตย์ได้รับฟังเองก็ยังรู้สึกประทับ
ใจ เพราะเป็นการสวดแปลให้ญาติโยมฟังแล้วเกิดความเข้าใจ พระภิกษุ ๔ รูปที่
สวดไปเมื่อสักครู่นี้ ได้ทำการแปลให้อาตมาอยู่ไม่ใช่น้อย อาทิตย์ได้รับรู้ว่าบทสวด
แบบนี้เป็นบทสวดที่น่าลับลุน นำนำไปขยายผลให้เกิดขึ้นแก่ด้วยต่างๆ โดยทั่ว
ไปว่า ควรจะล้างบทมนต์ที่มีการแปลให้เกิดความเข้าใจอย่างกระฉับ ยอมที่มา
ฟังสวดจะได้มีปัญญาในการรับฟังบทสวดด้วย

ลูกสาวผู้ด้วยได้มาประภาเมื่อสักครู่นี้ว่า รู้สึกเสียใจ ไม่ใช่เสียใจที่พ่อตาย แต่
เสียใจที่เดนเองทำความดีกับพ่อน้อยไปในขณะที่พ่ออยู่ มีชีวิตอยู่ สิ่งที่ต้องการในขณะ
นี้คือ อยากรู้จะให้พ่อฟื้นขึ้นมา เพื่อที่จะทำความดีกับพ่อให้สำ哉ใจที่ตนเองเกิดเป็น
ลูกสาวคนโต เป็นคำพูดที่ดีอย่างยิ่ง แต่บัดนี้อยากรู้จะบอกกับลูกสาวคนโตว่า สิ่ง
ที่ลูกสาวต้องการนั้นสายไปเลี้ยงแล้ว การที่จะปลูกคนตายให้ฟื้นขึ้นมาเพื่อที่จะทำ
ความดีกับคนตายนั้น สายไปเลี้ยงแล้ว สิ่งที่เราจะต้องทำก็คือ เราจะต้องปลูกความ
ดีขึ้นของผู้ด้วยให้ฟื้นขึ้นมาลิ อย่าให้ความดีขึ้นของผู้ด้วย ตายไปกับผู้ด้วย พอกจะเป็นไป

ได้ใหม่ ปลูกความดีของผู้ชายให้พื้นขึ้นมา ถ้าม่ว่าพื้นขึ้นมาสู่ไหนบ้างล่ะ สู่ลูกสาว คนโต สู่ลูกสาวทั้งสี่คน สู่ลูกชายสองคน สู่ท่านฯ สู่ครูต่อไปอีกหลายคนที่รับรู้ คุณงามความดีของผู้ชาย เพื่อผู้ชายจะได้ไม่ตาย หรือแม้ตายก็เป็นการตายหนึ่งเกิด ลิบ จะเป็นการตายที่ก่อให้เกิดความดีงามมหาศาล

ตายไปก็ดี หรือตายก็ไปดี ท่านทั้งหลายคงจะชอบตายก็ไปมากกว่าตายไป ก็ดี ถ้าตายไปก็ดีแล้วคงว่าอยู่ไม่ดี ตายไปก็ดี แต่ตายก็ไปดีเป็นลิ่งที่น่ายินดีไม่ใช่น้อย ความดีของลูกเป็นความสุขของพ่อ ความ Lewของลูกเป็นความทุกข์ของพ่อ ความดีของลูกเป็นความสุขของแม่ ความ Lewของลูกเป็นความทุกข์ของแม่ คนๆ หนึ่ง ทำความดียอมก่อให้เกิดผลแก่อีกคนหนึ่งซึ่งอยู่ใกล้ตัวด้วย

เมื่อวานนี้ลูกสาววัย ๑๓ ปี ชื่อน้องธิวา โทรศพท์มาถึงอาทิตย์ บอกว่า ตนเองสมัยก่อนสอบได้ลำดับที่ ๓๔ จากนักเรียนในชั้น ๔๐ พ่อเคยดีมีเหล้าตั้งแต่ อายุ ๑๖ ปี จนกระทั่งอายุ ๔๐ ปีเศษๆ ตัดสินใจเลิกเหล้าเลิกบุหรี่อย่างเด็ดขาด โดยบอกกับลูกสาวว่าพ่อจะตัดสินใจเลิกเหล้าเลิกบุหรี่เพื่อลูก ในขณะที่แต่เดิม พ่อดีมีเหล้าทุกเย็น เงินที่จะต้องสูญเสียไปกับเหล้า กับแกล้ม บุหรี่ เดือนหนึ่ง ประมาณห้าพันบาท พ่อตัดสินใจหักดิบเลิกสุรา ลูกสาวเล่าให้ฟังว่า ครั้งแรกที่พ่อ ตัดสินใจเลิกสุราหนึ่น พอลองแดงอยู่สองวัน ดื่นทรมานเป็นอย่างยิ่ง แต่ ณ บัดนี้ สามสิบปีผ่านมาแล้ว พ่อเป็นพ่อคนใหม่ เงินที่เคยสูญเสียไปกับสุราและบุหรี่ พ่อ เอามาดูแลลูกสาว ล่งเสียงลูกให้เล่าเรียนหนังสือ ไม่ใช่เพียงแค่นั้น จากการที่พ่อ เลิกดีมีเหล้า เลิกสูบบุหรี่ เริ่มใช้เวลาตั้งแต่ห้าโมงเย็นจนถึงเที่ยงคืนไปกับการกัง สุรากับเพื่อน มาสู่การติวการบ้านให้ลูก ให้ความอบอุ่นแก่ลูก ความดีของพ่อที่เลิก สุรา เลิกบุหรี่ ล่งผลให้ลูกสาวสอบได้ดีขึ้น จากลำดับที่ ๓๔ มาเป็นลำดับที่ ๖

ลำดับที่ ๕ เป็นคำเปิดเผยจากน้องดิว และคำเปิดเผยจากคุณพ่อน้องดิววัย ๔๐ ปีต้นๆ นี้คือความดีของมนุษย์

ความดีของทุกๆ คนที่เป็นลูกเต้าเหล่าหلان ความดีของทุกๆ คนที่เป็นคนรู้จัก ความดีของใจรักตามย้อมเกิดผลเป็นความดีแก่คนอื่นๆ อิกด้วยโดยปริยาย

อาทิตย์ตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะเทคโนโลยีให้เต็มชั่วโมงเพื่อเป็นการฝึกกับความรู้สึกที่ไม่อยากจะเทคโนโลยีให้ถึงหนึ่งชั่วโมง ตอนแรกที่เดียวมีบรรยายภาคจอกแฉก-จอกเจ สับสนอลหม่านอย่างมาก ใจก็คิดว่าเทคโนโลยีแค่ลิบนาที ไม่เกินสาม ลิบนาทีก็พอ แต่พอรู้สึกในใจว่ามันยังจะวนขวาบนน้อย ก็เลยตั้งสัจจะขึ้นมาในใจว่าจะเทคโนโลยีให้ถึงหนึ่งชั่วโมงให้จังได้ เป็นการขัดใจตัวเอง บัดนี้การขัดใจตัวเองก็ลุถึงความสำเร็จแล้ว เหลืออีกหนึ่งนาทีเศษๆ ก็จะเต็มหนึ่งชั่วโมง อาทิตย์จะขออนุญาตจบด้วยบทกวี เพื่อเป็นการกล่าวให้เกิดประโยชน์แก่ท่านทั้งหลาย และสอดคล้องกับชายชาวที่นอนแน่นิ่งอยู่เบื้องหน้าอยู่ในขณะนี้ว่า

ความเบิกความตามด้วยของชายผู้สาว	กระโดดเข้าขึ้นคอกหัวร่อร่า
ตามทวงชีวิตจิตวิญญาณ	เอาของกุศินมา ณ ครานี้
ภูมิคุยให้ชีวิตสดติดโลก	ให้เลพโคงเลพสุขทุกวิถี
ภูมิคุยให้เวลาทุกนาที	ตั้งหลายเดือนหลายปีหลายที่แล้ว
ให้ชีวิตมาเพื่อเกื้อชีวิต	ให้ดวงจิตแจ่มใส่ดุจใจแก้ว
ให้ล่านักสูงค่ากว่าหมายแมว	ให้ดวงดาววาวแวงแก่ชีวะ
เมื่อถึงคราวทางคืนอยาจีนขัด	เรามีนัดกันตรงนี้นี่แหล่ะหนา
ณ ที่ทางกร้างศอกและยาววา	คือที่นอนมรณะ ณ ครานี้
เป็นที่ซึ่งสอนลังผู้บังอยู่	ให้เร่งรู้เร่งหมั่นขมั่นนมี
ให้เร่งเครื่องเร่งคุณหนุนชีวี	ให้รับเร่งทำดีอย่ารีรอ
ตัวอย่างครูผู้สอนซึ่งอนนิจ	หมวดทุกลิ่งที่จะสร้างทุกอย่างหนอน
ทั้งความชั่วและความดีเท่านี้พอ	จะสร้างก่อต่อไปอย่างไรกัน
หมวดโอกาสทำบุญพ่อคุณเอ่ย	หมวดโอกาสอ่อนอ่ายเฉลยฝัน
หมวดโอกาสหมวดเวลาสารพัน	ต้องปฏิฉากจากกันนิรันดร

ความดีงามทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการแสดงธรรมหนึ่งชั่วโมงนี้ ขอมอบให้กับคุณพ่อก่อน ประทิป และลูกหลานตลอดจนทุกคนที่ร่วมฟังธรรมะในครั้งนี้ ทั้งที่อยู่ในเขตวัดเทวลังษาราม หรือที่ฟังรายการวิทยุอยู่ก็ตาม ขอขอบคุณโยมเลียงผู้เป็นเจ้าภาพที่นิมนต์อาทมาเทศน์ในวันนี้ นับว่าโยมเป็นคนที่กล้าหาญในทางจริยธรรมอย่างยิ่ง เพราะอาทมาเป็นนักบวช nokgrace และหลัก คนที่นิมนต์มาเทศน์ต้องใจถึง และใจกล้า ขอทุกคนจะประกอบคุณงามความดี มีความสุขจากการประกอบบุญ คุณความดีต่อไปและตลอดไป

ବାହିଗଲୋକ

จากบางตอนของหนังสือจารึกอโศก
(ธรรมจักรบนเดียร์สีลิงห์)
รัชดาศตวรรษแห่งธรรมปฏิปัต্তิ
ยพระพรหมคณาภรณ์ (ป.อ.ปยต.โถ)

ສືບສາຍຮາງວົງຄ້ອໂສກ: ພຸທອກາລົ້ງຄຣອງມຄອນ

จันทรคุปต์เป็นเจ้าเชื้อสายโมริยะ และได้ขึ้นครองราช位 ตั้งราชวงศ์ใหม่ คือ โมริยะวงศ์ (เชื่นอย่างลั่นลอกต์เป็นเมารยะ) จึงควรทราบให้ชัดขึ้นลักษณะอย่าว่า โมริยะวงศ์มีมาจากการทันและจันทรคุปต์ตั้งโมริยะวงศ์อย่างไร

เจ้าผ่านมาริยานี้ ว่ากันว่าเป็นสายพระญาติติวงศ์ของพระพุทธเจ้า ซึ่งอาจเป็นได้ว่า สืบเชื้อสายมาจากการเจ้าคากายะที่ถูกล้างเผ่า

เรื่องราวก็ย้อนไปถึงสมัยพุทธกาล และโยงไปที่เรื่องพระเจ้าวิทูทภะ ซึ่งได้เล่าไปแล้วว่า ตอนท้ายพุทธกาล พระเจ้าวิทูทภะยึดอำนาจพระราชบิดา คือพระเจ้าปเสนท์โกรคล แล้วยกทัพไปปราบแคว้นศากยะ โดยมุ่งจะล้างเผาของเจ้าศากยะ คือศากยวงศ์ ซึ่งก็คือวงศ์ของพระพุทธเจ้านั่นเอง และได้ทำลายแคว้น

ศากยะหมดสีน

กษัตริย์ลักษากยานี้หลังเหลืออยู่ อาจหนีไปอยู่ตามเชิงเขาที่มาลัย ต่อมาก็ได้ค่อยๆ รวบรวมพวกรังผ่าพันธุ์ มีกำลังมากขึ้น ไมริยะนี้ก็เป็นคากยะลัยหนึ่ง

จนกระทั่งประมาณ พ.ศ. ๑๖๐ ก็ได้มีคนสำคัญในพงศ์แผ่โมริยะนี้เกิดขึ้น ซึ่อ
ว่า จันทรคุปต์ ซึ่งได้พยายามที่จะรวบรวมอำนาจขึ้นมาซึ่งแคว้นมคอร

เวลาหนึ่ง แคร์วันมคอหิวใหญ่มาก โมริยะเป็นเพียงชนผ่าหนึ่งเท่านั้น พาก
โมริยะโดยจันทร์คุปต์เป็นหัวหน้า ได้พยายามเข้ามายืดอำนาจแคร์วันมคอ แต่ก็ยัง
ทำการฟื้นฟื้นเวลจ

พอดีถึงยุคที่พระเจ้าเล็กชานเดอร์มหาราช มีอำนาจขึ้นมาทางกรีก ต้องการแฝงอำนาจไปทั่วโลก ก็ได้กรีฑาทัพตีมาตลอด จนถึงชายแดนประเทศอินเดีย และคิดว่าต้องดึงตีประเทศอินเดียด้วย จึงได้พักกำลังพลอยู่ชายแดนประเทศอินเดีย ที่เมืองตากลิลา (บาลี=ตากลิลิ:;สันสกฤต=ตากษिला:;ฝรั่งเขียนตามกรีก=Taxila)

ที่ดักลิ่านั้น ออกซานเดอร์มหาราชเตรียมวางแผนที่จะทำสกุรากับ
ชุมพทวีป คือแครวน์มอร์นีช่องกำลังเป็นแครวน์มหาราชนาจอยู่

พอดีประจวบเวลาเดียวกันกับปัจจุบันพระเจ้าอโศก คือพระเจ้าจันทรคุปต์ ก็กำลังพยายามจะเข้ายึดอำนาจแคว้นมคอท จึงมีความคิดเกิดขึ้นว่า ถ้าทั้งสองฝ่ายมาร่วมเป็นพันธมิตรกัน แล้วช่วยกันรบ ก็จะเอาชนะแคว้นมคอทได้

ทั้งสองฝ่ายมีผลประโยชน์ร่วมกัน พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ก็คิดว่า ถ้าได้คนอินเติร์เร่อมาช่วย การรบก็จะมีกำลังทำให้ลำเรือจ่ายขึ้น ฝ่ายจันทรคุปต์ก็เช่นเดียว กัน คิดว่าถ้าได้อาศัยฝ่ายอเล็กซานเดอร์มาช่วย ก็จะสามารถรับชนะได้ เพราะตนมีกำลังไม่พอทั้งสองฝ่ายมีความคิดร่วมกันอย่างนี้ ก็จัดแพนกัน

พอพบกัน ก็เกิดปัญหาว่าใครจะเคารพใครก่อน ทั้งสองฝ่ายต่างก็ถือตัวไม่ยอมเคารพกัน

ฝ่ายจันทรคุปต์ (พวกรริกเรียกว่า Sandrocotus หรือ Sandracottos) เข้าไปในเขตอำนาจของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ เพราะเข้าไปพบในค่ายของเข้าพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ก็ลั่งจับ เจ้าจันทรคุปต์เข้าคุกขังไว้ แต่มีเรื่องเล่าว่า ต่อมาจันทรคุปต์หนีออกไปได้ และมีนิยายอิงประวัติศาสตร์เล่าเรื่องที่จันทรคุปต์หนีออกมาก

ส่วนทางฝ่ายพระเจ้าอเล็กซานเดอร์เอง คิดไปคิดมา มีเรื่องราวอย่างไรไม่ชัดนัก ก็ยกทัพกลับไป แล้วก็ไปสำรวจดูกลางทาง

ตินเดนที่พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ตีได้ พระองค์ก็ทิ้งแม่ทัพนายกองไว้ให้ปักครอง แม่ทัพนายกองเหล่านั้น ต้อมากยิ่งตัวขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดิน เป็นแคว้นต่างๆ หลายแคว้น

กล่าวฝ่ายเจ้าจันทรคุปต์ เมื่อหนีออกจากเจื้อมมือของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ได้แล้ว ก็ต้องมาหาวิธียึดอำนาจแคว้นมคอร์ด้วยตนเองต่อไป และมีเรื่องมีราวมากมาย

ครั้งหนึ่งที่สำคัญ จันทรคุปต์นឹက่าว่าตัวเองมีกำลังมากพอแล้วก็ยกทัพเข้าตีแคว้นมคอร์ ปรากฏว่าพ่ายแพ้ ตัวเองเอาชีวิตแทบไม่รอด แล้วก็หนีซอกชอนไปจนถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่ง

เมื่อเข้าไปในหมู่บ้านแห่งนั้น พอดีผ่านมาทางบ้านที่ยาคนหนึ่งกำลังทำขันนมเบื้องให้หลานกิน ที่น้ำพ้อเออลจากเตา เรียกว่าทองเหลืองใหม่ๆ ก็หยิบลงให้หลาน หลานรับมากำลังร้อนๆ กัดกร้มลงไปตรงกลาง ก็ร้องไห้จ้า เพราะมันร้อนจัด ลวกเอาร้อนเสียปากเข้า

เมื่อหลานร้องขึ้นมา ยาคนนี้เลยต่าเอาว่า “เอ็งมันเงี่่่เหมือนเจ้าจันทรคุปต์ กัดกินลงไปได้ยังไงตรงกลางยังร้อนจัด มันต้องเล้มกินจากขอบข้างนอกเข้ามาก่อนลิ” (ขอบมนบาง ก็เย็นเร็วกว่า)

เจ้าจันทรคุปต์ กำลังหนีซอกชอนมาในชนบทถึงหมู่บ้านนั้นพอดี เมื่อได้ยิน

เลี้ยงยาด่าหلانอย่างนี้ ก็ได้ความคิดขึ้นมาทันที จึงเปลี่ยนแผนการรบใหม่กว่า จะไปรบโดยตรงบุกทะลวงเข้าไปคงไม่ไหว กำลังเร-naอยกว่า ต้องใช้วิธีแบบกินขนมเบื้อง คือเล้มจากขอบเข้ามา

ดังนั้น เจ้าจันทรคุปต์เจืองค่ายฯ ไปช่องสูมกำลังใหม่ โดยผูกไมตรีกับแผ่นเหล็ก แผ่น้อย รวมไฟร์พลได้มากขึ้นแล้ว ก็เข้ามาตีอาณาจักรมคอธ ด้วยวิธีล้อมเข้ามา จากรอบนอกตามลำดับ

ในที่สุด จันทรคุปต์ก็รับชนะกษัตริย์ราชวงศ์นันทะแห่งแคว้นมคอธ แล้วก็ขึ้นครองแผ่นดิน เป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์ใหม่ คือ ราชวงศ์มารียะ (นี้เขียนตามภาษาบาลี แต่ต่อมา Francis Heyen อย่างลับกฤษฎเป็น เมารยะ/Maurya) และครองเมืองปาตเลบุตรสีบما

พระเจ้าจันทรคุปต์ทำมคอธให้ยิ่งใหญ่เป็นกาล ชมพูทวีป เจริญมั่นคง และหลังจากครองราชย์ได้ ๒๕ ปี ก็สวรรคตใน พ.ศ.๑๘๙

อโศกมหาราช: ต่อเมื่อตี จึงยิ่งใหญ่จริง

เมื่อพระเจ้าจันทรคุปต์สวรรคตแล้ว โอรสซึ่งมีพระนามว่าพินทุสาร ครองราชย์ต่อมาอีก ๒๕ ปี ลื้นรัชกาลแล้วจึงถึงยุคของพระเจ้าอโศกมหาราช เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.๑๗๔

พระเจ้าอโศกมหาราชเป็นโอรสของพระเจ้าพินทุสาร เมื่อพระราชนิรดัยังครองราชย์อยู่ ได้ล่องโศกภารไร้เป็นอุปราชรองแคว้นอวนตี อยู่ที่กรุงอุชเชนี เวลานั้น อุชเชนีเป็นเมืองหลวงของแคว้นอวนตี ซึ่งได้กล้ายึดล่วนหนึ่งของแคว้นมคอธมานานแล้ว

พอพระเจ้าพินทุสาร พระราชนิรดัยครองราชต้อนนั้นร้ายมาก ก็เข้ามาจัดการเข่นฆ่าน้องหมดประมาณ ๑๐๐ องค์ เหลือไว้แต่อนุชาไว้ร่วมพระมารดา

องค์เดียว ขึ้นของราชย์แต่ผู้เดียวแล้วทำสิ่ง什么样ดินแดนออกไปอีก

พระเจ้าอโศกได้แผ่อำนาจกราณตีลงไปจนกระทั่งถึงแคว้นกลิงคะ ซึ่งเป็นอาณาจักรที่ได้ชื่อว่ามีนักกรบเก่งกาจ มีกองทัพที่เข้มแข็ง มีความสามารถอย่างยิ่ง ได้รับกันอยู่เป็นเวลานาน เกิดความเสียหายมากมายด้วยกันทั้งสองฝ่าย ในที่สุดพระเจ้าอโศกก็ชนะแคว้นกลิงคะก็แตกไป

แต่การรบครั้งนี้ เป็นภัยพิบัติที่ร้ายแรงมาก คนตายเป็นแสน สูญเสียเป็นแสน ถูกจับเป็นเชลยก็เป็นแสน ถึงตอนนี้นี่แหล่ที่พระเจ้าอโศกรทรงลดพระทัย แล้วหันมานับถือพระพุทธศาสนา นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญมาก ถึงขั้นเปลี่ยนประวัติศาสตร์เลยทีเดียว

เรื่องตอนนี้ มีคำไว้ว่า “เจ้าแห่งชาติ” ที่พระเจ้าอโศกรทรงหันมานับถือพระพุทธศาสนาว่า ° วันหนึ่ง พระองค์ทอดพระเนตรเห็นสามเณรนามว่า “นิโคร” ผู้มีลักษณะอาการสำรวมสงบ มีอิริยาบถดงาม ทรงชื่นชมเลื่อมใส จึงโปรดให้อำมาตย์นิมนต์สามเณรเข้ามา ณ ที่ประทับ ทรงถวายภัตตาหาร และตรัสถามว่า สามเณรทราบคำตรัสสอนของพระพุทธเจ้าไหม สามเณรนิโครนั้นที่จริงเป็นพระอรหันต์ ได้ถวายพระพรตอบว่า พอทราบอยู่บ้าง และได้ถวายอนุโมทนาด้วยคตานธรรมบท อันแสดงหลักความไม่ประมาท ทำให้พระเจ้าอโศกรทรงเลื่อมใสยิ่งขึ้น ทรงอุปถัมภ์บำรุงพระภิกษุจำนวนมาก และได้ตั้งอยู่ในลรณะและศีล

คำไว้ว่า “นิโคร” คือ “อรลัขของเจ้าชายสุมนะ” ซึ่งเป็นพระราชนิโภสวงศ์ใหญ่ของพระเจ้าพินทุสาร เมื่อพระเจ้าพินทุสารจะสวรรคต เจ้าชายอโศกเข้ามายืนด้านหลัง จับเจ้าชายสุมนะลังหารเสีย ชายาของเจ้าชายสุมนะซึ่งมีครรภ์แก่ ได้หลบหนีไปจนถึงหมู่บ้านคนจังหวัดแห่งหนึ่ง และประสูติเจ้าชายนิโครที่นั่น แล้วได้รับการดูแลจากหัวหน้าคนจังหวัดจนอายุ๗ ขวบ จึงได้บรรพชาเป็นสามเณร และต่อมาได้พับกับพระเจ้าอโศกดังที่เล่า

๑ สมันตปาสาทิกา อรหกถาแห่งวินัยปิฎก. วินย. อ.๑/๔๓

ข้างต้น

อย่างไรก็ตาม เรื่องและชื่อของนิโครอรามแనรไม่ปรากฏในเอกสารหลักฐาน
อีกที่ได้พูด นอกจากคัมภีร์รุ่นต่อมาภายหลังอrrorakanี้

แม้ว่าจะหยุดขยายอำนาจแค่นี้ อาณาจักรมคอในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช
ก็ยังให้ผู้กราบถวายยิ่งกว่าประเทศอินเดียในปัจจุบัน เป็นอินเดียศุภมีวิตินและกราบไหว้
ที่สุดในประวัติศาสตร์ของประเทศ

แต่ก็ใหญ่ออกไปทางสองปีก คือทางทิศตะวันออก และทางทิศตะวันตกเฉียง
เหนือ ออกไปทางป่าลีสถานและอพกานลีสถาน

ส่วนทางใต้ครอบคลุมไปไม่หมด เพราะพระเจ้าอโศกทรงหยุดแผ่ขยายอาณา-
จักรหลังจากทำสิ่งศรัทธาในลักษณะแคนวักลิคง(บางที่เขียนกาลิคง) คือถึงถันที่ปัจจุบัน
เรียกว่าแคว้นโอริสสา(Orissa) และก็หยุดแค่นั้น เพราะทรงหันมายีดหลักธรรมวินัย
ของพระพุทธศาสนา

เป็นอันว่า เมื่อพระเจ้าอโศกมหาราชหันมานับถือพระพุทธศาสนาแล้ว ก็ได้
เปลี่ยนนโยบายใหม่ จากสังคมวิชัย คืออาชันด้วยลงกรณ์ มาสู่ธรรมวิชัย แปล
ว่าชันด้วยธรรม คืออาชันจะกันด้วยความดี ก็ได้สร้างสมความดีเป็นการใหญ่
มีการทำงานเพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างมากมาย

พระราชนิยกิจที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงบำเพ็ญเพื่อประโยชน์สุขของ
ประชาชน มีอย่างไรบ้าง ปรากฏอยู่ในคิลาราวิกของพระองค์ ซึ่งจะได้พูดถึงต่อไป

ในที่นี้ เพียงแต่ตั้งขอสั่งเกตอย่างหนึ่งคือ ในเรื่องการปฏิบัติอثرพยลิน
เงินทอง เราก็จะได้คิดต่อไปนี้จากเรื่องพระเจ้าอโศก

ตามปกติพระเจ้าอโศกนี้ ก็เช่นเดียวกับกษัตริย์สมัยโบราณจำนวนมาก ที่

---

๑ การอาชันด้วยลงกรณ์ ในจารึก(พบในจารึกคิล่า ฉบับที่ ๑๓)

เรียกว่า สายกวิชัยหรือสรลกกวิชัย

มุ่งจะแสวงหาความยิ่งใหญ่ให้แก่ตนเอง และต้องการบำรุงบำรุงเรื่องความสุขส่วนตน อย่างที่เรียกว่า แสวงหาโภคะและยศ หรือแสวงหาทรัพย์และอำนาจ เพื่อบำรุงบำรุงเรื่องตัวเอง และเพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ของตน

ทรัพย์และอำนาจ โดยทั่วไปก็จะมีความหมายอย่างนี้

ที่นี่ เมื่อพระเจ้าอโศกทรงหันมานับถือพระพุทธศาสนาแล้ว ทางธรรมสอนว่า ทรัพย์ลินเงินทองและความยิ่งใหญ่ ทุกอย่างล้วนเป็นอนิจจัง เป็นลิ่งที่ไม่เที่ยง เกิดขึ้น ดังอยู่ แล้วก็ดับไป ไม่มีสาระที่แท้จริง ไม่ควรจะเอาชีวิตไปฝ่าไร้กับลิ่งเหล่านี้ ไม่ควรหวังความสุขหรือความประเสริฐจากทรัพย์ลินเงินทองและอำนาจ

ฉะนั้น ทรัพย์ลินเงินทองก็ไม่มีความหมายที่แท้จริง

เมื่อทรัพย์ลินเงินทองไม่มีความหมายแล้ว มองในแง่หนึ่ง ก็จะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย เพราะว่าเมื่อมองเห็นทรัพย์ลินเงินทองเป็นเพียงของอกบาท เกิดขึ้นแล้วก็ดับไป เป็นอนิจจัง ไม่มีคุณค่าที่แท้จริง ถ้าเป็นอย่างนี้เราก็ไม่ควรเอาใจใส่ นี่คือการทำที่อย่างหนึ่งต่อทรัพย์สมบัติ

ถ้าพระเจ้าอโศกทรงมองเห็นอย่างนั้น พระองค์ก็คงจะไม่เอาพระทัยเลิกับพระราชทรัพย์และอำนาจต่อไป ซึ่งจะต้องดึงคำถามว่า จะเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่

ปรากฏว่า พระเจ้าอโศกได้ทำสิ่งหนึ่งที่ถือได้ว่าเป็นแบบอย่างแก่ชาวพุทธ ที่สำคัญคือ พระเจ้าอโศกนั้น ไม่ได้ทรงทั้งทรัพย์และอำนาจ แต่ได้ทรงเปลี่ยนความหมายของทรัพย์และอำนาจเลี้ยงใหม่

อย่างที่ได้กล่าวไว้เมื่อกี้ว่า ทรัพย์และอำนาจนั้น มีความหมายสำหรับปุถุชนจำนวนมาก คือเป็นเครื่องบำรุงบำรุงเรื่องความสุขของตน และแสดงความยิ่งใหญ่ แต่พระเจ้าอโศกได้ทรงเปลี่ยนความหมายของทรัพย์และอำนาจใหม่เป็นว่า ทรัพย์และอำนาจนั้น สามารถใช้เป็นเครื่องมือของธรรมได้ คือใช้เป็นเครื่องมือ

ในการสร้างสรรค์ ทำความดีงามและประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

ด้วยความคิดเช่นนี้ พระเจ้าอโศกทรงนำเอารัพพย์และอำนาจที่พระองค์
เคยมีนั้นแหลมมาใช้ แต่เปลี่ยนใหม่ คือแทนที่จะเอามาบำรุงบำเรอตนเอง ก็
เอามาใช้สร้างสรรค์ความดีงามและประโยชน์สุขอ่างที่ว่า

จึงได้ทรงสร้างโรงพยาบาลคน โรงพยาบาลลัตต์ ทั่วพระราชอาณาจักร สร้าง
ถนนหนทางเชื่อมต่อให้กว้างขวางทั่วถึง ปลูกต้นไม้ ชุดบ่อน้ำ สร้างที่พักคนเดิน
ทาง และสร้างอ่างเก็บน้ำ ให้การศึกษาแก่ประชาชน ทำศิลปาริมประกาศธรรม
แลลงเรื่องที่เป็นนโยบายของรัฐในทางธรรม ที่จะให้ผู้บริหารปกครองห้องถินนำ
ไปลั่งสอนประชาชน ตลอดจนอุปถัมภ์พระศาสนาอย่างมากมาย

พระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงสร้างวัดขึ้นทั้งหมด เรียกว่า “วิหาร” จำนวน
๘๔,๐๐๐ วัด ทั่วพระราชอาณาจักรของพระองค์ คงจะให้เท่ากับพระธรรมวินัยของ
พระพุทธเจ้าที่มีทั้งหมด ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์

ในแคว้นมคอธน์ มีวัดจำนวนมากมาย วัด ภาษาบาลี เรียกว่า วิหาร มหา
วิหารก็คือ วัดใหญ่

คำว่า “วิหาร” นี้ ถ้า แปลง ว. เป็น พ. ก็จะเป็น พิหาร หรืออนอย่างใน
ประเทศไทยเรานิยมแปลง ว. เป็น พ. เยอะแยะไป วิหารก็กล้ายเป็นพิหาร แปล
ว่า “วัด”

ต่อมานี้ เมื่ออาณาจักรของพระเจ้าอโศกมหาราชได้เลื่อมลายลงไป ก็มีชาガ
วัดวาอารามเหลืออยู่มากมาย เนื่องจากแคว้นมคอธน์เป็นดินแดนที่เต็มไปด้วยซาก
ของวัด คือวิหาร หรือพิหาร

ฉะนั้น ต่อมาก็เลยเรียกชื่อดินแดนและบันนี้ ตั้งชื่อเป็นแคว้นหรือรัฐว่า แคว้น
พิหาร หรือรัฐวิหาร(State of Bihar) อย่างที่เรารู้จักกัน เป็นชื่อทางการใน
ปัจจุบัน ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะมีวัดมากมายเหลือเกิน ซึ่งพระเจ้าอโศกสร้างไว้ ยัง
มีชาガเหลืออยู่

พระเจ้าอโศกสร้างวิหารทั้งหมด ๘๔,๐๐๐ แห่ง ทั่วราชอาณาจักร และวัด
เหล่านั้นก็ได้เป็นศูนย์กลางทางการศึกษา

บางแห่งได้เรียกเติบโตจนเป็นมหาวิทยาลัย เช่น นาลันทา ซึ่งเดิมก็เป็น
วิหารหนึ่ง แล้วได้ขยายเป็นมหาวิหาร คือวัดใหญ่ โดยเกิดจากการรวมกันของวัด
เล็กวัดน้อยที่เป็นศูนย์การศึกษา แล้วพัฒนาขึ้นมาจนเป็น มหาวิทยาลัยนาลันทา

ซึ่งในภาษาบาลี เรียกว่า นาลันathamahavihar ก็คือวัดใหญ่นั้นเอง หลาย
ท่านที่ไปอินเดียมา ได้เห็นแม่เพียงชาガ ก้มองเห็นได้ถึงความยิ่งใหญ่ของมหา-
วิทยาลัยนาลันทาว่าเป็นอย่างไร

ทรัพย์และอำนาจต้องรับใช้ธรรม

พระเจ้าอโศกทรงได้ทรงให้ความหมายใหม่แก่ทรัพย์และอำนาจ แล้วก็
ทรงให้บันทึกไว้ในศิลาจารึกของพระองค์

ศิลาจารึกของพระเจ้าอโศกแห่งหนึ่ง มีข้อความจารึกไว้ว่า ยศ คือความ
ยิ่งใหญ่ของพระองค์นั้น จะไม่มีความหมายเลย ถ้าไม่เป็นไปเพื่อช่วยให้ประชาชน
ได้ประโยชน์

หมายความว่า พระเจ้าอโศกได้ทรงใช้ทรัพย์และอำนาจ เป็นเครื่องมือแห่ง
ธรรม เพื่อเผยแพร่วธรรมหรือสร้างสรรค์ธรรม ทำให้ความดีงามหรือธรรมนั้นแผ่ขยาย
ไปในหมู่มนุษย์ เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขขึ้นแท้จริง อันนี้เป็นคติธรรม
ที่สำคัญมาก

ขอยกข้อความในศิลาจารึก คือ ธรรมโองการ ในจารึกศิลา ฉบับที่ ๑๐ มา
ให้ดูดังนี้

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบิญทัลสี ผู้เป็นที่รักแห่งทวยเทพไม่ทรงถือว่า ยศหรือ
เกียรติจะเป็นสิ่งมีประโยชน์มาก เว้นแต่จะทรง�ารณายศหรือเกียรติเพื่อความ

มุ่งหมายนี้ว่า

“ทั้งในบัดนี้ และในเบื้องหน้า ขอประชาชนทั้งหลายจะตั้งใจสดับฟังคำสอน
ธรรมของข้าฯ และจงปฏิบัติตามหลักความประพฤติทางธรรม”

คำว่า “ยศ” ในภาษาบาลีนั้น แปลง่ายๆ ว่า ความยิ่งใหญ่ มี ๓ อย่างคือ

๑. เกียรติยศ ยศ คือเกียรติได้แก่ความมีชื่อเสียงมีเกียรติคุณ

๒. อิสริยยศ ยศ คือความยิ่งใหญ่

๓. ปริavarayศ ยศ คือปริavaray

คนที่มีความคิดดีๆ มีเจตนาดี มีลศตปัญญาดี แต่ถ้าไม่มีทรัพย์ ไม่มีอำนาจ
ไม่มียศ ก็ไม่สามารถสร้างสรรค์ความดีงามหรือประโยชน์สุขได้มาก เรายังดูมา
ว่าจะทำการที่ดีเป็นประโยชน์ลักษณะย่างหนึ่ง แต่ไม่มีเงิน ไม่มีปริavaray ไม่มีอำนาจ
จะทำได้แค่ไหน ทำได้นิดเดียวก็จบ แต่ถ้ามีทรัพย์ มีอำนาจ มีปริavaray แล้ว พอมีลศต
ปัญญาดี มีความคิดดีๆ ขึ้นมา ก็สามารถทำให้เกิดผลกระทบกระจายออกไปได้
กว้างขวาง เมื่อันดับพระเจ้าอโศกมหาราช

เรื่องพระเจ้าอโศกมหาราชนี้ จึงเป็นคติเป็นแบบอย่างที่ดี ที่ให้หลักแก่เรา
ในการปฏิบัติต่อทรัพย์และอำนาจอย่างที่กล่าวมานี้

ชาวพุทธมีคติว่า เราได้เรียนรู้ธรรมแล้วว่า ทรัพย์สินเงินทองและอำนาจ
นี้ เป็นของนักกาย ไม่เที่ยงแท้ยั่งยืน และไม่เป็นแก่นสารแท้จริง จึงไม่ควรยึด
ถือเป็นจุดหมายของชีวิต

ข้อนี้หมายความว่า เราไม่ได้เห็นความหมายของทรัพย์และอำนาจในแง่ที่เป็น
เรื่องของความเห็นแก่ตัว หรือเป็นประโยชน์ส่วนตน และไม่ยึดติดตกเป็นทาลของ
มัน ให้เกิดก่อทุกข์ภัยทั้งแก่ตันและผู้อื่น แต่รวมองอย่างพระเจ้าอโศก คือ คิดที่
จะใช้มันเป็นเครื่องมือของธรรม

ไม่ใช่หมายความว่า ทรัพย์และอำนาจเป็นอนิจัง ทุกข์ อนัตตา แล้ว ก็

เล่ายไม่เอาใจใส่ ไม่บริหาร ไม่ใช้อ่าย่างนั้น เรายังรู้จักเอามันมาใช้เป็นเครื่องมือสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามและประโยชน์สุข อันนี้ถือว่า เป็นวิธีปฏิบัติอย่างถูกต้องของชาวพุทธที่เป็นคุณลักษณะ

แต่ถ้าไม่อยากเกี่ยวข้องกับทรัพย์และอำนาจ ก็ออกบวชไปเลย จะได้ไปทำหน้าที่ทางธรรมอีกแบบหนึ่ง คือ นำธรรมที่เป็นสาระทางนามธรรม ได้แก่ สติปัญญา ไปแจกจ่าย เพื่อให้ประชาชนดำเนินชีวิตให้ถูกต้อง เกิดประโยชน์สุขแก่ชีวิตและลั่งคุณของเขา

ฉะนั้น จึงมีคติ ๒ ออย่างคือ

๑. ถ้าอยู่เป็นคุณลักษณะ ก็ให้ใช้ทรัพย์และอำนาจเป็นเครื่องมือของธรรมให้เป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความดีงามหรือ

๒. ถ้าเบื่อหน่าย ไม่อยากเกี่ยวข้องกับทรัพย์และอำนาจก็ออกบวช ไปเผยแพร่ธรรมให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชน

ถ้ามีฉะนั้น จะกล้ายเป็นคนครึ่งๆ กลางๆ มีทรัพย์ มีอำนาจ แล้วบอกว่าเบื่อหน่าย ไม่เอาเรื่องเอกสารา จะทำอย่างไรก็ไม่ทำ ไม่รับผิดชอบ ทรัพย์และอำนาจนั้นเมื่อไม่ได้รับการบริหาร ไม่มีคนรับผิดชอบก็เสียหายหมด ไม่เกิดประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและลั่งคุณ แล้วชีวิตของคนผู้นั้นเองก็ไม่ได้เจริญ.org อกงามอะไรขึ้นมา

ดูเรื่องพระเจ้าอโศก ก็ให้ได้คติอย่างน้อยลักษณะนี้

โปรดติดตามตอนต่อไป

ขอขอบคุณ ธรรมสภา

จัดพิมพ์ทเฉพาะที่เผยแพร่

หลักศิลารากิก (จำลอง) วัดญาณเวศกวัน

**การฝึกหัดทางใจสำคัญอย่างยิ่งยวด
จำเป็นที่จะต้องระมัดระวังฝึกฝนอยู่เสมอตลอดชีวิต**

(จาก คำพ่อสอน)

ຄວດຮ້າສ

ຕຳສັລະລຸາຕ່ອພ່ອຫລວງ

ສ່ວາດປະເມີນບັດໃຫ້ເປັນຮູບປົກຮົມ

ໂຄງການ
ກຳດັ່ງເພື່ອພ່ອມລວງ

ເຮັດແບ່ນຄົວ
ອຸ່ນຢ່າງໜອງໝື່ງ
ຮູ້ກໍາສັນຕິພິນ
ສອນແກນໜ້າຮູ້ຄຸນແມ່ນດີນ
ເນື່ອນ້ອຂຄວາມຂອງຮ່າ
Jeanne

๑. “ຄົດເລີ້ນຄໍາສັນຍາທີ່ໃຫ້ໄວ້” ບ້າງຈະທຳກິຈກວ່າມ ບ້າງ
ຈະທຳຄວາມມີ ບ້າງຈະສ້າງຄຸນຮຽມ ບ້າງຈະທຳເພື່ອສືບສານ
ພຣະວາຊປັນຫານ...ລະ

ລ້ວນເປັນສິ່ງທີ່ດີການ ນ່າໜຶ່ນໜົມ

ແຕ່ຄໍາສັນຍາທີ່ໃໝ່ ມີເຫັນໃຫ້ແລ້ວກົດລັບ...ເລີກກັນ ແຄ່າໆໄຟໄໝໄກວິວ້າ

“ສັຈຈະ” ເປັນເຮືອງສຳຄັນ ເປັນເຮືອງຍິ່ງໃໝ່ ພູດແລ້ວຕ້ອງຮັກໜາດຳພູດ ທຳໃໝ່
ສຳເວົ້າ

ອຍ່າໃໝ່ເປັນແຄ່ “ວາທກວ່າມ” ສວຍຫຼຸ ແຕ່ໄໝ້ນ້ຳ

ເນື່ອໂອກຈາກປາກຕ້ອງໃຫ້ເປັນ “ມົງຄູດ” ອຍ່າໃໝ່ເປັນ “ພາຍລຸມ”

ເປັນແຄ່ງ-ຕະຫາບ-ຕ້ວໜ່ານ!

๒. “ขอเป็นข้าร้องบาททุกชาติไป” นับเป็นถ้อยคำ “ทรงพลัง” และมี “อิทธิพล” มหาศาลในประเทศไทย แสดงถึงจิตใจคนไทยที่จะรักภักดี ทราบนานเท่านาน

ไม่ใช่คนไทย ก็จะไม่มีวันเข้าใจว่า นี่!

ก) และถึงแม้จะเป็นคนไทยหากไม่ชั้บชาบคุณความดี คุณธรรมทั้งหลาย ของพระองค์ท่าน ตลอดจนโครงการที่คิดค้นขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือพสกนิกรนับ พันๆ โครงการ ก็คงจะไม่เข้าใจ และต้องถือว่าคุณผิดพลาดเสียแล้ว

คุณต้องตอบอดหรือปราชจาก ตัวตนแน่!

ข) หากเป็นข้าร้องบาท คุณต้อง

ตาม “พระบาท” ก่อนว่า Yin ดีรับเป็นข้า หรือไม่?

ซึ่งข้าที่ความประพฤติเหล่านี้ ข้า เกี่ยวกับคุณ น้อมราษฎร์บังหลวง เห็นแก่ได้ เห็นแก่ตัว “พระบาท” อย่างได้ ซึ่งข้านิยแบบนี้หรือไม่?

เป็นข้ารองพระบาทต้องมีคุณภาพ แต่หากเป็น “ก้อนกรวด” รังแต่จะให้ พระบาทซอกซาน!

๓. “จะเห็นอย่างแคร์ไนท์ไม่ท้อ” พระบรมฉายาลักษณ์ที่พสกนิกร จำแม่นจำไม่ลืม และเป็นความประทับใจคือ ภาพที่พระองค์ท่านมีพระเสโข ท่วงตัว และเสโนเม็ดหนึ่งกำลังไหลงใน มือที่ปลายพระนาสิก

ก) แคร์หนึ่งภาพนั้นยิ่งกว่าหมื่นคำบรรยาย

คนไทยประทับใจมิตรภาพ
พระองค์ท่านจะไม่ลงพื้นที่ไม่เยี่ยม
ประชาชนท่านก็มีสิทธิ์ทำได้
แต่ท่านก็ทรงตากแಡดากผนน ขอบ
เห็นอื่ต่างน้ำ

ชีวิตคนอย่ากลัวลำบาก อย่ากลัว
เห็นอย่างยาก อย่ากลัวความร้อน อย่า
กลัวความหนาว

ต้องอดทน!
นีคือสิ่งที่พระองค์อบรมสั่งสอนทำ
ตัวอย่างให้ดู-ให้เห็นมาตถอดด

คนไทยหากไม่เกิดชาตินี้ ย่อมไม่
เห็น ย่อมสูญเสียบทเรียนอันล้ำค่าไป
อย่างน่าเสียดาย

เป็นโชคดีของพสกนิกร!
ข) ความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาพสก-
นิกรให้แข็งแกร่ง-มีพลัง-มีความ
มุ่นหมาย

ท่านไม่ได้แค่ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง แต่
ยังทรงแต่งหนังสือ ทั้งเขียนทั้งแปลให้
พวกเราได้อ่านได้ศึกษา

เพียงแต่หนังสือเหล่านี้มิได้บอกว่า
“นีคือหนังสือสร้างชาติ นีคือหนังสือ
สร้างคุณธรรม”

“พระมหาชนก”
“นายอินทร์ปิดทองหลังพระ”
...คนไทยต้องอดทน ต้องมีความ
เพียร
...อย่าบ่น อย่าห้อ ขอให้มุ่งมั่น
ฝ่าฟัน

...อย่ากระหายชื่อเสียง
...อย่ากระหายลาภยศสรรเสริญ
...จงภูมิใจที่ได้อยู่เบื้องหลังความ
สำเร็จ

หนังสือ ๒ เล่มนี้ คนไทยก็โปรดได้
อย่างสบาย!

๔. “สัญญาว่าจะขอทำความดี
ถาวรพ่อหลวง” สัญญาไว้แล้ว แต่รู้
หรือยังจะทำ “ความดี” เรื่องอะไร
ความจริงแล้ว “ความดี” ไม่ได้มี
มากมายจนน่ากลัว ถ้าเราซึ่มีขึ้น ดูที่
นี่มีอ ความดีเขามีไม่เกินนิ่วมือหอก

เป็นมนุษย์มีความดีแคนี้ก็ใช่ได!
เพื่อให้สบายนิ ลดลงเลือก “ความดี”
สัก ๑ เรื่อง แล้วลงมือทำ
จะได้เণิดสัญญา!
ก) ก่อนจะเริ่มทำความดี มาดูมิติ
ของความดีกัน

มิติที่ ๑ ความดีแบ่งเป็น ๓ ประเภท

- ความดีเชิงรับ คือความดีเบื้องต้นที่สุดที่มนุษย์ควรมี เป็นความดีที่ยังไม่ขยาย ยังไม่ติดลบ

การไม่ละเมิด-การไม่ทำร้าย ทำลายผู้อื่น เป็นความดีระดับที่ ๑

เราถือศีล ๕ เราเป็นนักมั่งสวัตติ ถือเป็นคุณธรรมพื้นฐานที่มนุษย์พึงปฏิบัติ

ในโภวปาฏิโนกซ์ ท่านเน้นเรื่อง การไม่ทำร้าย-ทำลาย-ประทุษร้ายผู้อื่น ไว้ถึง ๓-๔ ข้อ

- ข้อนี้ พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ล้วนชอบรับสั่งสอนพระสาวกมาตลอด!
มหัศจรรย์จริงๆ!

- ความดีเชิงรุก เริ่มสะสมคะแนน

ชีวิตไม่ติดลบ ยังต้องเพิ่มคะแนน
สะสมบารมีให้แก่ตัวเอง

“ทานบารมี” คือคำตอบ เริ่มฝึกการให้ ให้ทรัพย์สิน-เงินทอง-วัตถุสิ่งของ-บริการรับใช้....

เป็นผู้ให้ “ง่าย” เป็นผู้ “เสียสละ”
ง่าย เป็นผู้มี “น้ำใจ” ง่าย ไม่มีเห็นใจ
ไม่งอก!

โลกเรานี้ยังต้องการการแบ่งปัน
โลกเรานี้ยังเต็มไปด้วยความทุกข์-
ความเจ็บ-ความป่วยมากมาย

โลกเรานี้ยังเต็มไปด้วยความขัดสน
“ทาน” คือสิ่งที่จะบันดาลแสงสว่าง
ให้แก่ผู้ทุกชน-ผู้ยากไร้

- ความดีเชิงบรรลุ เป็นความดี
ระดับนักปฏิบัติธรรม

ทุกกรรม คุณต้องมีปัญญาว่า
ในกิจกรรมนั้น คุณกำลังฝึกัดละ
กิเลสอะไร หรือกำลังฝึกคุณธรรม ฝึก
ความดีเรื่องไหน

คุณจะรู้ แต่ถ้าไม่รู้ก็ต้องฝึกฝน รู้ให้ได้

มิติที่ ๒ เป็นความดีเน้นที่ตัว

“บุคคล” มี ๓ ระดับดังนี้...

๑) **ความดีใช้กับตัวเอง** ความดีที่ประগานนี้อยู่กับตัวเอง แม่โดยเดียว ก็ยังเป็นเรื่องจำเป็น ไม่มีกิจเป็นภัยต่อชีวิต เช่น ความสะอาด, ความอดทน, ความประหดั ฯลฯ

๒) **ความดีใช้กับคนอื่น เมื่อมีคนอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ถ้าไม่ใช่ เจ้าของชีวิตย่อมมีปัญหา!** เช่น ความชยัน, ความชื่อสัตย์, ความเสียสละ, ความกตัญญู, สำรวมว่าจ่า, ฯลฯ

๓) **ความดีใช้กับสังคม เมื่อยู่ในหมู่กลุ่ม-สังคม-ประเทศชาติ** คุณธรรมหรือความดีก็เป็นอีกชุดหนึ่ง เช่น การไปเลือกตั้ง, การแสดงประชามติ, การบำเพ็ญประโยชน์, การเมืองต่ออาสา, กระตือรือร้นในการรวมของส่วนรวม, การเสียภาษี ฯลฯ

ความดีทั้ง ๓ ระดับ จะทดสอบด้วยระดับได้มิได้ เพราะจะเป็นแค่คุณดีที่ “พิการ”!

มิติที่ ๓ ความดีที่เน้นสถานที่ ก็จะแบ่งเป็น ๓ ระดับดังนี้...

ความดีระดับครอบครัว

ความดีระดับชุมชน-หมู่บ้าน

และความดีระดับสังคม

คุณธรรมในครอบครัวมีอะไรบ้าง และระดับสังคมความมีอะไรอีก

หากเราสามารถแยกแยะ และเข้าใจคุณธรรมในระดับต่างๆ ประเภทต่างๆ ได้

จะทำให้เราปฏิบัติความดีตรงเป้า-จัดเจน-ไม่สับสน

ไม่ปฏิบัติสะสมสะสมหรือเหวี่ยงແหipeตามเรื่อง ดังที่สังคมทุกวันนี้เป็นกันอยู่

ความดี ณ วันนี้ ของแต่ละคนจึงไม่มีคุณภาพ-ไม่มีพลัง!

๔) “จะขอเดินตามรอยเท้าพ่อ” เห็นรอยเท้าพ่อหรือยัง?

รู้หรือไม่ พ่อของเราระดับเดินไปทิศทางไหน?

ก) มนุษยชาติมีแค่ ๒ ฝ่ายพันธุ์ ฝ่ายแรกมีความสุขในการ gobigoys ฝ่ายที่ ๒ มีความสุขในการเสียสละ

แต่ละฝ่ายต่างฝึกฝนสร้างบารมี ทำตัวเองให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น

จากประสบการณ์ จากการเรียนรู้จากการสรุปบทเรียน ฝ่ายที่ กอบigoys จะค่อยๆ พัฒนาตัวเอง กำราขามสายพันธุ์ เก่า สู่สายพันธุ์ใหม่ “สุขจากการเสียสละ”

เปลี่ยนจาก “สุขสีดำ” สู่ภาวะ “สุขสีขาว”

ข) เส้นทางของพ่อ คือ เส้นทางแห่งการเสียสละ ประโยชน์ตัวเองเป็นรอง ประโยชน์ผู้อื่นเป็นหลัก

ตลอดชีวิตของพ่อ “บำบัดทุกข์-บำรุงสุข” แก่เพื่อนพสกนิกร
จากความหิวมาเป็นความอิม
จากความยากจนมาเป็นความพอเมี่ย
พอกิน อิมปากอิมท้อง
ลูกๆ มีความสุข พ่อก็มีความสุข
ลูกๆ มีความทุกข์ พ่อจะอยู่เฉยๆ ได้
อย่างไร

ชีวิตของพ่อจึงเป็นชีวิตเพื่อคนอื่น^๑
ตลอดเวลา

ค) ปฏิหาริย์มีมาแล้ว ๙๐ ปี นั้น
คือครรคันหนึ่งที่ เอกภาระ ไม่ดูดาย
คิดค้นวิธีการช่วยแก่ทุกข์-บำบัดทุกข์
ตลอดเวลา ตลอดชีวิต ไม่อยู่นิ่งเฉย

เดินตามรอยเท้าพ่อ คือนำ DNA
ของพ่อมาใส่进 ภัยภูมิของเรา
นี้แหลกคือการเดินตามรอยขานาน
แท้ที่เป็นจริง

เราต้องสร้าง-สืบทอดปฏิวัติให้
ส่วนไส้ๆ เติบโต ไม่หยุดยั้ง

๖) “รักสามัคคี” หัวข้อสุดท้ายนี้
เป็นสิ่งที่พ่อขอร้องตลอดเวลา

อะไรคือความเจ็บปวดระหว่างรักถึง
กระดองใจของพ่อแม่ทั้งหลาย?

คำตอบก็คือ “เมื่อลูกฯ ทะเลกัน”

ก) ต้องไม่ใช้กำลัง จะขัดแย้งกัน
รุนแรงขนาดไหน ต้องไม่ใช้กำลัง

คริใช้กำลังคือลูกทรี เป็นลูกเรว
ลูกรวม เป็นลูกซิงหมายเกิด!

ข) ต้องเคารพความคิดที่แตกต่าง
ประสบการณ์และภูมิหลังย้อม
ทำให้คนเรามีความคิดที่แตกต่างกัน

ไม่ดูถูก ไม่ดูหมิ่น ไม่เหยียดหยาม
สู้กันด้วยเหตุผล

เริ่มจากการใช้เสียงข้างมากตัดสิน
เริ่มจากการมีฉันทานมุตติ ตั้งคนใด

คนหนึ่งให้บริหาร ให้รับผิดชอบ
เริ่มจากตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญ ให้ช่วย
กันพิจารณาตัดสิน

ถ้าเรื่องสำคัญ ต้องกำหนดสัดส่วน
ให้ชัดเจน แค่กำกับต้องเริ่มใหม่ ต้อง
แก้ไข หรือเอกสารที่

ความติดแตกต่าง มีใช่ความแตก-
แยก แต่เป็นความของงาน เจริญเติบโต
แตกต่างที่ไม่ชื่นเคือง เข้าเรียก“แตก-
แยก”

แตกต่างที่ไม่ชื่นเคือง เข้าเรียก
“ความเจริญ”

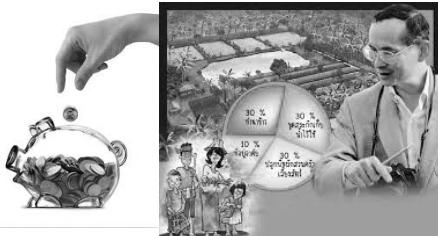
การทำงานระบบทีม การทำงาน
ด้วยกัน คือ การฝึกฝนให้เป็นคนใจ
กว้าง มีใจให้แคบ

เริ่มกันตั้งแต่ชั้นประถม ตั้งแต่ตัว
ยังเล็กๆ

เมื่อเข้าเติบโตเป็นผู้ใหญ่ บ้านเมือง
ก็จะสมบูรณ์ ด้วยประชาธิปไตยอย่าง
แท้จริง!

แต่สำหรับผู้ใหญ่แล้ว แม้จะมีคติ
โบราณ ไม่แก่ด้วยกาล ก็ยังพอ มีความ
หวัง ด้วยากก์ต้องดัด ต้องฝึกฝน
ทำบ่ออยา 逮ก็จะเก่ง-ชำนาญ!

๗) ตัวช่วย ๒ ประสานขับเคลื่อน

គីឡូ ភ្នំពេជ្រ សាសនា ពិធីការបើកបន្ទាយ និង រៀបចំការងារ នៃក្រសួង ការអប់រំ និង ការបណ្តុះបណ្តាល នគរបាល ភ្នំពេជ្រ

ก) เมื่อห้องทิวอยู่ คุณธรรมย่อง
เสื่อมโทรม

คตินิยมนักวัตถุนิยม มิใช่จะผิด
พลาด แต่เป็นความจริงอย่างลaway ส่วน

ความยากจน คือ ภัยร้ายของสังคม
จะพัฒนาเรื่องใดก็ไม่มีทางสำเร็จ

ការប្ដូរគោលនយោបាយ ជូនប្រវត្តិវឌ្ឍន៍ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង

เราจึงเกิดนวัตกรรมใหม่เข้ม “เศรษฐีรวม” หมายถึง การขับเคลื่อนคุณธรรมที่ไปพร้อมๆ กับเรื่องเศรษฐกิจ กล่าวคือ ได้ประพฤติธรรมได้เรื่อง นำไปทั่ว!

๑) ประชัยดอตคอม สามารถคุ้มครองข้อมูลของชีวิต

รายได้ไม่มีวันพอเพียง หากยังใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ทุกครั้งที่จะซื้อข้าวของ ตามตัวเอง “จำเป็นมั้ย?”

ตีนตัวกับการหารายได้โดยลีมอุดร
รัวย่องไปไม่ถึงฝุ่น!

គ) សេចក្តីផលដើម្បី

หมายถึง การอุดรั่ว

หมายถึง การพิงตน

หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกัน

หมายถึง การปลูกในสิ่งที่กิน กินในสิ่งที่ปลูก

หมายถึง การปลูกในสิ่งที่ใช้ และใช้ในสิ่งที่ปลูก

ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นให้มากขึ้น

เรียนรู้การผลิตป้ายให้เอง

เรียนรู้การปลูกผักสวนครัว

และแणมขุดสระน้ำไว้ใช้มีประจำเป็น

เมื่อพอกินพอใช้ไม่เป็นหนี้สิน หาก
คาดพิชผลต่ำเกินไป เจ้าก็ไม่ได้อุดร้อน

ឧំណាត់ទូរសព្ទខេមបាសបានជិវិក!
យុម្ភីការសម្រាប់បានជិវិក!

กลไกขับเคลื่อน หากภาครัฐสนับสนุน สงเสริม มิใช่สักแต่ “ทำส่งเดช”

หรือ “ทำแล้ว” หรือ “ทำแบบขอไปที”

พ่อของเราก็คงตามตากหัวลับ หมดห่วง หมด
กังวล!

มาช่วยกันทำฝันของพ่อให้เป็นจริงกันเด็ด
มาช่วยกันสร้างปาวีหาริย์ให้อุบัติขึ้นให้จงได้

“...การรู้จักประมานตน ได้แก่ การรู้จักและยอมรับว่าตนเองมีภูมิปัญญา และความสามารถในด้านไหน เพียงใด และควรจะทำงานด้านไหน อย่างไร การรู้จักประมานตนนี้ จะทำให้คนเรารู้จักใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ได้ ถูกต้องเหมาะสมกับงาน และได้ประโยชน์สูงสุดเต็มตามประสิทธิภาพ ทั้งยัง ทำให้รู้จักขวนขวยศึกษาหาความรู้ และเพิ่มพูนประสบการณ์อยู่เสมอเพื่อ ปรับปรุงล่งเสริมศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองให้ยิ่งลุ렷ื้น

ส่วนการรู้จักประมานสถานการณ์นั้น ได้แก่การรู้จักพิจารณาสถานการณ์ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ทราบชัดถึงความเป็นมา และที่เป็นอยู่ รวมทั้งที่คาดว่าจะ เป็นไปในอนาคต การรู้จักประมานสถานการณ์ได้นี้ จะทำให้สามารถวางแผน งานและปฏิบัติการได้ถูกต้องกับปัญหา ทันแก่สถานการณ์ และความจำเป็น อันจะทำให้งานที่ทำได้ประโยชน์ที่สมบูรณ์คุ้มค่า

การรู้จักประมานตนและรู้จักประมานสถานการณ์ จึงเป็นอุปการะอย่าง สำคัญที่จะเกือบกูลให้บุคคลดำเนินชีวิตและกิจการงานไปได้อย่างราบรื่นและ ก้าวหน้า...”

พระบรมราโชวาท สมเด็จพระบรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ
(จากหนังสือ คำพ่อสอน)

ต้อนรับปีใหม่ ๒๕๖๐
"นิทานเพื่อชีวิตที่มีพลัง"

ฉุก 金沙ฟอร์ครัวคนนี้ทุกข์ตลอดเวลา

ทุกข์กับคนนั้น ทุกข์กับคนนี้
อยู่ที่โรงเรียนก็ทุกข์
อยู่ที่บ้านก็ทุกข์
ทุกข์ง่าย สุขยาก
อะไรที่จะเป็นทุกข์ได้ ก็อยากจะ^{เป็น}ทุกข์กับเรื่องนั้น !!

พ่อคิดเป็นห่วงลูก ลูกมาปรับทุกข์
กับคุณพ่อ พิงแล้วน่าสงสาร
พ่อคิดพิจารณาไว จะสอนลูก
อย่างไรดี!!

พ่อฉุกคิดได้ พาลูกเข้าไปในห้อง
ครัว...
เอาหม้อมาสามใบ ไส่น้ำไว แล้ว
ตั้งไฟหึ้งสามหม้อ รอให้น้ำเดือด ...
แล้วก็เอาของออกจากตู้

"พ่อครัวเจ้าปัญญา
กับลูกสาวเจ้าทุกข์"

- มีแครอท ๑ หัว
- ไข่ไก่ ๑ พอง
- เมล็ดกาแฟสดจำนวนหนึ่ง
พอน้ำเดือด พ่อครัวใส่แครอทลง^{ไป}ในหม้อที่หนึ่ง

ไข่ไก่ลงไปในหม้อที่สอง
เมล็ดกาแฟสดลงไปในหม้อที่สาม
แล้วก็ปล่อยให้เดือดพล่านสัก

ลิบกว่านาที
พอเสร็จก็เอ้าแครอท ไข่ไก่ และ
เมล็ดกาแฟสดออกจากหม้อ!!

พ่อซื้อให้ลูกเห็น ...
ดูลิลูก !!
ธรรมชาติของลิงต่างๆ ไม่เหมือน
กัน
เดิมที่แครอทเป็นผักที่เบึง แต่พอ
เจอน้ำเดือด กล้ายเป็นอ่อนปวกเปียก

ไข่ไก่ เดิมเป็นของแท้ก่ง่าย ข้างในอ่อน แต่พออยู่ในน้ำเดือดนานๆ มันกลายเป็นของแข็ง!!

ส่วนเมล็ดกาแฟสด ใส่ลงไปในน้ำอย่างไร เอาอกมา ก็อย่างนั้น มันไม่เปลี่ยน ยังรักษาความเป็นเมล็ดกาแฟของมันไว้ !!

กล้ายเป็นน้ำต่างหากที่เปลี่ยน!!
เปลี่ยนเป็นน้ำมีรสและกลิ่นหอม
จิตใจของมนุษย์ก็เหมือนกันจะลูก...

พ่อเมียการขยายความ บางคนดูแข็งแกร่ง แต่พอเจอความทุกข์ ซึ่งพ่อเปรียบเหมือนน้ำร้อน ก็หมดกำลังใจอ่อนปวกเปียกเหมือนเครือหก

บางคนเริ่มดันอ่อนไหว เปราะบางพอกเจ้อปัญหา เจอความทุกข์เปลี่ยนเป็นคนแข็งกระด้าง ขึ้นชั้น ตึงเครียดเหมือนไข่ไก่ที่ต้มน้ำแล้ว

แต่บางคนเหมือนเมล็ดกาแฟ เจอน้ำร้อนก็ไม่เปลี่ยนสภาพความเป็นเมล็ดกาแฟ และยังสามารถปล่อยรสชาติเข้าไปในน้ำได้ ทำให้น้ำนั้นเปลี่ยนเป็นน้ำที่มีรสนำดีมี น้ำที่หอม

ตัวเมล็ดกาแฟก็เหมือนเดิม!!

ลูกคิดดีๆ ว่า ต้องการเป็นคนแบบไหน

ต้องการเป็นคนแบบ..เครือหก

หรือจะเป็นคนแบบ..ไข่ไก่
หรือจะเป็นกาแฟสด
ลูกคิดยอมรับว่า เหมือนกาแฟสดดีที่สุด!!

คือเราจะอยู่ในโลกที่ไม่มีปัญหานั้น อย่าไปหวังเลย
เหมือนกับหวังให้ทะเลไม่มีคลื่น
ทะเลต้องมีคลื่น

ชีวิตต้องมีปัญหา
โลกต้องมีโลกธรรม
สรรเสริญอยู่ที่ไหน นินทาอยู่ที่ไหน
ลากอยู่ที่ไหน เสื่อมลาภอยู่ที่ไหน

อย่าไปหวังจะเอาแต่กำไร...คือ
ลาก ยก สรรเสริญ สุข อย่างเดียว โดย
ไม่ต้องขาดทุนเลย คิดอย่างนี้เจอกุ๊ช
แน่ๆ

เมื่อเรามีพระพุทธ พระธรรม พระ
ลัษณะ เป็นที่พึ่ง ให้อาหารลักษณะไปใช้
อย่างพอเหมาะสมพอดีในทุกด้านของชีวิต
ทั้งด้านความสัมพันธ์กับโลกภายนอก
ด้านความสัมพันธ์กับโลกมนุษย์
ด้านจิตใจ ด้านปัญญา
ทำให้เป็นองค์รวม บูรณาการไป
พร้อมๆ กัน

เจอน้ำเดือดก็ไม่กลัว !!
 เพราะตัวเองเหมือนเมล็ดกาแฟ
 เจอกลัวก็ยังสามารถทำให้น้ำเดือดนั้น

มีกลืนหอม เป็นน้ำกาแฟได้ ไม่กลัวว่า
ความเข้มแข็งจะหมด หรือกลับกลายเป็นความอ่อนแอปากเปียก

ไม่กลัวว่าความอ่อนจะลายเป็นความชิงชั้ง ตึงเครียด ไม่กลัวแล้ว
พร้อมที่จะรับกับเหตุการณ์ กับสถานการณ์ทุกอย่าง เพราะมีคุณสมบัติอยู่ในใจ

มีพระพุทธ พธรรม พระสังฆ
ระดับนามธรรมอยู่ในใจ....

จากหนังสือ Why ให้ไว้
โดย พระชยสารักษิกุ

“คุกทางใจ” นี้เป็นคุกที่จับต้องไม่ได้ เพราะไม่ได้ก่อตัวขึ้น ไม่ได้ทำด้วยเนื้อแต่เป็นห่วงอารมณ์ที่กักซังจิตใจเอาไว้ เป็นคุกที่เกิดจากอารมณ์เศร้าโศก เสียใจ โกรธ โลภ หลง

พระไภศาลา วิสาโล

“...ปัญหาสังคมนี้ ถ้าพิจารณาดูจะเห็นความจริงข้อนึงว่า ปัญหาทั้งปวงเกิดจากมนุษย์เอง มีมนุษย์เป็นตัวการก่อปัญหา ถึงไม่ก่อให้คนอื่นโดยตรงก็ก่อให้ตัวเองแล้วทำให้เดือดร้อนไปถึงคนอื่น กลายเป็นปัญหาสังคม ปัญหาสังคมจึงมีมาคู่กับมนุษย์

แม้ปัจจุบันโลกเราจะวิวัฒนาการก้าวหน้าไปเพียงใดก็ตาม แต่ปัญหาต่างๆ ก็มีได้เปลี่ยนแปลงไป เพียงแต่มีตัวอย่างที่ดีและไม่ดีปรากฏให้เห็นเด่นชัดมากกว่าแต่ก่อน

ดังนั้น บุคคลผู้สามารถประคับประคองตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข จึงต้องมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นที่จะยึดมั่นปฏิบัติมั่นตามแบบอย่างที่พิจารณาไว้ชัดด้วยปัญญาแล้วว่าเป็นทางแห่งความดี ความเจริญ ไม่ปล่อยตัวปล่อยใจให้มัวหมาลงผิดไปในทางเดื่อมเสีย พร้อมกันนั้นก็จะต้องมีสติกำกับอยู่ตลอดเวลา ที่จะ “ไม่ให้ประพฤติปฏิบัติผิดพลาด ด้วยความประมาท พลั่งเพลο...”

(พระราชนำรัล ร.๙ จากหนังสือ คำพ่อสอน)

-สุวสี-

ป้าภูหาริย์มีคริบ!

คำบางคำ อาจเป็นแค่คำปลอบประโลม
แต่คำบางคำ เป็นเรื่องจริงที่รอวันอุบัติ
ชวนนาปลูกข้าว หลังไถหว่านปักคำ เขาได้แต่รอดอยตันข้าวเติบโต
ให้น้ำให้น้ำ รอวันออกวาง
ป้าภูหาริย์ก็เหมือนรวงข้าว จะออกตอนไหน สำคัญที่การดูแลใส่ใจ
“ป้าภูหาริย์มีจริง!” ไม่ได้มี หลอกลวงชาวบ้าน แต่อยู่ที่การห่ว่านเมล็ดพันธุ์
เมื่อถึงเวลา สิ่งมหัศจรรย์ย่อมเกิดอย่างเหลือเชื่อ!
ชีวิตแห่งการร่วายวนเวียน กงกรรมกงเกรียน
สุขๆ ทุกชีวิ ทุกชีวิ สุขๆ

“รักผู้อื่น”

สามพยาจส海棠นั้น
บันแหลมศอกอบที่สุลัน
ของความมุกคือจ
ของความมีศาสนา
หรือบีชาวนะ

เคยคิดถึง “ตัวช่วย” บ้างไหม?
หลายๆ ครั้งที่พบอุปสรรค
พบทางตัน
ยกนักที่จะจัดการ
แต่พลันปาฏิหาริย์ก็บังเกิด ทางตัน^{กับบันมีทางรอบ}
บัญหาที่ไม่ลงตัวกลับลุกล่วงในแม่
มนุแปลกประหลาด...คาดไม่ถึง!
“ปาฏิหาริย์มีจริง!” ให้กำลังใจ
ตัวเอง แต่ก็ต้องพากเพียรสร้างบารมี
ผู้ให้ย่อ้มมีสิทธิ์ได!
ผู้มีได เพราะเขามิ่นเคยให้ใคร!
ให้ทุกข์ได ทุกข์

ให้อ่อนโนยได อ่อนโนย
ให้หยาบคายได หยาบคาย
และให้ปาฏิหาริย์ย้อมได ปาฏิหาริย์
“ปาฏิหาริย์มีจริง!” มิใช่คำเพ้อเจ้อ
มิใช่เสยศาสตร์ แต่เป็นกฎ เป็น
กติกาแห่งจักรวาล
เราจะให้ปาฏิหาริย์แก่คนรอบข้าง
ให้แก่คนทั้งที่รู้จัก...ไม่รู้จัก
ให้แก่คนที่เรารัก...แก่คนที่ไม่รัก!
สุดท้ายให้แก่คนที่เกลียดเรา!
“ปรากฏการณ์แห่งปาฏิหาริย์เป็น^{ใจ?}
ในความทุกข์ให้เข้าพ้นทุกข์
ในอุปสรรค ให้เข้าก้าวข้าม

ในความเครียด เรายิ่งเจาะจงรูปแบบ
ในความเจ็บไข้ ให้เข้าบรรเทา
ในความเครื่องมอง ให้เข้าหายใจ
“ปฏิหาริย์มีจริง!” หมายถึง ภาวะ
คับข้อง เราจะเป็นผู้บรรเทา

อาจจะต้องหน้า อาจจะลับหลัง
เราพร้อมจะมีส่วนร่วม
ให้ชีวิตเขาดีขึ้น... เปาขึ้น... โล่ขึ้น
“ปฏิหาริย์มีจริง!” ในขณะเจ้าของ

ชีวิตต้องการความช่วยเหลือ
ต้องการใครสักคนชี้มั่นความช่วย
ต้องการใครสักคนมาส่งมนตรา
เราทำได้ จะรีบทำ

ให้เขารู้สึก... “ปฏิหาริย์มีจริง!”
ความสุขสมใจ ความโล่งอก ความ
โล่งใจเกิดกับคนอื่นมากเท่าได สิ่งเหล่า-
นั้น สักวันจะย้อนมาหาเรา ในยาม
ประ言论... ยามคับข้อง!

“ปฏิหาริย์มีจริง!” เราจะสะสมbam
ตั้งแต่วันนี้
ทุกวันนาที ทุกวัน วันแล้ววันเล่า
สุขใจที่ได้ช่วยเขา ได้แบ่งเบาความ
ทุกข์

ขัดปัดเปาความเจ็บปวด

“ปฏิหาริย์” เกิดได้ทุกแห่งหน ใน
ป่าเขา ในชุมชน

ในร้านค้า ในห้างเล็กห้างใหญ่
บนทางเท้า บนทางผ่าน
กับแม่ค้า กับคนงาน คนยากไร้
พื้นทอง ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และ
ประเทศชาติ...

จะสร้างปฏิหาริย์ อย่างเน้นๆ-
เนื่อย เพราะปฏิหาริย์ทุกครั้ง คือ
หยดน้ำตาที่แห้งเทือด ความเจ็บปวด
ที่บรรเทาลง

เมื่อถึงเวลา เราจะพบ “ปฏิหาริย์”
แบบอยู่ๆ ตามที่ต่างๆ
คงอยู่มัชช ช่วยเหลือตลอดเวลา
“ปฏิหาริย์มีจริง!”

ຫານອັນສູປະສົງ

(ເວສັນຕິພາບ)

*ທໍາການ ທໍາໃຫ້ ກລັ້ມອນ
ທໍາມອນ ທໍາໃຫ້ ກລັ້ມອດ
ທໍາມອດ ທໍາໃຫ້ ກລັ້ມມົດ
ທໍາມມົດ ທໍາໃຫ້ ຕຣ້ອງ

ພຣະ ສາສດາເສດື່ອປະທັບ

ນີ້ໂຄຮາຮາມ ເຊັດກຽງກປົລພັດສົງ ໃນແຄວັນສັກກະເປັນຄວັງແກກ ຖວກທໍາໃຫ້ພວະປະຢູ່ງຢາຕີທັງໝາຍສິນຄວາມຄືອຕ້າ ຍອມອວກວາຫາ(ກວາບໄໝວ້າ) ພະຜູມືພະກາຄເຈົ້າແລ້ວ ທັ້ງໝາດມີຈົດໃຈຈ່າວມກັນເປັນໜຶ່ງແນວແນ່ນ່ຳສົງບນິ່ງອູ່

ບັດລັນນັ້ນ ກ່ອເກີດມາເມື່ອຕັ້ງເຄົ້າ(ປ່າກງວູປ່າງຈຳເຫັນ) ແລ້ວຕາລົມມາເປັນຝັນໂບກຂ່າພຣະຈະ ນໍ້າຝັນເປັນສື່ແດງສົດໄສ ພາກຜູ້ໄດ້ຕ້ອງການໃຫ້ເປີຍກີເປີຍກ ພາກຜູ້ໄດ້ໄມ້ຕ້ອງການໃຫ້ເປີຍກ ກີໄມ້ເປີຍກ ເພວະເມີດຝັນຈະກັບລົ້ງຫລຸນໄປ ດຸຈເມີດຝັນກັບລົ້ງຫລຸນຈາກໃບບ້າວ ຂະນັ້ນ

ຈາກເຫດຖາກຮົນນີ້ ມາຫານຕ່າງກີເຫັນເປັນເວື່ອງອັນຈົຈວຍຢູ່ຢັ້ງນັກ ແມ່ນໃນໜຸ່ສັງຮົງກົກພາກັນສັນທາລົ້ງຝັນໂບກຂ່າພຣະໜີ້

ຄວັນພຣະສາສດາທຽບສັດັບເຮື່ອງສັນທານີ້ແລ້ວ ຖວກລ່າວກັບກົກຂູ່ແລ່ນ້ຳນັ້ນ

“ດູກ່ອນກົກຂູ່ທັງໝາຍ ມີໃຫ້ໃນບັດນີ້ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ມາເມື່ອໄດ້ທໍາຝັນໂບກຂ່າພຣະໃຫ້

ตกลงมา แม้ในกาลก่อน เมื่อเรยังเป็นโพธิสัตว์(ผู้บำเพ็ญบารมีเพื่อตรัสรู้ เป็นพระพุทธเจ้า) อยู่ ฝันไปกษัตริย์ที่เคยตกลงมาแล้ว ท่ามกลางหมู่ญาติสมาคมเหมือนกัน”

เหล่าภิกษุได้ฟังอย่างนั้น จึงถูลอราโณ(ขอร้อง)ให้ทรงเล่าเรื่องราวพระคชาสดาจึงตรัสแสดงชากา(เรื่องราวของพระพุทธเจ้าที่เคยเป็นมาในอดีตชาติ)ให้ฟัง....

ในอดีตกาล ณ แคว้นสีพี พระนางผุสตีเทวี เป็นอัครมเหสีของพระเจ้าสัญชัยแห่งเชตุธนนคร เมื่อทรงพระครรภ์ พระนางเป็นผู้ยินดีในท่าน(การให้) ทุกเมื่อ ทรงให้ทานแก่คนยากจน คนป่วยไข้ คนแก่ คนเดินทาง คนลี้สั่น-เนื้อประดาตัว และสมณพราหมณ์ทั้งหลาย

เมื่อพระนางผุสตีทรงครรภ์ครบ ๑๐ เดือน พระเจ้าสัญชัยทรงทำประทักษิณ (แสดงความเคารพโดยเวียนทางขวา) รอบพระนคร พระนางได้เสด็จด้วย แล้วเกิดทรงเจ็บพระครรภ์ จึงประสูติพระโอรสขณะอยู่ท่ามกลางถนนของพวกพ่อค้านั้นเอง พระโอรสจึงได้พระนามว่า เวสสันดร

พระกุมารทรงเจริญวัยขึ้นตัวยลากาและบริภารามากมาย จนกระทั้งย่างเข้าสู่ ๔-๕ พรรษา พระราชนิรดิษทรงให้ช่างทำเครื่องประดับล้ำค่าขึ้น พระราชนิรดิษทรงแก่พระกุมาร แต่พระกุมารกลับทรงเปลืองเครื่องประดับเหล่านั้นออกให้แก่บรรดาแม่นมไปหมดสิ้น แม้พากแม่นมจะถวายคืน ก็ทรงไม่ยอมรับคืน พระราชนิรดิษจึงต้องให้ช่างทำเครื่องประดับใหม่อีก แต่พระกุมารก็ทรงให้เครื่องประดับนั้นแก่พวกแม่นมไปอีก เป็นอยู่เช่นนี้ถึง ๙ ครั้งด้วยกัน

พอพระชนม์ได้ ๙ พรรษา วันหนึ่งขณะทรงประทับอยู่ในปราสาท ทรงเกิดจิตเลื่อมใสเพื่อจะทำทาน(การให้)อย่างยิ่งใหญ่ ว่า

“หากมีโศกนาฏกรรมใดๆ ของเราราจะแผลกอกน้ำด่างใจอุกมาให้
หากมีโศกนาฏกรรมใดๆ ของเราราจะคุกเจาด่างตาอูกให้
หากมีโศกนาฏกรรมใดๆ ของเราราจะเชือดเนื้อมอบให้
หากมีโศกนาฏกรรมใดๆ ของเราราจะกริดเลือดหลังให้
หากมีโศกนาฏกรรมใดๆ ของเราราจะยอมมอบตนให้แก่เขา
ไม่ว่าจะเป็นโศกนาฏกรรมกับเรา เราก็ยินดีให้ทั้งสิ้น เรายิ่งคิดบริจาคม
นั้นให้เป็นความจริง ดวงใจของเราก็ยิ่งยินดีไม่น่าวันไหวเลย มีแต่ความ
มุ่งมั่นอยู่”

ด้วยความชำรุดนั้นเอง ป้าหิมพานต์ก็สั่นไหว ภูเขาระโนดสั่นคลอน แม้พื้น
แผ่นดินกว้างใหญ่ก็สั่นสะเทือนไปทั่ว

กาลต่อมา เมื่อพระเวสสันดร์มีพระชนม์ได้ ๑๖ พรรษา ทรงเรียนสำเร็จศิลป์
ทั้งปวงแล้ว พระราชนิรดาจึงทรงให้ช่วยบริหารบ้านเมือง และทรงแต่งตั้งมหาริ
เทวี พระธิดาของพระเจ้าลุงจากตระกูลมหัทธราช ให้เป็นอัครมเหสี

อยู่มานานกระต่ายพระนางมั่วหรือสูติพระโอรส ได้พระนามว่า ชาลีกุมาร แล้ว
ต่อมาเกิดประสูติพระธิดาอีกองค์พระนามว่า กัณหาชินา

นับตั้งแต่นั้นมา พระเวสสันดรทรงปกคล้องราชภูมิตรัตน์ด้วยมหาทาน ทรง
สร้างทวารพย ๖๐๐,๐๐๐ ทุก晚 เพื่อทำการบวชจิตทาน และทรงเสด็จตรวจงาน
ทุกกิ่งเดือนในวันอุปถั相见 ๑๕ ค่ำ โดยทรงขึ้นชั้นขึ้นชั้นขึ้นชั้น ปัจจัยนาค เช้า
ไปยังศาลาเพื่อให้ทานเป็นประจำเสมอๆ

วันหนึ่งที่โรงงานนั้นเอง พระมหาณทั้งหลายชาวกาลิงครั้ง ผู้มีขนรักแร้ดก
มีเล็บยาว พื้นเขลโฉม ผุ่นละอองเต็มศีรษะ ได้มามาเข้าเฝ้า พระองค์จึงตรัสตาม

“พระมหาณทั้งหลายเออย พากท่านเหยียดแขนข้างขวาออกมาก่อนนี้ เพื่อจะ
ขออะไรจากเราหรือ”

“ข้าแต่สมมุติเทพ เพาะะชนบทที่พวงข้าพะบาทอยู่นั้นฝนไม่ตก เกิด

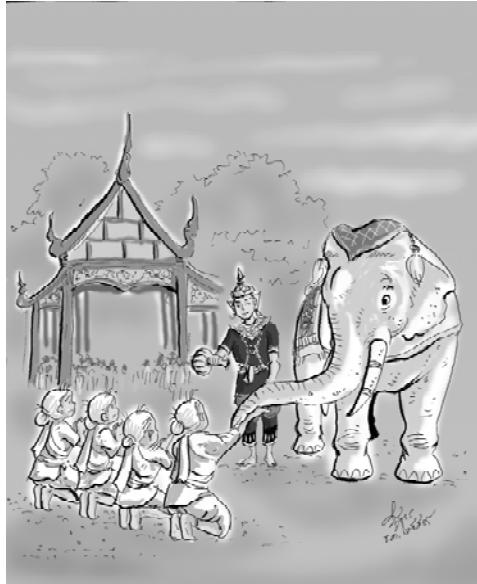
ทุพภิกขภัย(ข้าวยากมากแพงขาด
เคลนนาหาร) ชาวนบ้านอดอยาก
มากมาย ขอพระองค์โปรด
พระราชทานช้างปัจจยนาคตัว
ประเสริฐ เมื่อก่อผ่อง งาดูจุกอนไถ^๑
อันเป็นช้างมงคลอุดม เป็นรัตน์
เครื่องทำให้แวงแคว้นของชาวดีพี
เจริญตัวนี้แก่พวกรข้าพระบาทด้วย
เด็ด พระเจ้าฯ”

ทรงสตับเช่นนั้น พระเวสสันดร
ทรงคำริดด้วยพระทัยหนักແນ่ว່າ

“พระมหาณทั้งหลายหากขอสิ่ง
ใดกับเรา เราย่ออมให้สิ่งนั้นอย่างไม่หวั่นไหวไดๆ เราจะไม่ซ่อนเร้นของที่มีอยู่
ใจของเรายินดีในท่าน เพราะเมื่อยาจามถึงแล้ว การห้าม การไม่ให้
ไม่สมควรแก่เรา การสร้างกุศล(ความดีงาม)ของเราอย่าถูกทำลายเสียเลย
เราจะให้ช้างตัวประเสริฐนี้ แม้เป็นช้างคุ่บ้านคู่เมืองก็ตาม เป็นช้างราชพานะ
ขันสูงสุด เราจะให้แก่พวกราหมณ์ผู้มาขอ กับเรา เราไม่หวั่นไหวอะไรเลย”

แล้วเสด็จลงจากคอกช้างทันที ทรงจับงวงช้างวางแผนมือของพระมหาณ
ทำการหลังน้ำจากเต้าทองคำลงบนมือ(ทักษิโนบทกดีของการใช้น้ำหลังเป็น^๒
เครื่องหมายแทนการมอบสิ่งของที่ใหญ่ๆ ให้แก่ผู้นั้น) พระราชทานช้างให้แก่
พระมหาณเหล่านั้น

เมื่อพระเวสสันดรพระราชทานช้างตัวประเสริฐแล้ว ความน่าสะ-
พรึงกลัวขึ้นของสยองเกล้าได้บังเกิดขึ้น เพราะชาวนครสีพีได้ก่อกำเริบ
พากันโกรธเคือง โดยพวกรคนมีชื่อเลียงในเมือง พระราชนบุตร พ่อค้า ชาวนา

ພរាងមន් ກອງໜ້າ ກອງມ້າ ກອງຮຣ ກອງວາບ ທ່ານິຄມ ມາປະຈຸມພ້ອມພວ່ນຕົກລົງ
ກັນ ກວາບຖຸລຸດແດ່ພະເຈົ້າສູນຫຼີວ່າ

“ข้าแต่พระองค์ แวนแคว้นของพระองค์ถูกกำจัดแล้ว เพราะพระเวสสันดร์
โกรธของพระองค์ได้พระราชทานชั่งมงคลของชาวเราให้แก่พระมหาณิกาลิง-
ครรภ์ไป อันเป็นสาหัทที่พากเราสักการบูชา มีงานอนาม แล้วก้าวล้ำสามารถ รู้จัก
เขตแห่งยุทธวิธีทุกอย่าง ฝึกดีแล้ว ย้ายศตวรรษได้ เป็นซั่งເຜືອກຝ່ອງ ເປັນຍານຫຸ້ນ
ເລີສ ເປັນທວພຍ່ອຍ່າງປະເສວຮູ້ຍິ່ງຄຸມເມືອງ

ทั้งๆ ที่พระเวสสันดรครวพระราชาท่านข้าว น้ำ ผ้านุ่งห่ม และที่นั่งที่นอน
อันเป็นของสมควรแก่พระมหาณเจิงจะถูกต้อง แต่ในพระเวสสันดรผู้ดุสีพิรัญ
กลับทรงพระราชาท่านซึ่งคุบ้านคู่เมืองไปเล่า ขอให้พระองค์ทรงขับไล่
พระเวสสันดร ออกจากแวนแคว้นนี้ไปสู่เขางกตเสียเด็ด หากพระองค์
ไม่ทรงทำตามถ้อยคำของชาวสีพี เรายังหมดจะทำพระองค์และพระอิรุส ให้
ตกอยู่ในเมืองมืดของพากເວາເສີຍ”

เหตุการณ์เป็นเช่นนี้ พระเจ้าสูญเสียจึงจำต้องส่งนักการ(คนเดินหมาย)ไปบอกข่าวความไม่พอใจของชาวสีพี ที่ให้ขับไล่พระเวสสันดรออกจากแคว้นไปสู่เขาง梧กต พอพระเวสสันดรทรงทราบข่าวแล้ว ก็มิได้เกิดจิตหวั่นไหวเลย ทั้งไม่หลบหนีพระทัยแต่อย่างใด ทรง darüberว่า

“เราสามารถให้ดูง่ายๆ ดวงตา เงินทอง แก้วมุกดา แก้วพญาร్ย หรือแก้วณี อันเป็นทรัพย์ภายนอกของเรา แล้วจะเป็นอะไรไปเล่า เมื่อยาจกมาถึง หากเรา ได้เห็นแล้ว ก็จะให้แขนขวาแขวนซ้ายไป อย่างไม่หวัดหวันเลย เพราะ ใจเรายินดีในการสละเพื่อทำทาน แม้ชาวดีพิทักษ์มวลจะขับไล่ จะผ่าเรา เสีย จะตัดเราเป็นเจดห่อนก็ตามเด็ด เราจะไม่ดកการให้ทานเลย”

จากนั้นพระเวสสันดรทรงกระทำมหาทานอีก เพื่อแจกข้าวของก่อนออกเดินทางไปยังเขาวงกต ขณะที่ทรงให้ทานอยู่นั้นเอง เสียงกีกอกก้องอื้ออึงกัดดังขึ้น

“ชาวนครสีพีขับไล่พระเวสสันดรนี้ ก็เพราการให้ทาน ก็แล้วไนพระองค์ยังจะมาให้ทานอีกเล่า”

แต่พระเวสสันดรกยังคงให้ช้าง ม้า รถ โคร ทรัพย์ ท่าส จนหมดสิ้น แล้วจึงออกจากพระนครไป โดยทรงอุ้มชาลีกุนารีไว้ ส่วนพระนางมหีรีทรงอุ้มกันหาชินาติดตามไป

ทั้ง๔เป็นเชือสายกษัตริย์สุமາลชาติ(ชาติผู้ดี) เกิดในสกุลสูง ได้เสด็จดำเนินไปตามป่าเขานทางชุมชน ด้วยความยากลำบากต้องเสวยทุกข์อย่างยิ่ง วนแวนไปจนถึงมาตุลนครแห่งเจตราช

มหาชนเห็นทั้ง๔ เสด็จมาอย่างไร้พระราชพاهะ เช่นนั้น จึงกราบทูลพระราชาของตนให้ทรงทราบ เหล่าพระราชาและข้าราชการที่อยู่ในมาตุลนคร ต่างพากันมาเข้าเฝ้าพระเวสสันดร มุ่งหมายเพื่อมอบภาระพระราชสมบัติ ด้วยหวังให้พระเวสสันดรประทับอยู่ณ เจตราช แต่พระเวสสันดรไม่ทรงรับ ยังคงจะเดินทางต่อไปยังเขางกตตามคำขับไล่ของชาวสีพี

แล้วเสด็จไปตามเส้นทาง ที่พระเจ้าเจตราชทูลบอกไว้เป็นลำดับ ได้ถึงภูเขาคันธามานน เวปุลบริพต ผึ้งแม่น้ำเกตุมดี سانบุริพต นาลิกบริพต สระมุจลินท์ เข้าสู่ป่าหิมพานต์ จนกระทั้งถึงหลีบเขางกต

ณ เขางกต พระเวสสันดรและพระนางมหีรีแยกกันพักอยู่อาศรมคนละหลัง ต่างถือเพศเป็นคุณี(นักบวชผู้บำเพ็ญพรตแสงธรรม) ให้พระกุณาราหั้งสอง เป็นดาวสกุมารและดาวสินีกุมารี พระเวสสันดรได้ทรงเตือนพระนางมหีรีว่า

“ตั้งแต่นี้ไป เราเป็นนักบวชแล้ว ธรรมดาสารีรย์มีมูลทินแก่พระมหาธรรมย์ บัดนี้เรออย่ามาหาเรา ในกาลอันไม่สมควรเลย”

พระนางก็ทรงรับคำด้วยดี

“ดีแล้วพระเจ้าข้า แต่หม่อมฉันขอให้พระองค์ทรงดูแลเด็กๆ อยู่ที่อาศรมนี้ เดิม ทุกๆ วันหม่อมฉันจะเป็นผู้ไปแสวงหาอาหารมาถวายให้เอง”

ตั้งแต่นั้นมา พระนางมัทธีเสาะหานำผลไม้นานาชนิดจากป่ามาเป็นอาหาร
นักบวชทั้ง๔ จึงอยู่รักที่เขางกตันนั้นเอง
จนกระทั่ง ณ เดือนล่วงไป...

ช่วงเวลาหนึ่ง มีพราหมณ์ชาวภารกิจครรภุคนหนึ่ง ชื่อ ชูชา ก มีภารรยา
สาวซื่อ อมิตตาปนา ซึ่งนางมักถูกหญิงอื่นๆ รุมด่าค่าโคนแคะ ในเวลาที่ไป
ตักน้ำที่ท่าน้ำเป็นประจำว่า

“พ่อแม่ของเจ้าคงเป็นศัตรุของเจ้าแน่ ถึงได้ยกเจ้าขึ้นบังเป็นสาวรุ่นดูนี ให้
กับพราหมณ์เฒ่าปานนี้ ช่างไม่เกือกกลับเลยหนอ เป็นความชั่วหนอ لامก
มากหนอ ไม่น่าพอใจหนอ ที่พากญาติของเจ้าแบบปรึกษากันยกเจ้าให้พราหมณ์
เฒ่า การที่เจ้าต้องอยู่กินในเรือนของผัวแก่นั้น น่าจะตายเสียดีกว่าอยู่”

“นี่ ! แม่คนสวยคนงาม พ่อแม่เจ้าคงหาชายอื่นให้เป็นผัวเจ้าไม่ได้รับมั่ง วี
เจ้าคงบุชาญญาติไว้เมดี คงด่าว่าสมณพราหมณ์ผู้ทรงศีล ผู้ประพฤติพรมจรรย์
ไว้แน่น ฉะนั้นเจ้าจงกลับไปอยู่ที่ตระกูลญาติเดิม ผัวแก่จะทำให้เจ้ารื้นรมย์ได้
อย่างไรกัน”

เมื่อกลับถึงเรือน นางจึงต้องระบายความอึดอัดกับพราหมณ์เฒ่า ผัวแก่จึง
ต้องพยายามปลอบใจเมียสาวอยู่เสมอๆ ว่า

“ເຂອມไม่ต้องทำงานเพื่อฉันหรอก ไม่ต้องตักน้ำให้ฉัน ฉันจะไปตักเอง เชืออย่า
กรอดเคืองเลย”

“แต่ฉันไม่ได้เกิดในสกุลที่จะใช้สามีให้ตักน้ำ ท่านต้องนำทاشา (คนรับใช้ชาย)
หรือทาสี(คนรับใช้หญิง)มาให้ฉัน ตอนนี้มีข่าวว่าพระเวสสันดรฤทธิ์ประทับ
อยู่เขางกต ท่านจงไปขอทاشาและทาสีจากพระองค์เดิม พระองค์จะ

พระราชทานให้แน่นอน”

เพราเหตุที่ซูกเฒ่าหลงเมี้ยสาว กลัวนาองมิตตตาปนาจะไม่ชอบใจ แล้วหนีไปจากเรือน ไปหาชายอื่น จึงรีบรับคำ ตรษเตรียมข้าวของออกเดินทางไปยังเขาวงกตทันที แม้แก่ราชทุพพลภาพแล้ว ก็ยังอุดสานห์เดินฝ่าป่าเข้าที่เกลื่อนกล่นด้วยสัตว์ร้าย ไปกระทั่งถึงเขาวงกต

ได้พอกับพระเวสสันดรที่อาศรม พราหมณ์เม่าจึงทูลขอดาบสนอยหั้งสอง เพื่อให้ไปคุยรับใช้ภารยาของตน พระเวสสันดรพาเข้าทรงเกิดปีติโสมนัส อิงนัก ด้วยคิดว่า

“นานมากแล้ว ที่ไม่มีญาจกมาหาเรา วันนี้เราจะบำเพ็ญทานบารมีไม่ให้เหลือ
เงียบ”

ຈຶ່ງກລ່າວກັບພຣາມນົ້ງຊູກ

“เรากำให้ดำเนินการสนับสนุนทั้งสองแก่ท่าน แต่หากท่านต้องการได้ท่าสหปฏิชัยจำนวนมาก และทรัพย์อีกมหาศาล ก็จะนำดำเนินการสนับสนุนทั้งสองนี้ไปยังกรุงเชตุฯ แล้วพระเจ้าสูญเสียจะพระราชทานลิงของต่างๆ เหล่านั้นให้ท่าน เป็นการได้ตัวพระกรรมการกับพระมารีทั้งสอง

ชูชนิดใจใหญ่ รับมัดดาบสน้อยทั้งสองด้วยเตา瓦ล์ย แล้วชุดกระซากกลางตีนำตัวไปท่ามกลางเสียงร้าวให้คร่าความ พระเวสสันดรทodor พระเนตรแล้วทรงเกิดสงสารลักษณ์อยู่ทั้งสองท่านนี้ แต่ทันใดก็ได้สติระลึกถึง

“การให้ทานไป แล้วเดี๋ยวนี้อ่อนใจในภาษาหลังนั้น ไม่สมควรแก่พระโพธิสัตว์ทั้งหลาย ผู้หวังโพธิญาณ(ปัญญาตรสรู้)จะเป็นพระพุทธเจ้าในภาษาหน้าเลย”

ทรงตា^๔หนนิตนแล้ว จึงตั้งจิตไว้ว่า

“นับตั้งแต่เวลาที่เราให้ทานไปแล้ว อะโว่ ก็มิได้เป็นของเรากี๊กต่อไป”

แล้วทรงอธิษฐานกุศลสมາทานมั่นคง ประทับนั่งอยู่ที่ประทตօารม เป็นครู

รูปปั้นทองคำตั้งมั่นอยู่บนแผ่นหินจะนั่น

ครั้นเมื่อพระนางมัทริกลับมาอย่าง充足 ในเวลาเย็น พร้อมด้วยผลไม้เป็นอาหาร ไม่ทรงเห็นดาบสน็อยทั้งสอง จึงไปตีตามกับพระเวสสันดรฤาษี แต่พระฤาษีนั้นยังไม่ได้ตอบคำใดเลย พระนางมัทรีจึงทรงเดินหาในบริเวณนั้น แต่ก็ไม่พบ ยิ่งเพิ่มความทุกข์ เศร้าโศกคิดถึงลูกน้อยยิ่งขึ้น รีบออกค้นหาในป่า ตลอดคืนนั้นเอง....

จนรุ่งสว่าง จึงกลับมายังภาครมด้วยความอ่อนล้าและท้อใจ ถูกความโศก
ครอบงำ ร้าวให้คั่งค้างรบุ้มสลบลงบนพื้นดิน แทบเท้าของพระเวสสันดร
ตากซี

พระญาชีจึงไปรักน้ำมาพรมให้ เมื่อพระนางพื้นคืนสติขึ้น จึงตรัสเรื่องราวดังนี้

“ดูก่อนมหที ฉันไม่ประณามจะบอกเชอแต่แรกให้เป็นทุกข์ว่า พระมหาณายาก เมื่ามาสูญเสียของฉัน ฉันได้ให้ลูกทั้งสองแก่พระมหาณั้นไป เชืออย่าร้าวให้อย่า กลัวเลย หากเราทั้งสองยังมีชีวิตอยู่ คงจะได้พบลูกทั้งสองเป็นแน่ เชือใจ

อนุโมทนา(พลอยยินดี)ในการให้ลูกเป็นทานอันสูงสุดของจันเดิດ เพราะสับปะรูษ(คนมีสัมมาทิภูมิ)เมื่อเห็นยาจกมาถึงแล้ว จะพิงให้บุตรให้สัตต์ เลี้ยงให้ข้าว และทรัพย์อื่น ๆ ในเรือน เป็นทานไป"

พระนางมัททีทรงสะกดกลั้นความมณ์ ปรบใจไปตามธรรมชาติของพระญาชี แล้วรับคำ

"ข้าแต่พระองค์ผู้ประเสริฐ หม่อมฉันขออนุโมทนาทานอันสูงสุดของพระองค์ พระองค์ทรงบริจาคทาน(สละออกเต็มที่ไม่สะสม)แล้ว จงยังพระหฤทัยให้เลื่อมใส ของทรงบำเพ็ญทานให้อย่าง ขึ้นไปเดิດ เพราะในหมู่มนุษย์ทั้งหลายนั้น มักเป็นคนตระหนน"

จากนั้นทั้งสองได้สนทนารมณ์กัน จนเป็นที่คลายใจแล้ว ต่างก็ซ่าวຍกัน บำเพ็ญธรรมต่อไป

ฝ่ายท้าวสักกจอมเทพเทวดาผู้เป็นใหญ่(เทวดาหมายถึงผู้มีใจสูง) ทรงมีคำริขึ้นด้วยเกรงว่า จะมีบุรุษชั่วมากของพระนางมัททีเทวีไปเสียก่อน จึงแปลงเศเป็นพระมหาณ์มายังօคตุรุษของพระเวสสันดรญาชี แล้วกล่าวว่า

"หัวน้ำซึ่งเต้มเบี่ยมอยู่เสมอ ไม่มีเวลาเหือดแห้งจันได พระองค์ก็เป็นผู้มีน้ำพระทัยเต้มเบี่ยมไปด้วยศรัทธาในทานจันนั้น ข้าพระองค์มาที่นี่ เพื่อทูลขอพระนางมัททีกับพระองค์ ขอทรงโปรดพระราชทานพระนาง ให้แก่ข้าพระองค์ ผู้ทูลขอเดิດ"

พระเวสสันดรญาชีทรงเลื่อมใสในการทำทานอยู่แล้ว จึงตอบว่า

"ท่านพระมหาณ์ เรายอมให้ เราไม่หวั่นไหวเลย ท่านขอสิ่งใด เราก็จะให้ สิ่งนั้น เราไม่ซ่อนเร้นสิ่งที่มีอยู่ ใจของเราขยันดีในทาน เราให้พระนางมัททีผู้มีศีล มีจริยวัตร(ความประพฤติ)อันงามนี้แก่ท่านแล้ว"

ส่วนพระนางมัทรีก็ได้ทรงกริ่วกรอดได้ฯ มิได้แสดงอาการขวยเขิน มิได้ทรงร้าวให้อาลัยเลย ทรงยอมรับโดยดุษณีภาพ(อาการนิ่ง)ด้วยความ สงบเย็นยิ่งนัก ในขณะเมื่อพระเวสสันดรถูกพระนางให้แก่พระมหาณนั้น ว่าจะจิตตน์เอง พระเวสสันดรถูกชี้ได้พิจารณาไปในคราวนั่ว่า

“เราสละลูกชาลีและลูกกันหาที่น่ารักน่าเอ็นดู ทั้งสละพระนางมัทรีผู้เคารพ ยำเกรงในสามี เรายังได้คิดเสียดายเลย ก็ เพราะเหตุแห่งโพธิญาณเท่านั้น ลูก ทั้งสองจะเป็นที่เกลียดชังของเราก็หมายได้ มัทรีเทวีไม่เป็นที่รักของเราก็หมายได้ แต่พระสัพพัญญุตญาณ(ความรู้แจ้งเห็นจริงทุกสิ่งทั้งปวงในโลก)เป็นที่รักของเรายิ่งกว่า”

ในขณะนั้นเอง พระมหาณกได้กำหนดรู้จิตของพระถูกชี้ จึงอนุโมทนา

“ข้าศึกทั้งหลาย ทั้งที่เป็นของทิพย์และของมนุษย์ พระองค์ทรงชนะได้หมด สิ้นแล้ว กิตติศัพท์ของพระองค์จะระเบือไปถึงไตรทิพย์(สรวรค์ของเทวดา ทั้งหลาย) เพราะทรงให้สิ่งที่ให้ได้ยาก กระทำสิ่งที่ทำได้ยาก คนหลายอ่อน ทำตามไม่ได้ รวมของสัตบุรุษ(คนมีสัมมาทิปฏิ)นั้น อสัตบุรุษ(คนมีมิจฉาทิปฏิ) จึงนำไปได้ยาก ทางไปของสัตบุรุษจึงไปสรวรค์(สุขใจ) ทางไปของอสัตบุรุษจึง ไปนรก(เรaravelนใจ)

ข้าแต่พระราชนาชี หม่อมฉันเป็นท้าวสักกจอมเทพแปลงกายมา ขอถวาย พระนางมัทรีให้ค่อยรับใช้พระองค์ที่นี่ เพราะมีแต่พระองค์เท่านั้น เป็นผู้สมควร แก่พระนาง และมีแต่พระนางมัทรีเท่านั้น ที่คุ้คร่วงแก่พระองค์”

จากนั้นท้าวสักกจอมเทพก็เสด็จกลับไป

ฝ่ายพระมหาณ์เม่าซูชก เพราะด้วยความโลงอย่างได้ทิพย์และข้าท่าส บริวารมากๆ จึงพาดาบสน้อยทั้งสองไปยังกรุงเชตุดร แล้วก็ได้รับค่าไถ่ด้วย

สมใจอย่าง จากพระเจ้าสูญชัยเป็นของจำนวนมากmany มีท่าสาทสี ๑๐๐
โคล ๑๐๐ ชั้ง ๑๐๐ และทองคำอีกพันต่ำลึง

แล้วพระเจ้าสูญชัยและพระนางผุสตี ก็ทรงสดับถึงเรื่องราวความยากลำบาก
ต่างๆ ของพระเวสสันดรธา夷กับพระนางมั่นทรีที่อาศัยอยู่ในป่า จากปากคำของ
พระนัดดา(หลาน)ทั้งสอง จึงทรงลดพระทัย รับสั่งให้จัดทัพออกเดินทางไป
ยังเขาง梧กตทันที่ โดยมีสองพระนัดดาเป็นผู้นำทาง

เมื่อพระเจ้าสูญชัยกับพระนางผุสตีเด็ดงามถึงอาศรม ได้พบหน้าพร้อม-

พรั่งกันอีกครั้ง ก็ทรงกันแสงสะอึกสะอื้น แล้วตรัสตามถึงสุขทุกข์กันและกัน
เมื่อเชือสายกษัตริย์ทั้ง ๖ พระองค์ ได้อัญเชิญสมาคณ์กันล้วนหน้าอีกครั้ง
พรั่งพร้อมด้วยราชบุริษทั้งปวงที่ตามเสด็จมา ทำให้บังเกิดเสียงดังกึกก้อง
แผ่นดินสะเทือนสันไหว มหาเมฆก็หลั่งฝนใบกรพรรษตกลงมา ทั่วทั้ง
สมาคณ์นั้นแล้ว

ขณะนั้นเอง ชาวเมืองสีพีที่ตามเสด็จมาด้วยจำนวนมากmany ก็พร้อมใจกัน
ประนมอัญชลี(ยกมือประนมไว้) ถวายบังคมพระเวสสันดรธา夷 แล้วคร่าคราวู
วิงวนร่า

“ชาวสีพีหากันขับไล่พระองค์ผู้ไม่มีโทษ มีแต่ศีลและทานอันประเสริฐ
ให้ออกนอกพระนคร พราภ้าพระบาทซึ่ว่าได้ทำกรรมชั่ว ได้ทำลาย
ความเจริญแก่แคว้นสีพี จึงขอให้พระองค์ทรงพระกรุณา โปรดเสด็จกลับไป
เสวยราชสมบัติ เป็นพระราชอาณาจักรในญี่ปุ่นแห่งข้าพระบาททั้งหลายด้วยเหตุนี้”

พระเวสสันดรธา夷ทรงยอมยกมือให้ จึงเสด็จกลับสู่พระนคร เหล่าasmaaty
ข้าราชบุพารา พ่อค้า พราหมณ์ และประชาชนพากันยินดีทั่วหน้า พร้อมใจกัน
มาประชุมแวดล้อมรับเสด็จคับคั่ง

ครั้นพระเวสสันดรธา夷ดุสีพีรู้ให้เจริญ ผู้มีทานอันประเสริฐ ได้เสด็จกลับ
คืนสู่พระนครแล้ว พระองค์จึงรับสั่งให้ตีกลองประกาศทั่วพระนคร ถึงการ

ปลดปล่อยสัตว์ทั้งหลายออกจากเครื่องจองจำให้หมดสิ้น ทรงกระทำมหาทาน
ของพระองค์สืบต่อไป

พระพุทธองค์ตรัสชาดกนี่จบแล้ว ทรงกล่าวว่า
“พระมหาณัฐชักในกาลนั้นคือพระเทวทัตในบัดนี้ หัวสักกจอมเทพ
ก็คือพระอนุรุทธะ พระเจ้าสัญชัยก็คือพระเจ้าสุทโธทนา พระนางมั่ทรี
ก็คือพระนางพิมพา ชาลีกุมาрагก์คือราหุล กัณหาชินากก์คือ ภิกขุณี
อุบลวรรณा ส่วนพระเวสสันดรก็คือ เรആตถาคตนี่เอง

● นามพุทธ

(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๙ / ข้อ ๑๐๔๕
พระไตรปิฎก เล่ม ๓๓ / ข้อ ๙
อรรถกถาแปลเล่ม ๖๔ / หน้า ๔๘๔
อรรถกถาแปลเล่ม ๙๔ / หน้า ๑๕๓)

“...ผู้ที่มีจิตใจเมตตากรุณา หมายถึงการที่จะมีจิตใจเห็นใจผู้อื่น มีจิตใจ
ที่จะเห็นถึงความเดือดร้อน เราจะต้องช่วยเหลือ จิตใจนี้ก็เป็นจิตใจที่มีกำลัง
มาก ทั้งอ่อนโยนมาก จิตใจนี้เป็นปัจจัยที่ทำให้งานการทุกอย่างก้าวหน้าได้
 เพราะว่าถ้าคนที่มีเมตตากรุณาในใจ และเพื่อแผ่ต่อผู้อื่น หมายความว่าผู้นั้น
 เป็นคนฉลาด หมายความว่าคนนั้นเป็นคนที่อ่อนโยน ที่เห็นอะไร ได้ชัด เมื่อ
 คนเรามีความอ่อนโยนและมีความละเอียดอ่อน และเห็นอะไรได้ชัดก็ย่อมจะ
 ทำงานของตนที่กำลังทำด้วยความก้าวหน้านั้นสำเร็จลุล่วงไปได้...”

พระราชธรรมรัลภในพระปรัมพ์ทรงทำกุമิพลอดุลยเดชฯ (จากคำพ่อสอน ๙๗๓)

๐๐๑๗๙

อันดับที่

๑๖๓

จากหนังสือเบ็ดเตล็ด

รวมเรื่องเด่น

แนะนำหนังสือ

ISSN 0857-7587

ประหนาน้อมฟ茫然มิบาล ปราการณ์ความว้าวัย

(๑) ความรักยิ่งใหญ่นี้ ระเบิดพลัน
 ปราภูชัดมหัศจรรย์ ยิ่งล้น
 ฤทธิ์รักซักน้ำกัน สามัคคีแม้
 ประท立てไทยthalakทัน ท่วมน้ำใจเดียว

(๒) กลมเกลียวกันทั่วทั้ง เมืองสยาม
 เป็นหนึ่งพนึกนาม เทิดไท
 รักเดียวหนึ่งชูความ พุนค่า พระเยย
 รักเยี่ยงนี้คงไว ชาติใช้รัชสุขสันต์

(๓) เป็นรักอันเลิศล้น ความรัก
 เป็นรักสุดที่จัก เทิดเกล้า
 เป็นรักจากใจภักดี ประสาททั่ว ไทยแล
 เป็นรักใต้ฝ่าเท้า พระผู้เหนือเคียง

(๔) มี “ระเบิดรัก” นี้ ที่ได
 คือรักยิ่งใหญ่ใน ที่นั้น
 ใจน์สใจน์ก้าวคำไช อะนีกับ ลูกรา
 สจจะมิอาจกัน เกิดแท้คือจริง

(๕) พระเอี่ยรธิตเจ้า พิริยะ นานา
 เจ็ดสิบกาลวัสดะ ยิ่งผู้
 ชัดจริงมิอาจจะ ปฏิเสธ
 เพื่อสุขประชาชน ทั่วทั้งสากล

(๖) เกินดลเกินเด่นด้าว แคนได
 กว่าเทียบกว่าเทียมโครง ไปได
 เพาะเลิศประเสริฐใกล้ เกินเปรียบ
 ยกเชิดเทิดพระไว หนึ่งผู้พิเศษครี

(๗) และจริงยิ่งยอดนั้น คือไทย
 “ระเบิดรัก” ประจักษ์ใน ประเทศไทย
 พระประพุตติพุทธฯ โลกตร์ แท้เที่ยว
 ปราภูชารณ์จึงชี้ สัจจะนั้นตามจริง

“สไมย์ จำปาแพง”